

GIEK

Vi garanterer for
norsk eksport

Årsrapport 2020

Fra hele Norge til hele verden

Innhold

Fra hele Norge til hele verden – administrerende direktørs forord	4
1. Styrets beretning	12
2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	18
Virksomheten og samfunnsoppdraget	18
Hva GIEK gjør	22
GIEKs organisasjon	24
Utvalgte nøkkeltall siste tre år	26
3. Årets aktiviteter og resultater	30
Samlet vurdering av aktiviteter, resultater og ressursbruk	30
Statistikk per garantiordning	30
Garantitilbudets konkurransedyktighet	32
GIEKs bidrag til næringsliv og samfunn	33
Markeds- og kommunikasjonsarbeid for å gjøre GIEKs tilbud kjent	36
Digital markedsføring av garantitilbudet	38
Næringsfordeling	42
GIEKs måloppnåelse	44
Kostnader til administrasjon av garantiordningene	51
Beredskapsordningen for varekrigsforsikring (bsv)	53
4. Styring og kontroll i virksomheten	56
Internkontroll og risikohåndtering	56
Bærekraft	58
Sikkerhet og beredskap	62
Digitalisering og effektivisering	63
Arbeidslivskriminalitet	63
Personal og arbeidsmiljø	63
5. Fremtidsutsikter	70
Markedsutsikter	70
Planer og prioriteringer	72
6. Årsregnskap	74
Årsregnskap for GIEKs ordinære garantiordninger	74
Styrets kommentar	74
Oppstilling av bevilgningsrapportering og artskontorrapportering med noter	79
Oppstilling av fondsregnskap med noter (garantiordningenes regnskap)	82
Årsrapport for ordninger opprettet som tiltak under pandemien	109
Styrets kommentar	109
Oppstilling av bevilgningsrapportering	111
Oppstilling av fondsregnskap med noter (regnskap for ordninger opprettet som tiltak under pandemien)	112

Administrerende direktørs forord:

Fra hele Norge til hele verden

Nye eksportfylker på topp og variert garantiportefølje med sterkere miljøprofil.

GIEKs garantiportefølje speiler i stor grad norsk næringsliv og er langt mer variert enn for få år siden. Våre garantier brukes av bedrifter fra flere bransjer og fylker enn tidligere. Det er gledelig at en rekke norske eksportbedrifter har gjort viktige markedsgjennombrudd og investeringer i 2020 med GIEK på laget.

Mange av de nye sakene har også en utpreget miljøprofil. I 2020 seilte Rogaland opp som det fylket som brukte GIEK i størst grad etterfulgt av Oslo og Viken. Dette skyldes først og fremst store nye havvind-kontrakter for eksportbedrifter i disse fylkene.

Vinner kontrakter i havvind med GIEK på laget

Havvind spiller en nøkkelrolle i overgangen til lavutslipps-samfunnet, og flere norske bedrifter satser for fullt og vinner kontrakter i det internasjonale havvindmarkedet, med god hjelp fra GIEK. Den største havvindsaken vi jobbet med i 2020 var finansieringen av leveranser fra norske Aibel og OHT Alfa Lift til Equinor og britiske SSE sin utbygging av det gigantiske Dogger Bank feltet utenfor Storbritannia. Denne kan du lese mer om på side 6.

Våre bidrag til finansiering av mer miljøvennlige skip og havbruk økte også gjennom året. Nye arbeidsplasser og positive ringvirkninger i Nord-Norge blir en del av gevinsten når selskapet Norway Royal Salmon ASA tar store steg mot en grønnere oppdrettsnæring for fremtiden gjennom å bygge et innovativt offshore oppdrettsanlegg utenfor Kvaløya i Tromsø. Dette kan du lese om på side 73.

I 2020 utstedte vi vår første garanti til legemiddelindustrien. Denne gikk til legemiddelprodusenten Curida på Elverum og sikrer hjørnesteinsbedriften en langsiktig eksportkontrakt og arbeidsplasser lokalt.

GIEK som instrument i krisehåndtering

GIEK skal være en forutsigbar, kompetent og slagkraftig medspiller for norske eksportører uansett konjunktursituasjon. Covid-19-utbruddet ga sentrale norske eksportnæringer store utfordringer. I denne situasjonen viste Storting og Regjering handlekraft og GIEK fikk i oppgave å raskt iverksette tre nye ordninger: Lånegarantiordningen, luftfartsordningen som hjelper norske kriserammede flyselskap og en ny ordning for kortsiktig kredittforsikring som er særlig viktig for sjømateksportørene. Jeg er glad for at GIEKs kompetanse på risikostyring, kreditt og digitalisering kunne anvendes på nye måter for å bistå næringslivet.

Utfordrende i deler av maritim næring

GIEK har i 2020 bistått verft, rederier og maritime leverandører med å håndtere følgene av pandemien, sikre videre drift og gripe nye muligheter. Vi er glade for at utvidelsen av byggelånsgarantiordningen for verft kom på plass, noe som styrker GIEKs tilbud til verftene for skip som bygges for bruk i Norge. Utstrakt bruk av kontragarantier¹ har avlastet risiko og frigjort kapasitet under bankenes kredittrammer til næringen. Dette har bidratt til mange norske leveranser av maritimt utstyr og design til utenlandske kjøpere.

Offshore-rederiene har fortsatt alvorlige likviditets- og balanseutfordringer som følge av lavere aktivitet i oljenæringen gjennom flere år. Å redusere GIEKs og statens tap mest mulig i denne sektoren har vært en høy prioritet for GIEK i flere år. Covid-19 situasjonen har bidratt til ytterligere å forsterke risikoen i offshore-sektoren. GIEKs samlede tapsavsetninger og nedskrivninger knyttet til sektoren har økt betydelig i 2020. Vi ser også at situasjonen ved flere av de største verftene er krevende. Finansielle restruktureringer og dialog med bedrifter i en vanskelig situasjon er derfor høyt prioriterte arbeidsområder for GIEK.

En mer effektiv og tilgjengelig etat for eksport og finansiering

I en utfordrende økonomisk situasjon nasjonalt og globalt, kan eksportørene våre snart ta i bruk et forenklet og godt tilgjengelig eksportfinansieringstilbud når GIEK og Eksportkreditt Norge fusjoneres til Eksportfinansiering Norge fra 1. juli 2021. Staten vil fortsatt stå bak sine løpende garantiforpliktelser etter sammenslåingen, og produktene og ordningene blir videreført som i dag.

GIEKs siste ordinære årsrapport

Jeg har hatt gleden av å lede GIEK i snart 16 år gjennom flere større konjunktursvingninger for norsk industri. Jeg har ofte kjent på stolthet over å lede en så omstillingsdyktig og kompetent organisasjon. Det aller meste av året har GIEKs 96 medarbeidere jobbet fra hjemmekontor og på nye digitale plattformer. Godt lagarbeid har gjort at vi kunne fortsette å støtte eksportbedriftene, håndtere en krevende offshoreportefølje, administrere tre nye kriseordninger for bedriftene og samtidig planlegge for en ny eksportfinansieringsetat fra 1. juli 2021. I årsrapporten kan dere lese mer om det viktigste vi har fått til i året som har gått. God lesning!

Wenche Nistad

Administerende direktør

¹ Norske eksportører må ofte stille garantier i forbindelse med kontrakter de inngår. Disse garantiene sikrer kjøper erstatning dersom den norske eksportøren ikke overholder sine forpliktelser men kan også sikre eksportøren oppgjør fra utenlandsk bank.

FAKTA OM DOGGER BANK

- ♦ Ligger mer enn 130 km øst for Yorkshire-kysten i den britiske delen av Nordsjøen.
- ♦ Havdypet varierer mellom 20 og 35 meter.
- ♦ Hvert prosjekt vil ha en installert kapasitet på 1,2 GW.
Sammen kan de tre prosjektene som skal gjennomføres dekke om lag 5 % av Storbritannias samlede kraftbehov.
- ♦ Første prosjekt forventes å komme i drift i 2023, og lisensen vil gjelde for 50 år.
- ♦ Vindturbingeneratorene (WTG) forventes å være på 10+ MW og installert på påler.
- ♦ Overføringssystemet vil være høyspent likestrøm (HVDC) pga. den lange avstanden til nettilkoblingspunktet på land. Dette blir første bruk av HVDC for havvind i Storbritannia.

– Equinor setter stor pris på samarbeidet med GIEK og den omfattende støtten til Dogger Bank. GIEKs bidrag er svært viktig for finansieringen av Dogger Bank og bruken av norske leverandører til dette og fremtidige prosjekter, sier Mads Holm, direktør Finans i Equinor.

Hovedtall

– i løpet av 2020

Dette er de samlede hovedtallene for året 2020.

Garantier utstedes på fem separate garantiordninger, jf. omtale under kapittel 3 *Årets aktiviteter og resultater* og i kapittel 6 *Årsregnskap*.

127
nye garantier

15
mrd. kroner

461
løpende
garantier

75
mrd. kroner
i utestående
garantiansvar

143
nye tilbud
om garanti

20
mrd. kroner

118
nye søknader
om garanti

26
mrd. kroner

1,2

mrd. kroner
i garantipremie
og gebyrinntekter
alle ordninger

11,0

mrd. kroner
utbetalt under
garantiordningene

19,9

mrd. kroner
i tapsavsetninger

20

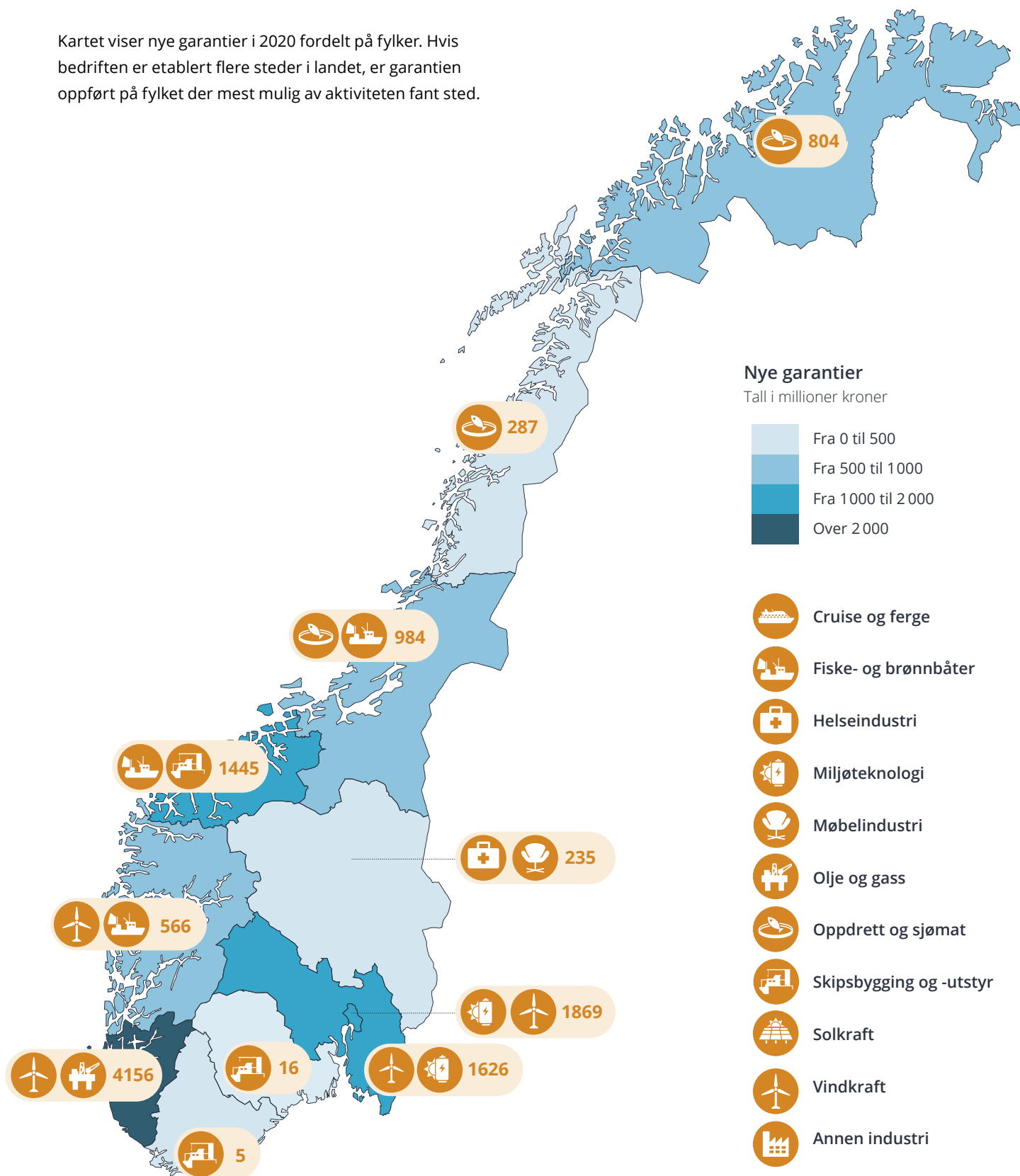
mrd. kroner
i fordringer
ved årsslutt

 96
ansatte

Kart 1. Nye garantier i 2020

Tallet per fylke i millioner kroner.

Kartet viser nye garantier i 2020 fordelt på fylker. Hvis bedriften er etablert flere steder i landet, er garantien oppført på fylket der mest mulig av aktiviteten fant sted.

curida

«Uten garantier fra GIEK hadde ikke DNB kunne gitt oss lånene vi trengte for å kunne levere på kontrakten»

Leif Rune Skymo
adm.dir. ved Curida

Nexans

«GIEK har bidratt finansielt til utvikling av flere av prosjektene vi har levert kabler til. Bidragene har vært et viktig premiss for realiseringen og en god støtte til oss som eksportør av norsk kompetanse og teknologi på verdensmarkedet»

Ragnhild Katteland
adm.dir. ved Nexans Norway AS

equinor

«Equinor setter stor pris på samarbeidet med GIEK og den omfattende støtten til Dogger Bank. GIEKs bidrag er svært viktig for finansieringen av Dogger Bank og bruken av norske leverandører til dette og fremtidige prosjekter»

Mads Holm
direktør Finans i Equinor

«GIEK har bidratt til finansieringen av våre to viktige utviklingsprosjekter som muliggjør at norsk oppdrettsnæring og Norway Royal Salmon kan bidra med å øke produksjonen av sunn og miljøvennlig sjømat»

Ola Loe
finansdirektør Norway Royal Salmon

CAMBI

«Lånet fra DNB, med garantier fra GIEK, er en ny utvikling som gir oss den støtten vi trenger for å nå våre eksportmål internasjonalt»

Eirik Fadnes
daglig leder i Cambi Group.

SpareBank 1 NORD-NORGE

«GIEKs garanti ble tungen på vektskålen som gjorde oss tilstrekkelig sikre til å yte lån. GIEKs garanti gjorde også at vi kunne gi kunden et bedre tilbud»

Trine Gansmoe
Bedriftsrådgiver i SpareBank 1 Nord-Norge

– Nexans er et verdensledende selskap innen kabler og kabelsystemer. Nexans Norway AS er ledende leverandør av kraft-, tele-, installasjons- og varmekabler i Norge.

Havvindprosjekt utenfor Skottland bygges med kabler fra Nexans Norway og garanti fra GIEK

Britiske Seagreen Wind Energy Ltd. som eies av fornybar energigiganten SSE skal utvikle en bunnfast havvindpark utenfor den skotske kysten med en kapasitet på 1140 Megawatt. 114 turbiner skal installeres 27-80 kilometer utenfor kysten ved Dundee.

Konstruksjonsfasen starter i andre kvartal 2020, mens havvindparken skal stå klar i august 2022 og forsyne rundt én million husholdninger med strøm. Havvind dekker i dag rundt ni prosent av Storbritannias elektrisitetskonsum og forventes å stige til 30 prosent i 2030.

Nexans Norway AS leverer havvindkabler

Nexans har kontrakt for design, engineering, produksjon og installasjon av høyspent transmisjonskabler til havs og til lands. GIEKs garantidekning utgjør rundt 1,6 milliarder kroner. Danmarks Eksportkredit EKF deltar også i finansieringen av vindparken sammen med GIEK og et syndikat av internasjonale banker. Installasjonen skal etter planen foretas av Nexans' sitt nye kabelleggingsfartøy Nexans Aurora som er under bygging ved Ulstein Verft og som GIEK også er med å finansiere.

– GIEK har bidratt finansielt til utvikling av flere av prosjektene vi har levert kabler til. Bidragene har vært et viktig premiss for realiseringen og en god støtte til oss som eksportør av norsk kompetanse og teknologi på verdensmarkedet, sier administrerende direktør Ragnhild Katteland i Nexans Norway AS.

Styrets beretning

Norsk næringsliv er midt i en nødvendig omstilling for å møte internasjonal konkurranse.

For å møte denne har GIEK en aktiv rolle for å sikre like konkurransevilkår for norsk næringsliv og gode finansieringsløsninger både for eksportører og kjøpere av norske varer og tjenester. GIEK har i 2020 bidratt med garantier innen blant annet havvind, miljøvennlige skip og skipsteknologi og havbruk/sjømat. Dette har gitt en bredere sammensatt portefølje og bidrar til lavere risiko samlet sett. Det bidrar til lokale ringvirkninger og arbeidsplasser, nasjonal vekst og fornybar energi.

Kombinasjonen med pandemi og lav oljepris har ført til ytterligere problemer for olje- og gassektoren. Leveranser til denne sektoren har vært dominerende innen norsk kapitalvareeksport de siste 20 årene og utgjør derfor en stor andel av risikoeksponeringen. GIEK deltar i flere krevende restruktureringer og har i 2020 gjort ytterligere tapsavsetninger på lik linje med bankene.

Overordnet måloppnåelse

GIEKs formål er å fremme norsk eksport, verdiskaping og sysselsetting. Garantier fra GIEK er et virkemiddel for å nå regjeringens mål om størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer. GIEK styrker konkurransekraften til norske eksportører gjennom langsiktige og forutsigbare garantier for kreditt til eksportørens kunder i utlandet og ved å garantere for lån til eksportrelaterte investeringer i Norge. Vi er et supplement til det private finansieringsmarkedet.

GIEK har et mål om regnskapsmessig balanse mellom inntekter og utgifter på lang sikt, noe som utfordres av den vanskelige økonomiske situasjonen blant våre kunder innen offshore olje og gass. Våre ansatte og ledere har gjennom spisskompetanse, høy arbeidsinnsats og krevende forhandlinger håndtert mange parallelle restruktureringsaker i året som har gått. Det er gjennomført effektive tapsreducerende tiltak for å sikre statens samlede verdier.

Norsk næringsliv er med på en global grønn omstilling. GIEK har i 2020 bidratt med garantier innen havvind, havbruk og finansiering til miljøvennlige skip og har dermed bidratt aktivt til denne omstillingen.

Vi prioriterer tett dialog med både eksisterende og nye eksportører samt deres kunder. Dette inkluderer både store og mindre bedrifter. Vi samarbeider tett med banker over hele landet for å sette sammen finansieringsløsninger som fremmer norsk eksport og gjør vårt tilbud bedre kjent.

Det er styrets vurdering at GIEK har nådd målene og prioriteringene fra Nærings- og fiskeridepartementet om økt verdiskaping, og at nye garantier og arbeidet med restruktureringer bidrar til at GIEKs garantiordninger skal kunne gå i balanse over tid. Den vanskelige økonomiske situasjon innen offshore olje og gass har redusert sektorens gjeldsbetjeningsevne. Konsekvensene er at gjelden ikke kan betjenes og finansieringsinstitusjonene får store tapsavsetninger. Tapsavsetningene utfordrer tidshorisonen før balanse igjen kan oppnås under ordningene.

I 2020 ble GIEK gitt ansvaret for å administrere tre midlertidige garantiordninger som er blant regjeringens tiltak til næringslivet som kompenserer for virkninger av koronapandemien. Styret er svært fornøyd med at vi med interne ressurser og omprioriteringer raskt etablerte målrettede, transparente og digitale ordninger. Blant annet ble det på fire uker etablert en løsning for offentlig innsyn i lånegarantiordningen på nettsiden og GIEK har kommet langt i å helautomatisere prosesser fra start.

Håndteringen av tre midlertidige ordninger kommer i tillegg til et høyt aktivitetsnivå knyttet til oppfølging av risiko knyttet til eksisterende engasjementer og vurdering av nye prosjekter. Vårt arbeid har måttet løses på nye måter gitt begrensninger som følge av pandemien. Styret vil gjerne gi honnør til våre ansatte for den fleksibilitet og høye arbeidsinnsats de har vist gjennom det siste året, uten at effektiviteten i saksbehandlingen har lidd som konsekvens.

Eksportfremmende virkemiddel for norsk næringsliv

GIEK samarbeider med norske eksportører i deres internasjonalisering, inntreden i industrier og kontrakter. Dette eksportfremmende virkemiddelet er særlig viktig i den omstillingen norsk næringsliv er inne i. Styret er opptatt av at GIEK skal bistå norsk næringsliv i den pågående omstillingsprosessen og aktivt bidra med kompetanse til bedrifter i alle ledd i verdikjeden. Tilsvarende har vi som finansieringspartner bygget innsikt og analysekapasitet innenfor nye næringer for å kunne være en god samtalepartner og profesjonelt vurdere risiko. Vi har i 2020 gitt 143 nye tilbud om garanti for totalt 20 milliarder kroner og vi har utstedt 127 garantier for om lag 15 milliarder kroner. Dette er en nedgang fra 2019, men nivået bekrefter omstillingsevnen og konkurransekraften til norske eksportører.

Mer variert eksport finansieres og leveranser til grønne prosjekter øker

Store garantier til havvind i 2020 viser at GIEKs tilbud dekker et viktig behov og at eksportfinansiering er en viktig del av konkurransebildet når norske selskaper byr på kontrakter til havvindprosjekter. Dette er en industri hvor teknolog utvikling pågår i høyt tempo og hvor stadig flere prosjekter virkeliggjøres. Norske leverandører har med kompetanse fra samhandlingen mellom engineering, prosjektering og konstruksjon innen olje- og gassnæringen mulighet til å ta en posisjon i dette markedet. GIEK støtter aktivt dette arbeidet på flere måter.

Vi ser nå et større mangfold i søknader sammenlignet med de foregående 15 årene da olje- og gassnæringen var dominerende. Næringer som havvind, havbruk, brønnbåtredier, møbelindustri og miljøteknologi etterspør eksportrettet finansiering. GIEK har også utstedt sin første garanti til legemiddelindustrien. Vi informerer proaktivt både små og store bedrifter om våre tilbud og diskuterer relevante løsninger.

Vi er opptatt av at våre tilbud skal understøtte omstillingsprosessen og sikre økt bærekraftig norsk eksport. Vi ser at det bidrar til kontrakter for små og mellomstore bedrifter både som direkte eksportører og som underleverandører. Summen gir lokale ringvirkninger og bidrar til nasjonal vekst.

GIEK deler risiko knyttet til eksportfinansiering med norske og internasjonale banker samt eksportkredittbyråer (Export Credit Agencies (ECA)) i andre land. Vi arbeider aktivt overfor våre samarbeidspartnere i andre land både for å sikre en hensiktsmessig deling av risiko og fremme norske eksportørers kompetanse og leveringsevne. Tilgangen på medgarantister innen olje- og gassindustrien er redusert fordi flere internasjonale banker har endret sin policy og ikke lenger ønsker deltakelse i finansiering av olje- og gassprosjekter. Enkelte andre ECAer vurderer å gjøre det samme. Flere banker selger seg også ut av tapsutsatt eksponering innen sektoren. For byggelån er tilgangen på finansiering fra banker mer selektiv og avhengig av økonomisk situasjon hos det enkelte verft.

Vi opplever samlet sett at eksportfinansieringstilbudet er godt og bidrar positivt til norsk konkurransekraft.

Kunderettet og samfunnsnyttig kompetanse

Styret vil gi honnør til GIEKs 96 ansatte for innsatsen fra hjemmekontor og via nettbaserte møter for å fremme norske eksport, verdiskapning og sysselsetting. I 2020 har naturlig arenaer som konferanser, seminarer og direkte kundemøter blitt erstattet av digitale løsninger. Derfor har GIEK prioritert tilstedeværelse i digitale kanaler og relevante digitale publikasjoner.

Verdien av vårt internasjonale nettverk både med kjøpere av norske varer og tjenester, og med kolleger innen eksportfinansiering og banker, har blitt mer synlig gjennom pandemien. Vår innsikt i andre lands ordninger og OECD-regelverket var viktig også i arbeidet med utformingen av de midlertidige garantiordningene.

Styret mener at GIEK gjennom administrasjonen av de midlertidige garantiordningene for lån til flyselskaper, lån til bedrifter i Norge og kortsiktig kredittforsikring, har løst oppgavene på en god og effektiv måte og at man har nådd ut til nye bedrifter. Disse ordningene omtales i årsrapporten. Siden de er adskilt fra GIEKs ordinære ordninger leveres egne regnskaper i kapittel 6.2.

1. Styrets beretning

GIEK skal være kundevennlig og tilgjengelig for brukerne. Kundeundersøkelser gjennom året viser at norske bedrifter, banker og kjøpere av norske varer og tjenester er fornøyd med GIEKs arbeid og garantitilbud. Menon Economics viser i sine bruker- og effektundersøkelse at GIEK har vært direkte utløsende for økonomisk aktivitet og bidratt til sysselsetting og verdiskaping i Norge. Undersøkelsene fastslår at garantier fra GIEK utvider utlånskapasiteten til bankene.

Hovedtall for garantiaktivitet

Hovedtallene for den alminnelig garantiordning, u-lands-, byggelåns-, skips- og kraftgarantiordningene ved årsslutt (2019-tall i parentes) viser:

- ♦ et samlet utestående garantiansvar og fordringer på 95 milliarder kroner (102 milliarder kroner)
- ♦ 118 nye søknader om garanti for 26 milliarder kroner (160 for 26 milliarder kroner)
- ♦ 143 nye tilbud om garanti for 20 milliarder kroner (171 for 23 milliarder)
- ♦ 127 utstedte garantier for 15 milliarder kroner (178 for 22 milliarder kroner)

Nye garantier innenfor havvind, skipsbygging og sjømat har gitt en bredere sammensatt portefølje og bidrar til lavere risiko samlet sett. Det betyr at GIEK nå tar del i et bredere spekter av norske eksportnæringer og denne endringen henger også sammen med en endring i den geografiske fordelingen av eksportører mellom 2019 og 2020 som synliggjøres i kart 1.

Alminnelig garantiordning utgjør i overkant av 90 prosent av GIEKs utestående ansvar, kraftgarantiordningen 6,3 prosent, skipsgarantiordningen 1,6 prosent, byggelånsgarantiordningen 1,4 prosent og under 1 prosent på u-landsordningen. Av utstedt garantivolum for alle ordninger er i overkant 80 prosent utstedte långivergarantier, kraftgarantier utgjør 6,3 prosent, mens internasjonaliseringsgarantier utgjør 5,7 prosent.

Samlede resultater for 2020

- ♦ GIEKs driftsinntekter skal dekke administrasjon av garantiordningene og tap. Samlet for alle garantiordninger var driftsinntekter i 2020 på 1,9 milliarder kroner (1,7 milliarder kroner i 2019).
Garantiordningene omtales samlet, men regnskapsføres separat.
- ♦ En samlet portefølje av utestående garantier er på 75 milliarder kroner som er en nedgang fra 89 milliarder kroner i 2019.
- ♦ GIEKs fordringer knyttet til utbetaling under garantier er på 20,0 milliarder kroner og har økt fra 12,6 milliarder kroner i 2019.
- ♦ Resultatet før tapsavsetninger og nedskrivninger er på 1,7 milliarder kroner. Det ble et underskudd på 11,4 milliarder kroner etter tapsavsetninger og nedskrivninger.
- ♦ Det er tatt betydelige tapsavsetninger knyttet til utestående garantiansvar innenfor offshore service bransjen.
- ♦ Tapsavsetningene og nedskrivningene er økt med 13,1 milliarder kroner, inkludert et realisert tap på 2,5 milliarder kroner.

Balanse på sikt

Olje- og gassteknologi har vært en dominerende del av norsk eksportindustri de siste 20 årene. Olje og gass-eksponering som andel av alminnelig garantiordning har falt fra 88 prosent ved utgangen av 2016 til 61 prosent ved utgangen av 2020. Målt i kroner har utviklingen gått fra 87,7 milliarder kroner til 53,0 milliarder kroner. Både oljeprisfall og det grønne skiftet har bidratt til lavere aktivitet i GIEK innenfor sektoren, samtidig som en målrettet og fokusert satsing har bidratt til økning innenfor andre sektorer. GIEK har i 2020 solgt engasjementer som reduserer eksponeringen mot bransjen.

Situasjonen ved flere av verftene er svært alvorlig. De er midt i en omstillingsprosess fra olje og gass til andre sektorer. GIEK bidrar med garantier for finansiering av skip og utstyr produsert ved verft i Norge og byggelåns-garantier for skip som bygges ved norske verft. I desember 2020 ble Regelverket for byggelåns-garantier utvidet slik at det også kan gis forskuddsgarantier uten krav til eksport under ordningen.

Omstillingen ved norske verft har ført til at blant annet cruise-sektoren og leverandører til fiskeoppdrett nå utgjør en vesentlig del av GIEKs utestående garantiansvar. I 2020 økte utestående ansvar til havvind betydelig, og vi så god vekst innen finansiering til mer miljøvennlige skip, skips-teknologi og havbruk. GIEK har ved utgangen av 2020 en portefølje som er langt mer variert enn for få år siden. GIEK har gitt avdragsutsettelse, på samme vilkår som andre eksportgarantiinstitutter i Europa, til rederier innen cruise og utenriksferjer. Dette er rederier som er spesielt hardt rammet av koronapandemien og smittevernstiltak, men som vi forventer vil gjenoppta sin virksomhet når vaksinerer er gjennomført.

Utfordringene for offshoresektoren ble kraftig forsterket både av nedstengingen som følge av koronapandemien og den russisk-saudiske priskrigen på råolje. I tillegg skaper det grønne skiftet og endringstakten knyttet til utfasing av hydrokarboner som energikilde usikkerhet knyttet til fremtidig markedsbalanse også for offshore service tjenester og fartøy. Eksponeringen mot offshore rederiene står for mesteparten av GIEKs utestående fordringer og bransjen utgjør hoveddelen av den misligholdte porteføljen. Vi har foretatt betydelige tapsavsetninger. Tapsavsetningene er gjenstand for en grundig vurdering og reflekterer låntakernes reduserte gjeldsbetjeningsevne.

GIEKs fem ordinære garantiordninger skal alle gå i regnskapsmessig balanse over tid. Balansekravet inkluderer statlig tilskudd til tapsdekning. For at alminnelig garantiordning skal gå i balanse på lang sikt, er vi avhengige av gode løsninger i restruktureringssaker og gjenvinning. Styret mener at GIEK gjør et svært grundig arbeid i vanskelige saker. Vi leter etter løsninger som i størst mulig grad bidrar til å redusere endelig tap for ordningen samtidig som det etablerer en base for lønnsom drift og gjeldsbetjening fremover i debitorselskapet. Vi vektlegger at de anbefalte løsningene ikke skal innebære en vesentlig forskjellsbehandling.

Basert på dagens markedsf forhold og tapsavsetninger tilsi-er fremskrivninger at alminnelig garantiordning vil ha underskudd i perioden frem til 2027 og at inntjeningen deretter vil gi en gradvis inndecking av det akkumulerte underskuddet. Styret mener derfor at ordningen vil gå i balanse på lang sikt.

Regjeringen har i revidert nasjonalbudsjett innvilget tilskudd til tapsavsetning under alminnelig garantiordning på 10 milliarder kroner for å ta høyde for eventuelle tap under ordningen.

Det er for alminnelig garantiordning tildelt en trekkfullmakt med en ramme på 16 milliarder kroner som vurderes som tilstrekkelig til å dekke løpende likviditetsbehov. Likviditetsbehovet oppstår ved at garantier innfris og omgjøres til fordringer.

GIEKs risikovurderinger, tapsavsetninger, gjenvinning etter trekk på garanti samt likviditetsprognoser tilsier at også de øvrige garantiordningene vil gå i balanse på lang sikt, inkludert skipsgarantiordningen hvis denne videreføres utover 2021.

Tapsavsetninger, utbetaling under garanti og trekkfullmakt

GIEKs årsresultat påvirkes i stor grad av endringer i tapsavsetninger på garantiansvar og nedskrivninger på fordringer. Vurdering av tapsavsetninger og nedskrivninger, som styret gjør hvert halvår, er basert på omfattende analyser av bransjer, verdiutvikling av sikkerheter og enkeltelskapers gjeldsbetjeningsevne. Vurderingene baseres på ulike scenarier for fremtidig kontantstrøm til betjening av underliggende lån, innspill fra eksterne internasjonale rating-byråer og modeller. Prosesser og vurderinger gjennomgås grundig av intern- og eksterne revisor. Sikkerheter vurderes også opp mot meglerverdier og observerte transaksjoner i markedet.

Regnskapsprinsippene i IFRS 9 legges til grunn ved beregningen av tapsavsetninger og nedskrivninger for enkeltelskaper og grupper av selskaper. De samlede tapsavsetningene og nedskrivningene ved utgangen av 2020 utgjorde 19,9 milliarder kroner mot 10,0 milliarder kroner ved utgangen av 2019.

GIEK har utbetalt 11,0 milliarder kroner under garantier i 2020, noe som har medført et behov for tilførsel av likviditet. GIEK har derfor utløst trekkfullmakten mot Nærings- og fiskeridepartementet for alminnelig garantiordning. Ved utgangen av 2020 har GIEK benyttet 6,6 milliarder kroner av trekkfullmakten. GIEK forventer fortsatt utbetalinger under garantier innenfor offshore service-tjenester og fartøy fremover.

1. Styrets beretning

Rann Rådgivning AS har på oppdrag fra NFD gjennomført en vurdering av statens risikoeksponering gjennom GIEK. Rann skriver at «GIEKs håndtering av kredittrisiko fremstår som god, både hva angår vurdering av kredittrisiko når engasjementet inngås, oppfølging av dem og forsøk på å maksimere gjenvinningsverdien i tilfelle og når erstatningsutløsende hendelser inntreffer». Rann konkluderer med at GIEKs beregning av forventet tap i henhold til IFRS 9 er i tråd med bransjepraksis, og anbefaler at GIEK i tillegg til dagens individuelle tapsavsetninger og gruppeavsetninger foretar avsetninger for uventet tap. GIEK er positiv til å etablere en slik vurdering og er opptatt av å være åpen omkring vår risiko og mulige tap.

GIEKs tapsvurderinger og nedskrivninger er styrets beste estimat for tapsrisikoen i garanti- og fordringsporteføljen per 31.12.2020. Det er imidlertid alltid en risiko for hendelser som påvirker tapsavsetningene over tid. Styret understreker derfor at det er knyttet usikkerhet til beregningene.

Restruktureringer og gjenvinninger

GIEK tar aktivt del i forhandlinger i restrukturering av gjeld knyttet til våre tapsutsatte engasjementer. Vi vil være en profesjonell og løsningsorientert part i pågående og kommende restruktureringer i offshore servicesektoren som også fremover vil være en viktig eksportindustri. Mange restruktureringssaker er omfattende, med mange aktører som kan ha ulike interesser. Slike saker er ressurskrevende og tar tid.

Når det er nødvendig for å sikre statens verdier, har GIEK fullmakt til å bli midlertidig eier av aksjer eller eiendeler. Dette omtales i kapittel 3 og i styrets kommentar til regnskapet for garantiordningene med noter i kapittel 6.1.

Miljø-, sosiale- og styringsmessige forhold

Styret mener GIEK gjør grundige vurderinger av antikorrupsjon, miljø og sosiale forhold før nye garantier utstedes. GIEK deltar i den FN-opnevnte gruppen for et bærekraftig næringsliv i havområdene.

Styret mener at GIEK skal være en pådriver for å fremme bærekraftige løsninger og ønsker å fremme finansiering som også tjener samfunnet og miljøet. Til dette har GIEK utviklet et verktøy for å vurdere transaksjoner opp mot FNs bærekraftsmål og bestemme om de enkelte prosjektene har en positiv påvirkning i et bærekraftsperspektiv. For Norges sterke maritime sektor er bærekraftsmål 14 om liv under vann særlig relevant. På grunn av flere transaksjoner knyttet til bygging av skipsskrog ved utenlandske verft har GIEK opparbeidet bred kunnskap om forholdene ved disse. GIEK stiller derfor krav til arbeidsforhold og HMS ved utenlandske verft i relevante transaksjoner.

GIEK støtter og søker ivaretagelse av internasjonale og anerkjente menneskerettigheter i tråd med FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter.

Orden i eget hus

GIEK har god virksomhetsstyring og internkontroll. Gjennomgangen fra internrevisor bekreftet at lovverk og retningslinjer, rutiner og internkontrollrapporter er blitt etterlevd uten vesentlige avvik.

Av GIEKs 96 ansatte har 17 innvandrerbakgrunn og kjønnsfordelingen er på 52 prosent kvinner og 48 prosent menn. Ledergruppen består av fire kvinner og to menn.

Styret vurderer at GIEK har behandlet garantisaker, forvaltet porteføljen og gjort garantitilbudet kjent på en effektiv måte, og at administrasjonens ressursbruk er godt tilpasset oppgaver og utfordringer. Årets administrasjonskostnader var på 187 millioner kroner mot et budsjett på 203 millioner kroner hvor det i tillegg til overslagsbevilgningen er bevilget ekstra midler til administrative kostnader for ordningene opprettet som tiltak under pandemien, for etablering og drift over flere år. Det er hittil tildelt 22 millioner kroner for disse ordningene, hvorav det ble det brukt 12 millioner kroner i 2020. Driftskostnader følges jevnlig opp av styret og underforbruket har særlig vært knyttet til redusert reise- og kursaktivitet som følge av tiltak mot Covid-19.

Fremtidsutsikter og Eksportfinansiering Norge

Fra 1. juli 2021 skal vårt arbeid fortsette i en ny eksportfinansieringsetat – Eksportfinansiering Norge (Eksfin), bestående av dagens GIEK og Eksportkreditt Norge AS. Vi mener at en ny samlet enhet vil bidra til å effektivisere virkemiddelet, styrke eksportfinansieringskompetansen og ikke minst øke brukervennligheten.

Styret takker GIEKs ansatte for arbeidet som har blitt lagt ned i arbeidsgrupper for sammenslåingen med Eksportkreditt Norge AS. Vi er opptatt av at GIEK frem til sammenslåingen skal følge opp kundene like aktivt som vanlig.

Samtidig er vi overbevist om at kompetansen og erfaringen i de to organisasjonene supplerer hverandre og at det er et potensiale for å forenkle, gjøre tilbudet enda bedre kjent og å tiltrekke seg og beholde spisskompetanse innen eksportfinansiering.

Frem til sammenslåingen vil GIEK fortsette å støtte norske bedrifter i internasjonale markeder som delvis er preget av økonomisk nedgang. Det er stor usikkerhet om den økonomiske utviklingen fremover, og utsiktene avhenger i stor grad av hvor raskt man får bukt med pandemien. Utfordringene med nødvendige restruktureringer, omstilling av økonomien, forventet avslutning av midlertidige kriseordninger samt sammenslåing med Eksportkreditt Norge vil prege 2021.

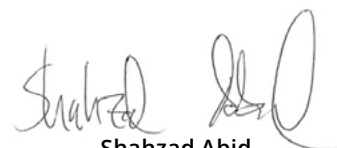
Oslo, 16. mars 2021

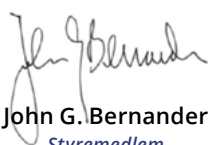
Karin Bing Orgland
Styreleder

Torfinn Kildal
Nestleder

Shahzad Abid
Styremedlem

John G. Bernander
Styremedlem

Margrethe Hauge
Styremedlem

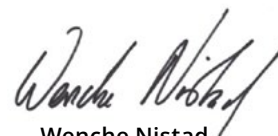
Marit E. Kirkhusmo
Styremedlem

Nina Udnes Tronstad
Styremedlem

Hans Melandsø
Ansattrepresentant

Wenche Nistad
Administerende direktør

Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Garantiinstituttet for Eksportkreditt (GIEK) er en forvaltningsbedrift underlagt Nærings- og fiskeridepartementet (NFD). GIEKs formål er å fremme norsk eksport og investeringer ved å stille garantier på vegne av den norske stat. Samtidig er det et krav om at GIEK skal gå i balanse på lang sikt.

Virksomheten og samfunnsoppdraget

GIEK inngår i regjeringens arbeid for å sikre konkurranse-dyktige arbeidsplasser og størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer. Det er særlig viktig at norske bedrifter lykkes internasjonalt. Konkurransedyktige finansieringsvilkår har erfaringsmessig stor betydning for om norske bedrifter vinner kontrakter eller ikke.

Tildelingsbrevet fastsetter mål, prioriteringer og resultatkrav for GIEK, samt gir enkelte faglige føringer og konkrete oppdrag. GIEKs myndighet og ansvar reguleres av Hovedinstruks for styringen av GIEK og regelverk for GIEKs garantiordninger.

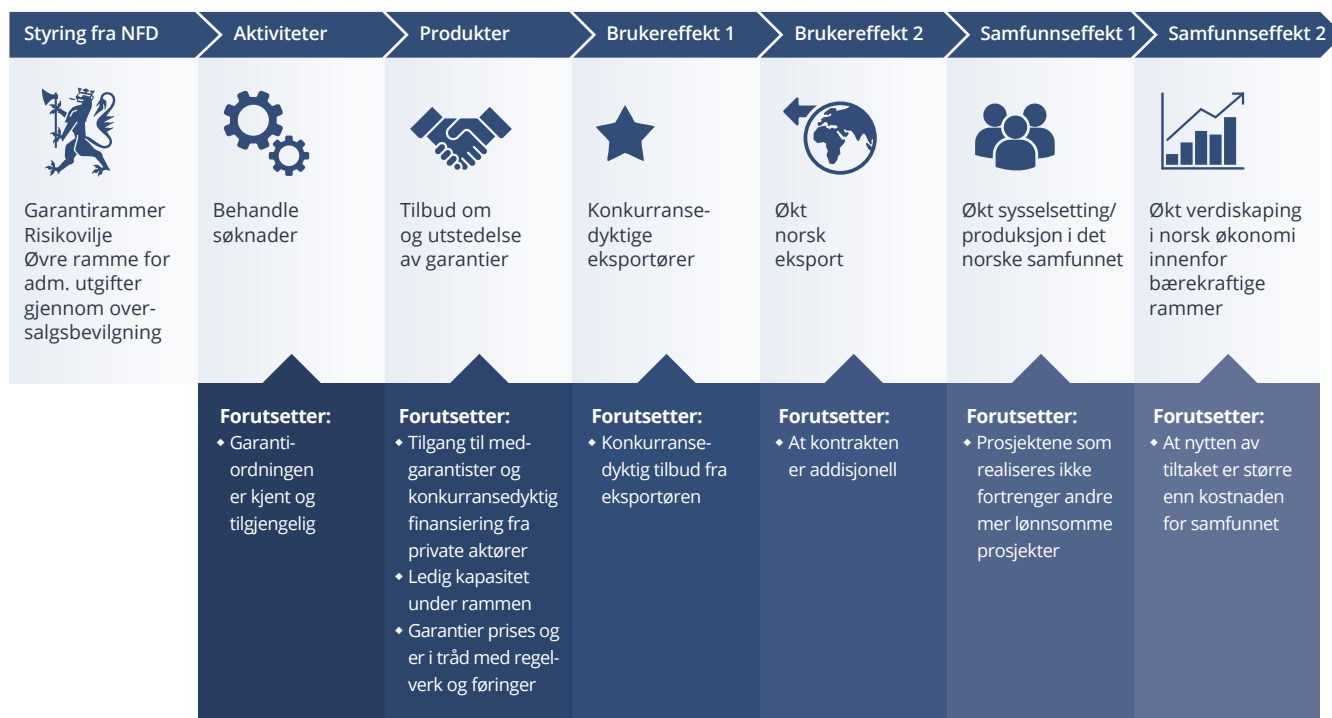
GIEKs rammer for 2020 ble vedtatt av Stortinget ved behandlingen av statsbudsjettet for 2020, vedtatt av Stortinget 9. desember og 13. desember 2019, jf. Prop. 1 S (2019–2020) og Innst. 8 S (2019–2020) og Innst. 5 S (2019–2020).

Endringer i løpet av 2020:

- ♦ GIEKs rammer ble endret ved Stortingets behandling av tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2020, vedtatt av Stortinget 19. juni 2020, jf. Prop. 117 S (2019–2020) og Innst. 360 S (2019–2020). Herunder vedtak om opprettelse av en midlertidig statlig garantiordning for re-forsikring av kortsiktig kredittforsikring, som ble notifisert til EFTAs overvåkingsorgan ESA 15. juni 2020 og godkjent av ESA i brev av 18. juni 2020.
- ♦ Den statlige garantiordningen for flyselskaper med norsk driftstillatelse (garantiordning for luftfart) ble vedtatt i Stortinget 21. mars, jf. Prop. 57 S (2019–2020) og Innst. 200 S (2019–2020), notifisert til EFTAs overvåkingsorgan ESA av 30. mars 2020 og brev fra ESA av 30. mars 2020 med godkjenning av garantiordningen. GIEK administrerer ordningen.
- ♦ Den statlige garantiordningen for lån jf. lov 27. mars 2020 nr. 14 om statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter med tilhørende forskrift. Loven er vedtatt av Stortinget etter forslag i Prop. 58 LS (2019–2020) og Innst. 201 LS (2019–2020), og vedtak av garantirammen på 50 mrd. kroner, jf. forslag i Prop. 57 S (2019–2020) og Innst. 200 S (2019–2020), samt Prop. 67 S (2019–2020) og Innst. 216 S (2019–2020) vedtatt av Stortinget 31. mars 2020.
- ♦ GIEKs rammer for 2021 ble endelig fastsatt av Stortinget ved behandling av endringer i statsbudsjettet 2020, jf. Stortingets vedtak 17. desember 2020, jf. Prop. 45 S (2020–2020) og Innst. 155 S (2020–2021).

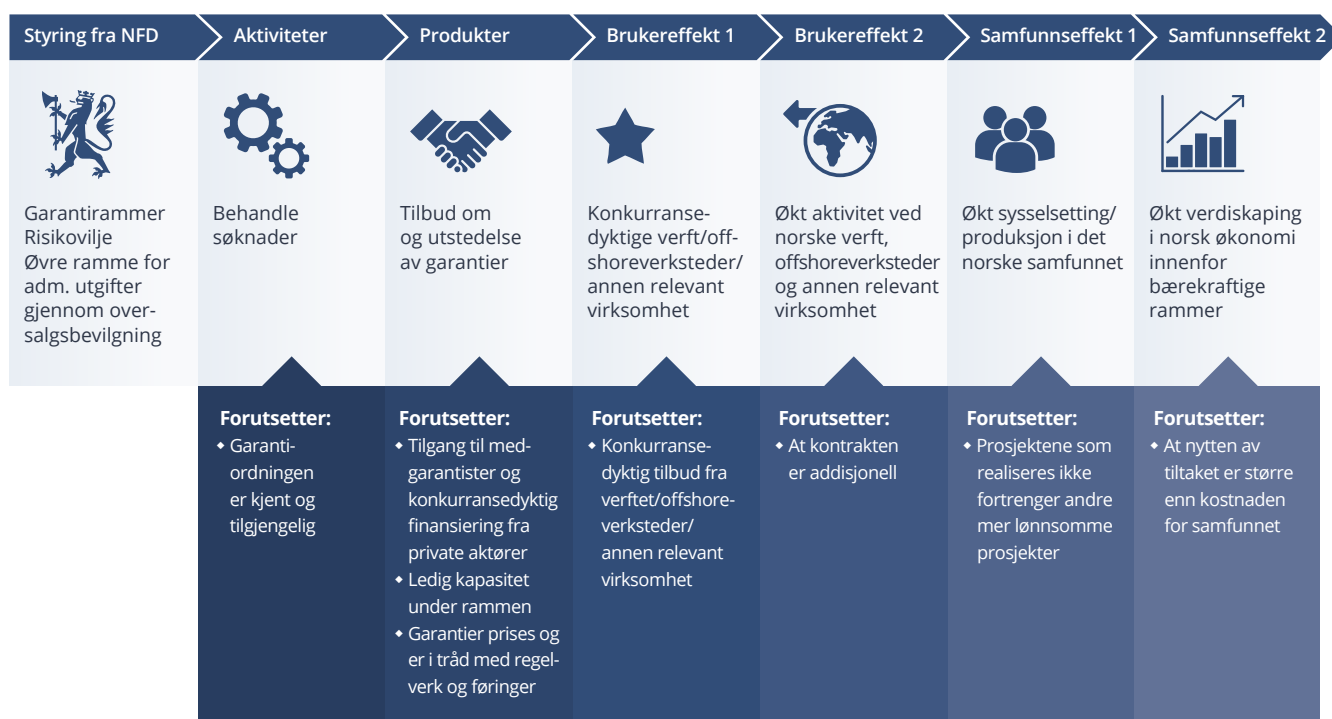
Figur 1. Resultatkjede for GIEKs garantier for eksportfremme

Figuren viser sammenhengen mellom innsatsfaktorer, aktiviteter, produkter/tjenester og effekter for brukere og samfunnet. Resultatkjeden er knyttet til GIEKs mål 1 og garantier som gis under alminnelig garantiordning og u-landsordningen.

Figur 2. Resultatkjede GIEKs garantier for byggelån

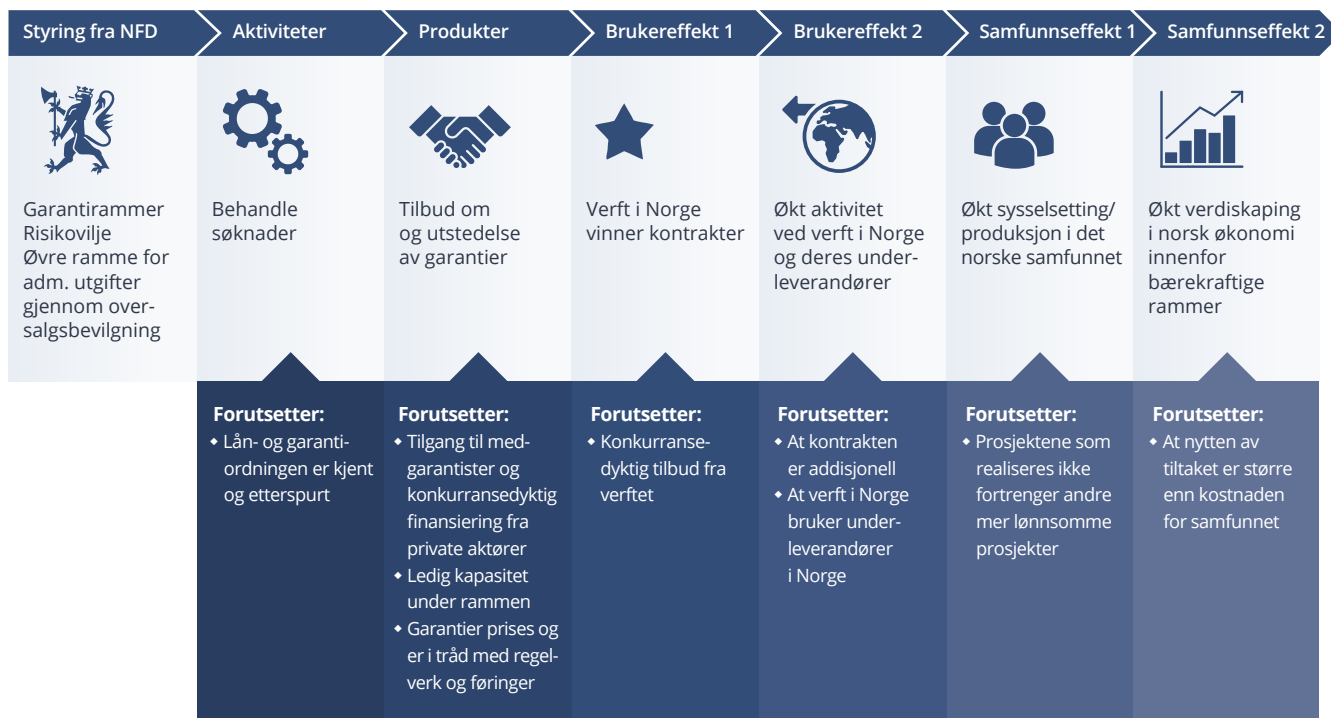
Under byggelånsgarantiordningen gis det garantier for lån for bygging av skip ved norske verft. Figuren viser sammenhengen mellom innsatsfaktorer, aktiviteter, produkter/tjenester og effekter for brukere og samfunnet.

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

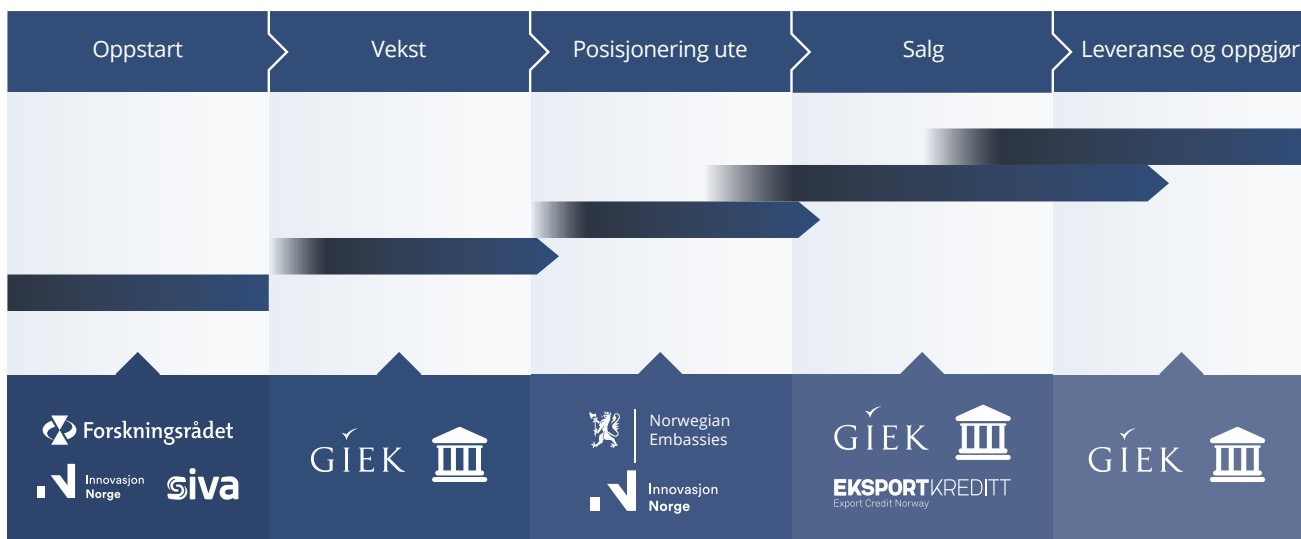
Figur 3. Resultatkjede for skipsgarantiordningen

Under skipsgarantiordningen gis det garantier til lån for kjøp av skip fra verft i Norge som skal brukes i Norge. Figuren viser sammenhengen mellom innsatsfaktorer, aktiviteter, produkter/tjenester og effekter for brukere og samfunnet.

Figur 4. Det statelige virkemiddelapparatet

Figur 4 viser hvordan GIEK, andre statlige virkemidler og banker hjelper bedrifter i ulike faser.

Konkurransedyktig tilbud

GIEK skal gi et konkurransedyktig tilbud sammenliknet med utenlandske eksportkreditbyråer. De fleste land som har kapitalvareeksport av noe omfang tilbyr statlige garantier som avlaster eksportørers og finansinstitusjoners risiko ved langsiktige eksportkreditter.

GARANTIENS NAVN	FORMÅL	HVEM SØKER?
Långivergaranti – lån under 100 mill. kroner	Garantere for delvis dekning av utlegg i forbindelse med anbud på bistandsfinansiert prosjekt dersom bedriften ikke får oppdraget.	Både eksportør og kjøper (evt. kjøpers långiver)
Långivergaranti – lån under 100 mill. kroner	Som over.	Som over, men det er laget en felles finansieringsløsning for Eksportkredit Norge og GIEK
Rekursgaranti	Sikre pengeoverføringen mellom kjøpers og eksportørs bank.	Eksportørens bank
Byggelånsgaranti	Sikre finansiering til norsk verft ved bygging av nye skip.	Verftet eller verftets bank
Kontragaranti	Bidra til at eksportør kan stille nødvendige garantier i forbindelse med kontrakter de inngår ved å utvide bankens kapasitet.	Eksportørens bank
Garanti for uberettiget trekk	Sikre eksportør mot uberettiget trekk på stilte kontra- eller førleveringsgarantier.	Eksportøren
Leverandørkredittgaranti	Sikre at eksportøren får betaling ved kredittsalg til en utenlandsk kjøper.	Eksportøren
Førleveringsgaranti	Sikre eksportøren mot tap i produksjonsperioden som følge av at utenlandsk kjøper ikke oppfyller kontrakten.	Eksportøren
Investeringsgaranti	Sikre investor mot tap på investeringer i land med høy politisk risiko.	Investor eller investors långiver
Kraftgaranti	Garanterer betaling til kraftleverandør i forbindelse med langsiktige kontrakter til kraftkrevende industri i det tilfellet at kraftkjøper misligholder kraftavtalen.	Kraftselger eller långiver
Anbudsgaranti	Dekker utlegg i forbindelse med anbud på bistandsfinansiert prosjekt dersom bedriften ikke får oppdraget.	Norsk anbyder
Produksjonslånsgaranti	GIEK kan gi garantier til en bank som finansierer norske eksportørers produksjonskostnader knyttet til en spesifikk eksportkontrakt.	Eksportørens bank
Internasjonaliseringsgaranti	GIEK kan stille garanti til en bank som finansierer en bedrifts investeringer i Norge. Investeringen må direkte eller indirekte føre til eksport.	Eksportørens bank
Skipsgarantiordningen	GIEK kan gi garanti for lån til anskaffelse/større ombygginger av skip, når fartøyene helt eller delvis bygges ved verft i Norge og skal brukes i Norge.	Kjøper, kjøpers bank eller verft.

For fullstendig forklaring på hver garanti, se www.giek.no/garantiene

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Hva GIEK gjør

Reduserer risiko og fremmer eksport

GIEKs hovedformål er, på vegne av staten, å utstede garantier som fremmer eksport og investeringer i norske eksportbedrifter. Garantiene reduserer risikoen for eksportør, kjøper eller banker i forbindelse med en eksporttransaksjon eller -investering. Dette styrker eksportørens konkurransekraft og gir sterkere incitament til å inngå kontrakter.

Tilpasset norske eksportører

Garantiene er tilpasset norske eksportbedrifters og utenlandske kjøperes behov og er et supplement til det private finansmarkedet. GIEK kan avlaste både kommersiell og politisk risiko. Med kommersiell risiko menes risiko forbundet med at en privat kjøper enten kan gå konkurs eller av andre grunner ikke betaler. Med politisk risiko menes risiko forbundet med at en offentlig kjøper enten ikke vil betale, eller at krig, ekspropriasjon eller andre politiske handlinger hindrer betaling. Investeringsgarantier dekker bare politisk risiko. GIEK har taushetsplikt om søknader, tilbud om garanti og utviklingen i utstedte garantier. Utstedte garantier publiseres på www.giek.no.

GIEKs rolle som kreditor

I 2020 ble overkapasitet og svak gjeldsbetjeningsevne blant rederiene innen offshore servicetjenester og fartøy forsterket av oljeprisrig og koronapandemi som begge inntraff første halvår.

GIEK er gitt ansvar for å sikre statens verdier innenfor mandat og de fullmakter gitt gjennom tildelingsbrevet fra Nærings- og fiskeridepartementet. GIEKs deltagelse i finansieringene er på samme vilkår som bankene. Eventuelle tap ved restruktureringer må fordeles på de ulike partene i kapitalstrukturen i henhold til partenes posisjoner og eksponering.

GIEK har på vegne av NFD fullmakt til å erverve, forvalte og avhende aksjer og opsjoner med formål å få dekning for krav i misligholds- og gjenvinningssaker. Eierskapet skal være midlertidig. Siden GIEK er en forvaltningsbedrift og en del av statens juridiske enhet, er det staten som eier aksjer og opsjoner som GIEK erverver i forbindelse med misligholdte saker.

Videre har GIEK fullmakt til å opprette og drifte et holdingselskap. Holdingselskapets formål er å forvalte eierandeler ervervet som følge av misligholds- og gjenvinningssaker under GIEKs alminnelige garantiordning. Holdingselskapet skal være midlertidig og avvikles når markedssituasjonen bedres og det er få gjenstående selskaper i porteføljen.

Fullmaktene stiller GIEK på lik linje med andre parter i forhandlinger og kan styrke kreditorene samlet. Det gir utvidet handlingsrom i arbeidet for å sikre statens verdier i situasjoner med mislighold, og for å nå målet om at garantiordningene skal gå i balanse på lang sikt.

Regjeringens koronatiltak under GIEK

Koronakrisen ga sentrale norske eksportnæringer store utfordringer. I denne situasjonen viste Storting og Regjering handlekraft og GIEK fikk i oppgave å raskt iverksette tre midlertidige garantiordninger for å hjelpe bedriftene gjennom krisen.

Garantiordning for flyselskaper med norsk driftstillatelse

GIEK forvalter flygarantiordningen på seks milliarder kroner. Formålet med garantiordningen er at flyselskapene kan få tilgang til finansiering i markedet og at norsk luftfart opprettholdes gjennom en økonomisk krevende periode som følge av koronakrisen. Det er garantert for 4,5 milliarder kroner under ordningen per 31. desember 2020.

Garantiordning for lån til bedrifter

GIEK forvalter lånegarantiordningen. Ordningen skal sikre delvis statsgaranterte banklån til bedrifter som står overfor en akutt likviditetsmangel som følge av koronapandemien. Bankene kan oppnå 90 prosent statsgaranti for lån som er gitt etter forskriften. Ordningen har en ramme på 50 milliarder kroner og et tapsfond på 10 milliarder kroner. Per 31. desember 2020 var 11,3 milliarder kroner benyttet. GIEK får innrapportert bankenes bruk av ordningen, men er ikke involvert i kredittvurdering og kredittgivning. Det var per 31.12.2020 innvilget 3 912 lån under ordningen.

Re-forsikring av kortsiktig kredittforsikring

Ordningen for re-forsikring av kredittforsikring på 20 milliarder kroner ble etablert i slutten av juni 2020. Formål med garantiordningen at kredittforsikrings-selskaper med aktivitet i Norge kan opprettholde sine tilbud til bedrifter i Norge i 2020 til tross for betydelig økt risiko i markedet. Ordningen har sikret et stabilt tilbud av kortsiktig kredittforsikring, noe som er særlig viktig for sjømateksportørene.

Det var ved årsslutt 527 bedrifter som via kredittforsikringsselskapene har benyttet seg av ordningen. 416 av disse var små og mellomstore bedrifter. Totale utbetalinger har så langt vært langt lavere enn forventet. Krav utbetalt og meldt utgjør i underkant av to prosent av tapsfondet på 1,62 milliarder kroner. Ordningen er forlenget til 1.7.2021.

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

GIEKs organisasjon

GIEK er ledet av et styre oppnevnt av NFD og de ansatte.

Organisasjonen søker fortløpende å være tilpasset norske bedrifters behov, og ha en bred kontaktflate ut mot banker, nye næringer og markeder.

GIEKs administrasjon besto ved utgangen av 2020 av 96 ansatte i 89,2 årsverk. Kjønnfordelingen er 52 prosent kvinner og 48 prosent menn. Ved utgangen av 2020 hadde GIEK 17 ansatte med innvandrerbakgrunn. Det står mer om personal og arbeidsmiljø i kapittel fire.

Organisasjonskartet viser GIEKs tre garantiavdelinger med ansvar for henholdsvis:

- ♦ Energi og industri rettet mot fastlandsnæringer, energi og havbruk
- ♦ Shipping, verft og offshoreprosjekter
- ♦ Offshore

Avdelingene har ansvar for kundekontakt og er saksbehandlere for garantisaker i team med representanter fra analyse og juridisk.

Compliancefunksjonen rapporterer til styret. Kredittsjefen har en selvstendig stilling og rapporterer til administrerende direktør. Kredittsjefen leder GIEKs kredittkomité som behandler garantisaker.

GIEKs styre i 2020

Karin Bing Orgland

Styreleder siden 2013

Torfinn Kildal

Nestleder, styremedlem siden 2011

John G. Bernander

Styremedlem siden 2013

Marit E. Kirkhusmo

Styremedlem siden 2014

Nina Udnes Tronstad

Styremedlem siden 2015

Margrethe Hauge

Styremedlem siden 2017

Shahzad Abid

Styremedlem siden 2019

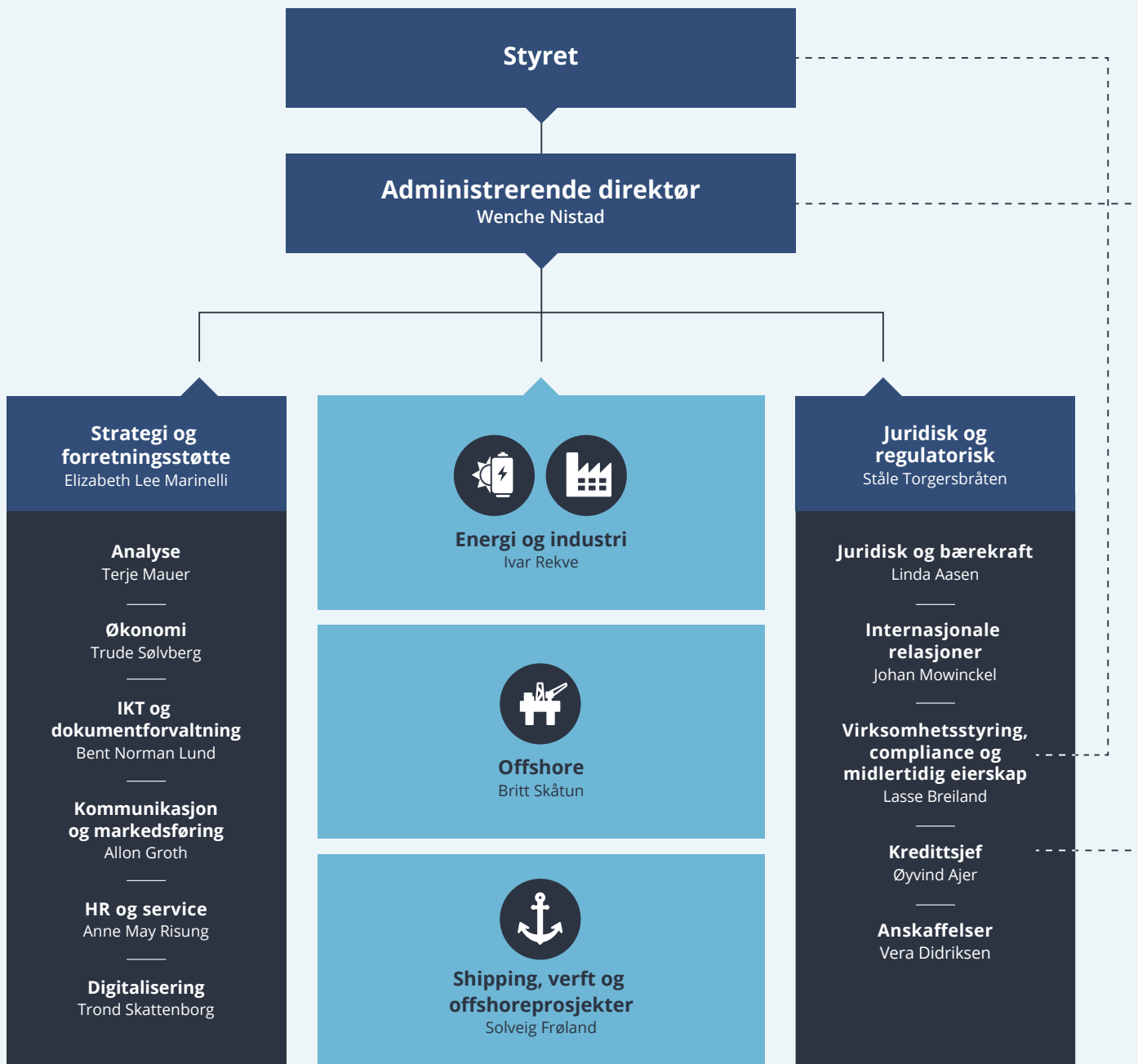
Hans Melandsø

Ansattevalgt styrerepresentant siden 2020

Kamil Zabielski

Observatør i styret i 2020

Figur 5. Organisasjonskart

2. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Utvalgte nøkkeltall siste tre år

Tabell 1. Utnyttelse av GIEKS garantirammer (i mill. kroner)

	Garantiramme	Bundet under rammen*	Utnyttelsesgrad
Alminnelig garantiordning			
2018	145 000	111 814	77 %
2019	145 000	102 511	71 %
2020	145 000	107 326	74 %
U-landsordningen			
2018	3 150	775	25 %
2019	3 150	1 682	53 %
2020	3 150	1 372	44 %
Byggelånsgarantiordningen			
2018	7 000	3 695	53 %
2019	7 000	1 418	20 %
2020	7 000	1 549	22 %
Kraftgarantiordningen			
2018	20 000	3 977	20 %
2019	20 000	4 500	23 %
2020	20 000	4 746	24 %
Skipsgarantiordningen			
2018	10 000	1 154	12 %
2019	10 000	1 303	13 %
2020	10 000	1 689	17 %

* Bundet under rammen er summen av utestående ansvar og tilbud, inkludert re-forsikring av GIEK Kredittforsikring AS.

Tabell 2. Tapsavsetninger på garantiansvar og nedskrivninger på fordringer* i mill. kroner og prosent av hhv. garantiansvar og fordringer, og totalt

	Avsetninger (%)		Nedskrivninger (%)		Total i % av utestående ansvar og fordringer
2018	5 286	6,7 %	2 746	30,3 %	8,3 %
2019	4 926	5,6 %	5 115	39,7 %	9,9 %
2020	8 505	11,3 %	11 331	56,8 %	20,9 %

* Inkludert moratoriefordringer.

Tabell 3. Administrasjonsutgifter (i 1 000 kroner) og prosent av inntekter fra fondsregnskapet

	Adm.utg.	Gebyrinntekter og garantipremier	Adm.utg. i prosent av gebyrinntekter og garantipremier
2018	184 427	1 471 864	12,5 %
2019	193 948	1 297 542	14,9 %
2020	186 555	1 222 155	15,3 %

Tabell 4. Hovedtall fra administrasjonsregnskapet*

År	Antall årsverk**	Overslagsbevilgning i tusen	Adm. utg. i tusen	Utnyttelsesgrad	Lønn i tusen (inkl. pensjonskostn.)	Lønn i % av adm.	Lønnsutg. per årsverk i tusen	Adm. utg. per årsverk i tusen	Konsulent i tusen	Konsulent i % av adm.utg.
2018	90,4	188 000	184 427	98,1 %	95 073	51,6 %	1 052	2 040	17 825	9,7 %
2019	89,4	193 500	193 948	100,2 %	98 611	50,8 %	1 103	2 169	19 738	10,2 %
2020	89,2	203 000	186 555	91,9 %	101 721	54,5 %	1 140	2 091	16 742	9,0 %

* Lønn er inklusive pensjonskostnader, men eksklusive arbeidsgiveravgift og finansskatt.

** Antall årsverk gjelder for hele året, fratrukket permisjoner og sykefravær.

FAKTA OM CURIDA:

- ◆ Norsk legemiddelprodusent
- ◆ To fabrikker i Norge
- ◆ 120 ansatte
- ◆ Eksporterer til over 80 land
- ◆ Etablert i 2015 av de ansatte ved legemiddelfabrikken i Elverum

Legemiddelprodusent fikset finansiering med statlig hjelp

For første gang har GIEK stilt lånegarantier til en legemiddelprodusent. Garantiene på 20 millioner kroner sikrer hjørnesteinsbedriften i Elverum en langsiktig eksportkontrakt.

Nye arbeidsplasser

I 2020 stilte GIEK for første gang lånegarantier til en legemiddelprodusent. Garantiene på 20 millioner kroner sikrer hjørnesteinsbedriften i Elverum i Innlandet en langsiktig eksportkontrakt til Europa og mulighet for 30 til 50 nye arbeidsplasser.

– Uten garantier fra GIEK hadde ikke DNB kunne gitt oss låneavtalen som nå gjør oss i stand til å levere på kontrakten, slår administrerende direktør Leif Rune Skymoen fast.

Det avgjørende var å få finansiert den lange oppbygningsfasen fra kontraktsignering til levering og betaling – en utfordring mange eksportnæringer kjenner til.

I skogkanten ved Elverum ligger ansatteide Curida som produserer legemidler hovedsakelig for eksport. Åtti prosent av produksjonen selges til hele åtti land, og Curida vinner kontrakter i tøff konkurranse med leverandører fra en rekke lavkostland. Legemiddelbransjen preges imidlertid av langsiktige prosesser. Det går lang tid fra du vinner en kontrakt til du kan levere produkter og tjene penger, noe som er en like stor utfordring for Curida som lavpriskonkurrentene. Et samarbeid mellom bedriften, eierne, GIEK og DNB ble løsningen.

Avgjørende GIEK-garantier

– Legemiddelbransjen er tungt regulert av hensyn til pasientenes sikkerhet. Hver medisin er unik og må ha dedikert testing og kvalitetssikring. Før inntektene kommer må vi derfor skaffe betydelig arbeids- og investeringskapital, forteller Skymoen.

– Uten garantier fra GIEK hadde ikke DNB kunne gitt oss låneavtalen som nå gjør oss i stand til å levere på kontrakten, slår Leif Rune Skymoen i Curida fast.

Årets aktiviteter og resultater

Samlet vurdering av aktiviteter, resultater og ressursbruk

Styret vurderer at GIEK har oppfylt alle vesentlige mål og resultatkrav fra tildelingsbrevet.

- ♦ GIEK har et konkurransedyktig garantitilbud og merker økt etterspørsel fra nye næringer og etter flere av GIEKs garantiløsninger.
- ♦ GIEK foretar grundige vurderinger av kredittrisiko, bærekraft og antikorrupsjon i nye og løpende garantisaker
- ♦ GIEK deltok i 2020 aktivt i restruktureringer for å sikre statens verdier og det pågår fortsatt krevende forhandlinger.
- ♦ GIEKs administrasjon er kompetent og forvalter garantiordningene effektivt og har raskt og effektiv fått på plass administrasjonen av tre midlertidige garantiordninger.

Statistikk per garantiordning

GIEKs garantier utstedes innenfor én av fem ordninger (se tabell under) fra Nærings- og fiskeridepartementet: Hver ordning har et klart definert formål med egne regelverk og en øvre ramme for totalbeløpet av alle garantiene og tilbudene som utstedes under de respektive ordningene. De er underlagt norske regler og internasjonale avtaler.

Tabell 5. Oversikt over de ulike garantiordningene

Navn på garantiordning	Kort beskrivelse
Alminnelig garantiordning	Formålet er å fremme norsk eksport og investeringer innen alle næringer. Långivergaranti er den viktigste typen garanti som utstedes under ordningen, men de fleste typer garantier kan gis under denne ordningen.
U-landsordningen	inneholder for høy risiko for den alminnelige garantiordningen. Det søkes ikke på garanti under ordningen, men GIEK avgjør om en garanti utstedes under alminnelig garantiordning eller u-landsordningen. De fleste typer garantier kan utstedes under denne ordningen. Rammen skal til enhver tid tilsvare syv ganger grunnfondet.
Byggelånsgarantiordningen	Formålet er å sikre banklån til skip og innretninger til havs ved norske verft i byggeperioden. Det er ikke et krav om at skipet skal eksporteres. Kun byggelånsgaranti kan utstedes under ordningen.
Kraftgarantiordningen	Formålet er å bidra til at industrien oppnår gunstige kraftavtaler i markedet ved å gi norsk industri langsiktige kraftkjøpsavtaler. Kun kraftgaranti kan utstedes under ordningen.
Skipsgarantiordningen	GIEK kan gi garanti for lån til anskaffelse/større ombygginger av skip, når fartøyene helt eller delvis bygges ved verft i Norge og skal brukes i Norge. Opprettet som en treårig midlertidig ordning og utvidet, med ett år, ut 2021.

De midlertidige garantiordningene er beskrevet i kapittel to. Aktivitet og resultater omtales kort under måloppnåelse, men det rapporteres for de tre ordningene samlet i kapittel seks.

Tabell 6. Hovedtall for alle ordninger i 2020 (i mill. kroner)

Ordning (i mill. kr.)	Nye søknader	Gjeldende søknader	Nye tilbud om garantier	Gjeldende tilbud om garantier	Nytt garanti-ansvar	Utestående garanti-ansvar	Ubenyttet bond ramme	Fordring	Bundet under rammen	Garantiramme
Alminnelig garanti-ordning	23 607	30 275	17 963	18 602	13 927	67 911	1 047	19 766	107 326	145 000
U-landsordningen				893	3	447		32	1 372	3 150
Byggelåns-garantiordning	1 403	120	1 281	467	936	1 063		19	1 549	7 000
Skipsgaranti-ordningen	576	98	586	477	109	1 212			1 689	10 000
Kraftordningen						4 746			4 746	20 000
Gml. alminnelig ordning						1		153	154	
Gamle særordninger								276	276	
Total	25 586	30 493	19 830	20 439	14 975	75 379	1 047	20 246	117 112	185 150

Tabell 7. Antall søknader, tilbud om garanti og garantiansvar i 2020

Ordning (antall)	Nye søknader	Gjeldende søknader	Nye tilbud om garantier	Gjeldende tilbud om garantier	Nye garantier	Utestående garantier
Alminnelig garantiordning	98	17	124	35	114	425
U-landsordningen				2	1	4
Byggelånsgarantiordning	12	1	11	3	9	10
Skipsgarantiordningen	8	1	8	5	3	15
Kraftordningen						6
Gml. alminnelig ordning						1
Gamle særordninger						
Total	118	19	143	45	127	461

3. Årets aktiviteter og resultater

Tabell 8. Tilslagsprosent garantier 2020*

Tilslagsprosent**	2018	2019	2020
Tilbud tilslagsprosent, antall	70 %	64 %	78 %
Garanti, tilslagsprosent, antall	53 %	35 %	53 %

* Remburser er utelatt fra beregningen, da rembursen har en systematisk høy tilslagsprosent kombinert med høyt antall og relativt lave beløp.

** Arbeidet med søknader resulterer i en andel tilbud om garanti. En andel av tilbudene aksepteres, og garanti utstedes. Saksgangen fra søknad til garanti kan i spesielle tilfeller ta to-tre år, og det er naturlig å sammenligne opprinnelig søknadsmasse med hvor stor andel av disse som blir garanti.

I tillegg forvalter GIEK Anbudsgarantiordningen på vegne av statlige Norfund. Denne ordningen gir en norsk leverandør refusjon for utlegg i forbindelse med anbud på bistandsprosjekter i utviklingsland.

GIEK forvalter også noen eldre garantiordninger som er under avvikling, samt er sekretariat for Beredskapsordningen for Statlig Varekrigsforsikring (BSV). Det utarbeides egne rapporter om anbudsgarantiordningen og BSV til henholdsvis Norfund og NFD.

Garantitilbudets konkurransedyktighet

GIEK skal kunne yte like gode finansieringsbetingelser som garantiinstitusjoner i andre land. Gjennom internasjonalt samarbeid og avtaler er en rekke standarder satt for alle garantiinstitusjoner, både med hensyn til vilkår, renter og premier samt prosedyrer for miljøvurderinger og bekjempelse av korrupsjon. De siste årene har det skjedd en utvikling og flere eksportkredittryår har utviklet nye garantiprodukter. Gjennom samarbeid i Berne Union, OECD og på nordisk nivå følger vi med og foretar tilpasninger etter norske eksportørers behov.

I henhold til Menon Economics bruker- og interessentundersøkelse oppfattes GIEKs tilbud og vilkår som konkurransedyktige mot banker og utenlandske eksportkredittryår (ECA). Med bakgrunn i akutte behov i eksportindustrien som følge koronasituasjonen, har GIEK gjennomført flere tiltak for å utvide tilbudet ytterligere innenfor sitt gjeldende regelverk. Dekningsgraden på flere garantiprodukter ble økt fra 50 til 75 prosent, og det er gitt en rekke forskuddsgarantier i forbindelse med skipsbygging ved norske verft samt eksport av skipsutstyr til utenlandske verft. Selv om GIEK strekker seg langt for å etterkomme behovene i eksportindustrien, kan GIEK ikke etterkomme søknader om garanti som er uforenelige med balansekravet eller gjeldende regelverk.

Norsk interesse

GIEK skal fremme norsk eksport og norske investeringer i utlandet. Vanligvis betyr dette at GIEK garanterer for kontrakter der det som eksporteres er norskprodusert. I henhold til GIEKs vedtekter har GIEK en utvidet mulighet til å utstede garantier i saker som faller utenfor de vanlige vilkårene for eksportgaranti, men der finansieringen av eksporttransaksjonen likevel må anses å fremme norsk (økonomisk) interesse i betydelig grad.

To saker ble vurdert i forhold til hjemlene for norsk interesse i løpet av 2020, hvorav en sak ble godkjent og den andre avvist. Hjemlene gjør seg likevel gjeldende og er nyttige for en rekke saker som er gjenstand for tolkning.

GIEKs bidrag til næringsliv og samfunn

GIEK bidrar til samfunnet på tre grunnleggende måter:

- ♦ Bedriftenes mulighet til å få kontrakter og finansiering styrkes.
- ♦ Bankene får økt lånekapasitet, noe som øker kapitaltilgangen til næringslivet.
- ♦ Samfunnet oppnår økt sysselsetting og verdiskaping.

Majoriteten av GIEKs garantier bidrar til realiseringen av konkrete eksportkontrakter. GIEK er spesielt viktig for de havbaserte næringene, og de aller fleste av de nye garantier i 2020 gikk til bedrifter innen maritim næring, havvind, fiskeri og havbruk. Garantiene bidrar primært til å øke sysselsetting i bedrifter som er sterkt konjunkturutsatte (maritim), i gang med stor investeringsaktivitet (fiskeri og havbruk) eller sterk vekst (havvind).

Vurdering av effekter av garantier på sysselsetting og verdiskaping

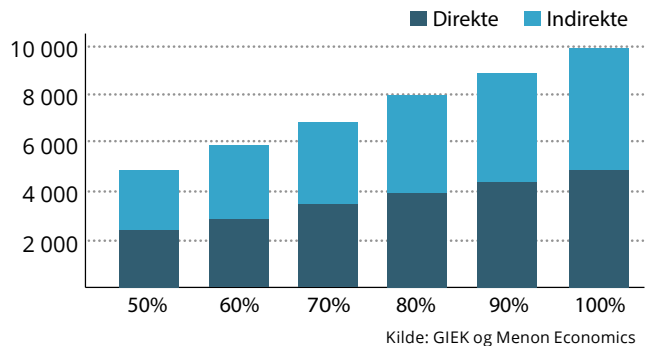
Det kan anslås at de samlede 2020-sysselsettingseffektene som følger av eksportkontraktene og prosjektene som ble finansiert av GIEK var på mellom 5000 og 10 000 norske arbeidsplasser, jf. figur 6. Av arbeidsplassene er om lag halvparten sysselsatt i de norske eksportbedriftene med leveranser til GIEK-garanterte transaksjoner (direkte effekter) og i tillegg er det store sysselsettingseffekter fra norske underleverandører til prosjektene (indirekte effekter). Merk at tallene tar utgangspunkt i addisjonalitet* mellom 50 og 100 prosent men at det ikke er mulig å fastslå eksakt hvor sterk den addisjonelle effekten er.

Basert på intervjuer med bankene og usikkerheten som følge av korona-pandemien er det grunn til å anta høy addisjonalitet. Basert på at garantier i hovedsak involverer store, etablerte eksportører med kjøpere fra velutviklede økonomier og at det er god tilgang til kreditt i 2020, er det med utgangspunkt i internasjonal litteratur om effekt likevel grunn til å anta lavere effekt. Menons funn fra 2020 indikerer at lån i større grad enn tidligere var viktig for å realisere eksportkontrakter. Porteføljen og det finansielle markedet tilsier at addisjonaliteten ligger ned mot 50 prosent, mens intervjuene med bankene og usikkerheten i finansmarkedene indikerer at den ligger opp mot 100 prosent.

I tillegg til mer sysselsetting legger aktiviteten som følger av eksportkontraktene grunnlag for rundt 14 milliarder kroner i verdiskaping i henhold til Menon Economics sin analyse.

* Addisjonalitet: Vurdering av og anslag på effekt av lån på eksport.

Figur 6. Sysselsettingseffekter (ringvirkninger) av GIEKs garantier.

Kundetilfredshet

Menon Economics har gjennomført kundetilfredshetsundersøkelser blant bedrifter og banker som har mottatt garantier i 2020, med en dekningsgrad på 90 prosent. Menon Economics har i 2020 intervjuet 49 aktører tilknyttet de 29 nye sakene til GIEK. De 49 aktørene inkluderer norske eksportører, norske og utenlandske kjøpere samt kommersielle banker.

Undersøkelsene viser at GIEK scorer jevnt over høyt på servicenivået, med en totalskår på 4,4 (på en skala fra 1 til 5, der 5 er best mulig). Serviceskåren ligger på samme nivå som tidligere år. Kundene (kjøper, selger) er noe mer tilfreds enn bankene.

I tillegg har Menon intervjuet 23 interessenter av GIEK og Eksportkreditt Norge blant advokatfirmaer, bransjeorganisasjoner, statlige myndigheter/aktører, utenlandsk ECA, banker (Internasjonale og regionale). Blant interessenter viser Menons undersøkelse at et klart flertall av interessentene er fornøyd med tjenestetilbudet. Den generelle oppfatningen er at saksbehandling og dokumentasjon fungerer bra.

Saksbehandlingstid og dokumentasjonskrav har imidlertid de laveste skårene i brukerundersøkelsen. En tilbakemelding fra flere kunder er at saksbehandlingstiden oppleves som lenger enn ventet og at dokumentasjonskravene, spesielt i saker som gjelder små- og mellomstore bedrifter, er omfattende. GIEK erkjenner at grundige kredittvurderinger kan ta mye tid og ser et forbedringspotensial innenfor både kundekommunikasjon og prosess, noe vi tar med oss inn i arbeidet med opprettelsen av Eksportfinansiering Norge.

Etter sammenslåingen vil kundene møte én felles statlig eksportfinansieringsetat for både lån og garanti, som vil gi forenkling og effektivisering for brukerne.

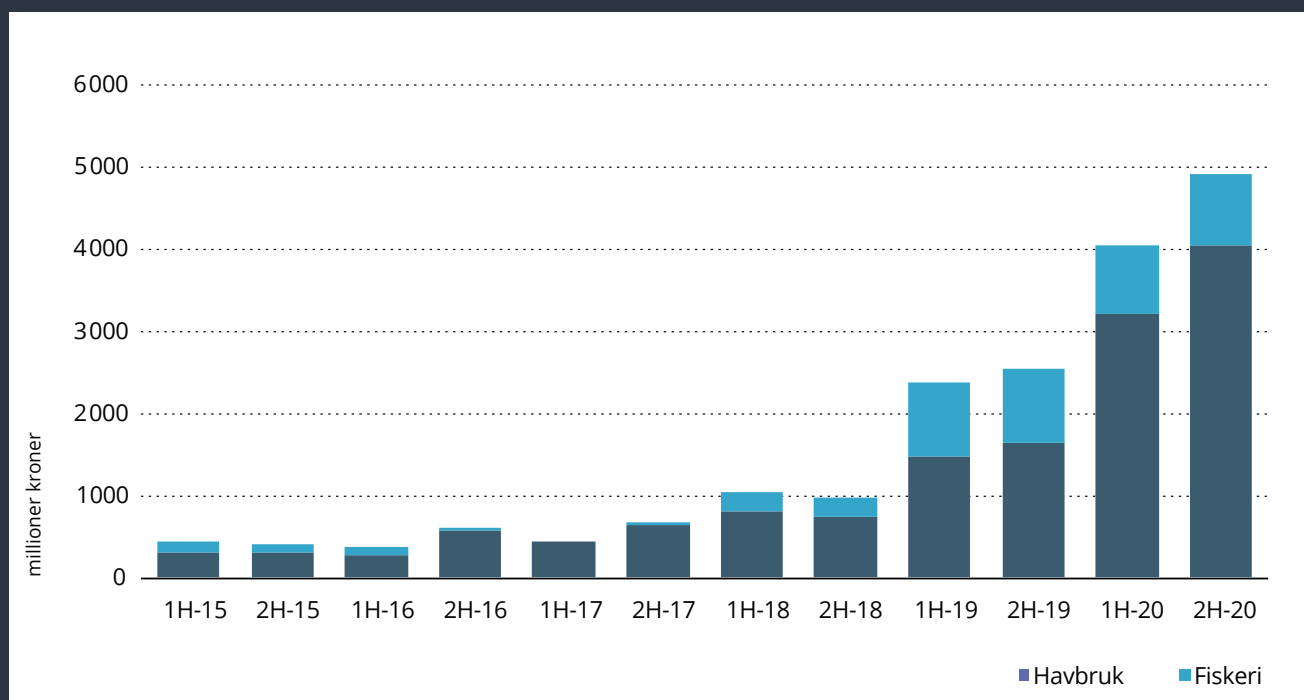
Sterk vekst i garantier til sjømatnæringen

GIEKs statsgarantier hjelper eksportbedrifter med å sikre banklån for å gjøre store investeringer. De siste årene har GIEKs garantier til sjømatnæringen blitt mer etterspurt. Tallene viser en firedobling i finansieringen på to år, fra 1 milliard kroner i 2018 til 4,8 milliarder kroner i 2020. Etterspørselen etter GIEK-garantier har økt særlig mye i Nord-Norge.

Internasjonaliseringsgaranti bidrar til fremtidig eksport

GIEK kan gi garanti for lån til investeringer i Norge som vil kunne føre til økt eksport i fremtiden gjennom vår Internasjonaliseringsgaranti. Investeringen må direkte eller indirekte føre til eksport.

Femdobling av garantier til fiskeri og havbruk siden 2015

Utvidelse av lakseslakteri realiseres med GIEK-garanti

Lakseslakteriet Salten N950 på Sørarnøy utvides – det gir økt sysselsetting og positive ringvirkninger lokalt.

Sørvest for Bodøhalvøya ligger Sørarnøy og selskapet Salten N950, som er en hjørnesteinsbedrift for lokalsamfunnet. Selskapet har levert slaktetjenester til kundene sine i over 30 år fra lakseslakteriet sitt.

En utvidelse av lakseslakteriet som skal stå klart sommeren 2021 vil tilføre ti nye arbeidsplasser på øya med rundt 250 innbyggere. Etter utbygging vil like mye laks som trengs for å lage middag til én million mennesker forlate slakteriet hver eneste dag ved ordinær drift. Utbyggingen av lakseslakteriet på Sørarnøy skjer vegg i vegg med det eksisterende bygget.

GIEKs garanti gjorde banken sikker

Utvidelsen av lakseslakteriet finansieres med lån fra Sparebank 1 Nord-Norge. Banken gir først et byggelån som trekkes opp i byggeperioden og som konverteres til langsiktig nedbetalingslån når lakseslakteriet er ferdigstilt.

GIEK avlaster banken i både byggeperioden og etterpå gjennom å stille internasjonalsiseringsgaranti: Det innebærer at GIEK kan stille garanti til en bank som finansierer en bedrifts investeringer i anleggsmidler i Norge. Investeringen må direkte eller indirekte føre til eksport. Lån fra banken er på 103 millioner kroner der GIEK stiller garanti for 49,9 millioner eller 48 prosent av lånets kredittrisiko.

– Vi har aktivt prøvd å gjøre tilbudet vårt bedre kjent i Nord-Norge og er glad for å bidra til at bedrifter vokser og at arbeidsplasser trygges. Vi står klare til å støtte sjømatnæringen videre gjennom vårt garantitilbud, sier Wenche Nistad, adm. dir i GIEK.

– I denne saken ble GIEKs garanti tungen på vektskålen som gjorde oss tilstrekkelig sikre til å yte lån. GIEKs garanti gjorde også at vi kunne gi kunden et bedre tilbud, sier Trine Gansmoe, bedriftsrådgiver i SpareBank 1 Nord-Norge.

Markeds- og kommunikasjonsarbeid for å gjøre GIEKs tilbud kjent

I 2020 har GIEK jobbet på flere fronter for å nå frem til bedrifter og banker med informasjon om vårt garantitilbud. Situasjonen med hjemmekontor og fravær av fysiske møteplasser gjorde at vi måtte tenke nytt. Det ble satset på digital markedsføring gjennom målrettede annonsekampanjer, og GIEKs medarbeidere har presentert garantitilbudet i en rekke webinarer gjennom året.

For å bygge synlighet og kjennskap til garantitilbudet under korona brukes digitale kanaler som sosiale medier, nyhetsbrev og internettsider systematisk. I tillegg jobber vi aktivt for å oppnå presseomtale i nasjonale og regionale medier inklusive fagpresse.

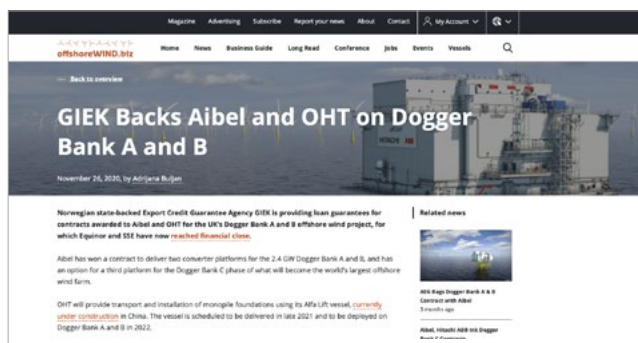
Menon Economics rapporterer at bransjeorganisasjonene mener kjennskapet til GIEKs garantitilbud fortsatt er for lav. Markeds- og kommunikasjonsarbeid vil fortsette å være et prioritert arbeidsområde i Eksportfinansiering Norge.

Sterkeste mediedekning noensinne for GIEK

Tre drivere førte til rekordstor pressedekning for GIEK i 2020. Fremst var kriseordningene for næringslivet som GIEK fikk i oppdrag å iverksette som følge av Covid-19-situasjonen.

GIEKs garantier til havvind har vokst raskt økt og utgjør 7,6 milliarder kroner. Grønne næringer oppnår stor medieoppmerksomhet og GIEK har utnyttet dette for å synliggjøre vår finansielle kapasitet i Norge og internasjonalt. Sakene GIEK har jobbet med innen havvind fikk bred mediedekning. I Norge registrerte vi flest avisoppslag. Internasjonalt ble havvindsakene dekket av nettmedier, ofte bransjespesifikke medier som er fokusert mot fornybar energi.

GIEKs risikoutsatte engasjementer innen offshore service har også fått mye presseomtale. GIEK strekker seg langt for å etterkomme spørsmål fra pressen om hvilken eksport som førte til vår store portefølje i bransjen og hvordan GIEK arbeider som kreditor. GIEK besvarer imidlertid ikke spørsmål om enkeltkunder grunnet taushetsplikt.

Diverse faksimiler fra 2020

12 | **Business** | **LØRDAG 28. NOVEMBER 2020**

GIEK SATSER PÅ GRØNN ENERGI

GRØNT TRYKK: Adm. direktør Wenche Nistad i Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) har garantert for milliarder av kroner til havvindprosjekter. www.giek.no

Har støttet havvindprosjekter med 7,6 mrd.
GIEK har nær doblet innen havvind

ENERGI: På et halvt år har Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) nær doblet garantiene for havvindprosjekter.

FRANK HELGE NJØSEN
frank.njosen@finansavisen.no

Selskaper som leverer utstyr og løsninger til havvindprosjekter er blitt en av de største brukerne av Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK).

De samlede garantiene fra GIEK til denne næringen er nå kommet opp i 7,6 milliarder kroner. Det er nær en dobling på bare et halvt år.

Når GIEK deltar som garantist i et prosjekt blir det ofte lettere å fullføre finansieringen. Denne fordelene er tilgjengelig for alle norske bedrifter som konkurrerer om kontrakter i det in-

ternasjonale havvindmarkedet, sier adm. direktør Wenche Nistad i GIEK.

Økt behov
GIEK skal stimulere norsk næringsliv til økt internasjonal handel og eksport ved å garantere for lån, investeringer eller produkt-leveranser.

Store utbygginger av havvindparker over hele verden er blitt et viktig marked for norske leverandere. Finansieringsbehovet er stort, og dekkes normalt av en bank. Ofte klarer imidlertid ikke, eller ønsker ikke, bankene å stille nok kapital til alene.

Derfor har behovet for GIEKs garantihelpøkt. Dette skyldes både at leverandere ofte må stille bankgarantier for leveringsøvrnen, og at leverandernes kunder lengre før inntektene kommer inn.

Norske leveranser
Denne uken ga GIEK garantier på til sammen 3,6 milliarder kroner til Aibel og OHT for kontrakter som selskapene har inngått med Equinor på Dogger Bank-feltet utenfor Storbritannia.

Aibel skal levere transformatorplattformer, mens OHT skal levere installasjonstjenester fra spesialskipet Alfa Lift. Skipet blir verdens største av sitt slag når det leveres i 2021.

Aibel har tidligere mottatt fer-

digstilteleseggarantier for leveranser av transformatorplattformer til havvindprosjekter i flere europeiske prosjekter. I tillegg har kunder av Fred. Olsen Windcarriers og Nexans Norway mottatt lånsgarantier fra GIEK når de har gått til anskaffelse av norske leveranser til havvindprosjekter i Asia og Europa.

Ønsker flere kunder
– Vi utvider bankenes utlånskapasitet overfor kjerneopne hvis de velger norsk. Dermed gjør vi norske leveranser mer konkurransedyktige internasjonalt, sier Nistad.

Hun håper at enda flere nyrtten av å bruke garantiene som GIEK stiller, og har et klart råd til eksportører i deres underleverandører.

– Trenger du finansiering for å vokse – ta kontakt med banken og GIEK. Sammen kan vi ofte finne løsninger.

Trenger du finansiering for å vokse – ta kontakt med banken og GIEK

WENCHE NISTAD, GIEK

22 | **Business** | **TIRSDAG 23. JUNI 2020**

NEXANS NORWAY 2019

Økte omsetningen med 13 prosent

Havvind gir vind i seilene

INDUSTRI: Et havvindmarked i vekst sikret Nexans nok et godt år i Norge.

ANDREA BERLAND
andrea.berland@finansavisen.no

I løpet av fjoråret økte den norske virksomheten til den framme kabalist Nexans omsetningen med 13 prosent, opp fra 6,7 milliarder til 7,6 milliarder kroner, noe som er en økning på 13 prosent på 798 millioner kroner.

Sjefen fremstilla at nettoverskallet settes av til utlyste. Arsenen til den kraftige økningen begynte å ta seg opp igjen.

Markedsveksten i Norge for nybygg energi er ifølge selskapet hovedvokst i Nexans Norge siste år. Blant annet ble installasjon av vindparker på under vannkabelen Nordfiske – som leverer høyspennet likstrømsoverføring mellom Norge og Tyskland – og den største vindparker i Bæst Anglia i fjordstilt i løpet av året.

NEXANS NORWAY

(MIL. kr)	2019	2018
Omsetning	6 700	6 175
Driftsresultat	1 023	808
Resultat før skatt	385	342
Årsresultat	798	682

Trakk guidlingen
Selskapet pløker iverksett et oppkjøpsprogram for å styrke sin posisjon på markedet noe iverksett i år og at det er stor usikkerhet knyttet til hvilke effekter den vil få, både på kort og lang sikt. På verdensbasis hadde Nexans i fjor et nettoinntekt på 118 millioner euro, og i slutten av mars i år trakk de guidlingen for

året grunnet coronapandemien. Ordreinntaket til den norske virksomheten var milliardertall i løpet av fjor året i 2019 og endte på 4,2 milliarder kroner. Ved årsskiftet hadde Nexans Norge en ordrebok verdt 9,6 milliarder kroner, ned fra 11,5 milliarder kroner ved utgangen av 2019.

Et første kvartal hadde Nexans internasjonalt en ordrebok verdt 10 milliarder euro i halvårsmarkedet.

I løpet av 2019 signerte Nexans en kontrakt med danske Østøst for utbygging av vindparker i Nord-Amerika. Fra til 2027, lever Nexans Norge leverer innlevert i et prosjekt i Chertobon. Markedet for havvind i Nord-Amerika ventes å øke ytterligere. Olje- og gassoperatørene fortsetter på sin

22 | **MANDAG 09. NOVEMBER 2020**
STAVANGER AFTENBLAD

NYHETER

GIEKs leiefartøy Alfa Lift skal installere fundamentet på Doggerbank-prosjektet.

Milliardgarantier sikrer norske Doggerbank-bidrag

KJEMPEPROSJEKT: Equinor og SSE har sikret finansiering på 6,5 milliarder kroner til fase én og to av havvindanlegget Doggerbank. GIEKs garantier på 3,6 milliarder bidrar til å sikre betydelige leveranser for norske OHT og Aibel.

Kjetil Maltheen Hovland

GIEKs bidrag er å levere omformerplattformer som skal ta mot strøm fra Doggerbank. OHT signerte i tre delte kontrakter med SSE og Equinor å installere totalt 190 turbinfundamenter på to av delprosjektene. Dette skal skje fra tredje kvartal 2022 til 1.2024.

GIEKs garantier på 3,6 milliarder
Statlige GIEK og Eksportkreditt har bidratt til å sikre de norske leveransene på Doggerbank. GIEK har gitt garantier på 1,6 milliarder kroner til Nexans Norway, som skal legge kabler på SSE- og Totals gassprosjekt Seagreen. GIEK ga også garanti på 1,6 milliarder kroner til Fred. Olsen Windcarrier for å installere turbiner i et havvindprosjekt i Taiwan.

– Equinor setter stor pris på samarbeidet med GIEK og den omfattende støtten til Doggerbank. GIEKs bidrag er svært viktig for finansieringen av Doggerbank og braken av norske leverandere til dette og fremtidige prosjekter, sier Mads Holm, direktør finans i Equinor.

Flere norske leverandere
Med en krøn på 3.000 tonn og 12.300 kvadratmeter dekkplatt blir OHTs nye Utstein-designede skip Alfa Lift et av verdens største installasjonsfartøyer for vindkraftfundamenter. Fartøyet bygges i Kinesiske Jiangsu og skal leveres i 2021.

MacGregor Norge og Kongsberg Maritime leverer teknologi

til fartøyet. Leveransene deres inkluderer installasjonsystemer for fundamentene, og utstyr for dynamisk posisjonering som holder skipet stabilt.

Selve turbinene skal forøvrig installeres av verdens største installasjonsfartøyet for turbiner, Voltaire fra Luxembourgbaserte Jan de Nul Group. Fundamentene skal leveres av Sif Smulders.

Verdens største turbin
Utbyggersen av Doggerbank har valgt verdens største turbin, amerikanske GIEKs Halfide Xp13 megawatt.

Hvis det installeres 190 turbiner i de første to faser blir de en samlet kapasitet på rundt 2.470 megawatt. Baseren man seg på full drift i 2020. I løpet av de neste årene vil det bli en anslått produksjon på 10 terawattimer (TWh).

Det tilsvarende syv prosent av Norges strømproduksjon i fjor. Strømmen fra Doggerbank skal selges på 15-årige avtaler. Danske Østøst skal kjøpe 40 prosent av strømmen, mens Shell skal kjøpe 20 prosent. Equinor kjøper også 20 prosent av strømmen gjennom datterselskapet Danske Communities, og SSE skal kjøpe de resterende 20 prosentene.

Illustrasjon av Aibelts omformerplattformer til Doggerbank-prosjektet.

NEWS SHIPMANAGEMENT MARINE INSURANCE MARKETS ENVIRONMENT PORTS & TERMINALS

Home > Energy > Alternative Sources of Energy > GIEK chips in GBP 300m risk financing based on Aibel and OHT deliveries to

Alternative Sources of Energy • Energy • Shipfinance • Technical • Technology

GIEK chips in GBP 300m risk financing based on Aibel and OHT deliveries to Dogger Bank

November 26, 2020

Aibel vil deliver to converter platforms for the world's largest offshore wind farm Dogger Bank. The contract with Equinor and SSE has an option for a third platform at the same wind farm. Illustration: Aibel AS

GIEK chips in GBP 300m risk financing based on Aibel and OHT deliveries to Dogger Bank

Norwegian supplier Aibel is set to supply high-voltage transformer platforms for the North Sea mega-project as it muscles up in offshore wind, while sector newcomer OHT Alfa Lift AS will deliver freight and installation services using its purpose-built installation vessel Alfa

Digital markedsføring av garantitilbudet

Kundene i sentrum

Vi har erfart at GIEKs løsninger oppnår mest oppmerksomhet, engasjement og spredning når vi deler våre kunders suksesshistorier som GIEKs garantier har bidratt til. Hvordan GIEK kan hjelpe med å løse en kundes behov for finansiering er derfor ofte utgangspunkt for kommunikasjonen vår. Både bedriftens og bankens rolle må komme godt frem.

Markedsføring gjennom målrettede kampanjer

I mangel på fysiske møteplasser i 2020 har digital markedsføring har unnværlig for å bygge kjennskap og kunnskap til garantitilbudet. Gjennom datadrevet plassering av digitale annonser lenket til redaksjonelt innhold på vår nettside, har vi nådd ut til spissede målgrupper blant beslutningstagere og sentrale interessenter i bransjene havvind, havbruk, grønn skipsfart, fastlandsindustri og banker. To kampanjer ble gjennomført i løpet av året. Begge kampanjer leverte sterkt på dekning og leseandel, det vil si hvor mange som klikket på annonsene og leste vårt innhold. Kampanjene førte til en sterk trafikkøkning inn til GIEKs hjemmesider og bidro slik til å øke kjennskapet til tilbudet vårt.

ANNONSE

GIEK

Staten gir drahjelp med garantier

Eksportrettet industri vokser med GIEK-hjelp

ANNONSE

GIEK

Statlige garantier er nøkkelen

Sjøfartsnasjonen Norge blir grønnere med GIEK

Eksempler på digitale annonser med lenker til kundefortellinger fra kampanjene.

ANNONSE

GIEK

GIEK garanterer

Store ekspansjonsmuligheter for fiskerinæringen

ANNONSE

GIEK

GIEK-garantier bidrar til nysatsing

Innlandet leder industriekspansjonen

ANNONSE

GIEK

Statlige garantier er nøkkelen

Sjøfartsnasjonen Norge blir grønnere med GIEK

ANNONSE

GIEK

GIEK gir milliardgarantier

Fremtiden til norsk skipsfart er grønn

ANNONSE

GIEK

Med GIEK i ryggen

Norske selskaper vinner milliardkontrakter i havvind

ANNONSE

GIEK

Statlige garantier er nøkkelen

Sjøfartsnasjonen Norge blir grønnere med GIEK

Markedsrettet arbeid

Omstilling

GIEK søker å støtte opp under og bidra med sine garanti-produkter i den omstillingen som skjer i norsk eksport-industri. Via avlastning av bank for investeringer i Norge som resulterer i eksport, er mulighetene våre til å bidra blitt enda større – og GIEK bidrar til omstilling via flere forskjellige garantiprodukter.

Mange olje- og gassleverandører søker seg inn i havvindindustrien, både bunnfast som er en etablert industri og flytende som er i ferd med å utvikle seg til å bli mulig å finansiere kommersielt. GIEK arbeider aktivt mot aktørene i havvindindustrien, med informasjon og salgsarbeid. Aibel, som er en anerkjent olje- og gassleverandør, har flere kontrakter innen havvind. GIEK har bidratt med avlastning/garanti til selskapets store kontrakter som Dolwin 5, Dogger Bank A og Dogger Bank B.

Innen havbruksnæringen foregår det en rask teknologi-utvikling og vi ser at leverandørindustri innenfor olje- og gassnæringen også retter seg inn mot dette markedet. GIEK har bidratt til finansieringen av oppdrettsmerder til bruk på åpent hav for både Nordlaks og Norway Royal Salmon. I begge tilfelle er leverandørindustri innenfor olje- og gassnæringen vesentlige bidragsytere i utvikling av teknologi og utstyr, samt i gjennomføring av byggeprosesser.

Finansiering av prosjekter som fremmer utvikling av ny kunnskap og teknologi

Havvindnæringen har hatt en rivende teknologiutvikling de siste årene på mange felt der størrelsen av turbinene er den tydeligste. For å kunne konkurrere i fremtidige prosjekter uten subsidier, er utviklere og leverandører nødt til få ned kostnad per installert MW. Dogger Bank-prosjektet er et godt eksempel på slik teknologiutvikling. Prosjektet har valgt en ny, større og mer effektiv turbinmodell, GE Haliade-X på 13 MW. Prosjektet har også kontrahert et stort installasjonsskip, OHT Alfalift, som bruker teknologi fra McGregor og Kongsberg, for en mer tidsbesparende installasjon av vindmøllene. Man forventer flere kostnadsbesparelser ved å ta i bruk digitalisering.

Skal norsk havbruksnæring kunne vokse i tråd med politisk satte ambisjoner må næringen løse utfordringer knyttet til tilgang på sjøareal og miljøutfordringer. Som et resultat av disse utfordringene pågår det en omfattende teknologiutvikling, blant annet knyttet til nye løsninger for å kunne flytte oppdrett av fisk fra skjermede fjorder til åpne havområder eller opp på land. De fleste av investeringene som GIEK har vært involvert i 2020 har dreid seg om implementering av ny og innovativ teknologi.

Nye næringer og eksportører i hele landet

GIEKs nye løsninger for risikoavlastning til bank gjør det mulig å nå ut til nye industrier som i mindre grad har behov for den klassiske langsiktige eksportfinansieringen. Eksempler på denne typen bankavlastning er finansiering av Vestres nye møbelfabrikk «The Plus» på Magnor, lån til legemiddelprodusenten Curida på Elverum samt lån til Cambi til produksjon av to renseanlegg til offentlige vannverk i USA. Med dette blir GIEKs tjenester ikke bare brukt av nye næringer, men GIEK gir også viktig drahjelp til regioner og distrikter som hittil har vært underrepresentert i GIEKs portefølje.

Bankavlastning

GIEK fikk utvidet produktspekteret i 2017, noe som gjorde det mulig for norske bedrifter å benytte GIEK når de investerer i produksjonsanlegg i Norge for produksjon av eksportvarer. GIEK kan bidra til finansiering av eksportordre gjennom produksjonslån samt avlaste banken som stiller fullførelses- og forskuddsgarantier i følge med eksportkontrakter. Disse produktene er velegnet til å avlaste bankenes risiko, samtidig som eksportbedriftene får utvidet sin samlede lånekapasitet. GIEK har drevet utstrakt informasjonsarbeid overfor bankene og bedriftene de siste årene, noe som har bidratt til økt bruk av denne type produkter samt en diversifisering av GIEKs portefølje både næringsmessig og geografisk.

Små og mellomstore bedrifter (SMB)

Små og mellomstore bedrifter er her basert på EUs definisjon av bedrifter med mindre enn 250 ansatte, omsetning på under 50 millioner Euro og balanse på under 43 millioner Euro.

Mange norske små og mellomstore bedrifter (SMB) eksporterer ikke selv, men er underleverandører til eksportører og bidrar med avgjørende komponenter og arbeidsinnsats. Menon har undersøkt underleverandører til byggingen av et typisk skip ved et stort verft og beregner at SMB leverer mer enn en fjerdedel av kontraktsverdien.

I tillegg er det en del SMBer som eksporterer varer og tjenester som ikke kvalifiserer som kapitalvarer, noe som er en forutsetning for å kunne få tilgang på tradisjonell eksportfinansiering.

Etter innføringen av nye bankavlastende garantiprodukter som internasjonaliseringsgarantier og produksjonslånsgarantier samt kontragarantier, kan GIEK i større grad også støtte slike bedrifter – enten de eksporterer selv eller indirekte via en innenlandsk kjøper.

I større saker er det slik at jo mer debitor kjøper fra Norge, dess mer kan GIEK bidra med. Slik kan GIEK bidra til at flere små og mellomstore bedrifter kommer med som underleverandører på større eksportkontrakter.

GIEKs garantier benyttes til prosjekter av ulik størrelse og av bedrifter i alle størrelser. Tabellene under viser hvordan nytt garantiansvar fordeler seg på bedriftenes størrelse og deretter for prosjektets størrelse. Dette viser at andelen både i volum og antall for henholdsvis SMB og store bedrifter.

Tabell 9. Nytt garantiansvar i 2020 fordelt etter eksportørens størrelse

Eksportør	MNOK	Andel	Antall	Andel
SMB	771	5 %	61	48 %
Stor	14 204	95 %	66	52 %
Sum	14 975	100 %	127	100 %

Prosjektstørrelse er i denne sammenheng den samlede kostnaden for prosjektet. Av dette er en andel knyttet til norske kontrakter, og av dette igjen garanterer GIEK for en andel av lånefinansieringen for kontrakten.

Tabell 10. Nytt garantiansvar i 2020 fordelt etter prosjektstørrelse

Prosjektstørrelse	<30 MNOK	30–100 MNOK	100–1000 MNOK	>1000 MNOK
Antall totalt	79	20	24	4
Totalvolum MNOK	441	1 093	6 997	6 444
Av dette: SMB				
Antall	52	8	1	0
Andel	66 %	40 %	4 %	0 %
Beløp MNOK	226	430	116	0
Andel	51 %	39 %	1 %	0 %

Tabell 10 viser SMB-andel av utstedt garantivolum for prosjekter fordelt på ulike beløpsstørrelser.

Næringsfordeling

Olje og gass

GIEKs konsentrasjonsrisiko knyttet til olje- og gassnæringen er redusert gjennom 2020, men garantiene løper i flere år etter at eksport eller investeringer har funnet sted og GIEK har fortsatt en eksponering på 61 prosent, eller 53 milliarder kroner ved utgangen av 2020 knyttet til løpende garantier og fordringer under alminnelig garantiordning knyttet til olje og gass.

Skip og skipsutstyr

GIEKs utestående ansvar knyttet til skip og skipsutstyr er i stor grad knyttet til offshore service, men fra 2017 til og med 2020 har andelen garantier til ferger, havbruk, fiskeri og cruise økt.

GIEKs garantier er knyttet opp mot 383 fartøy innen offshore, shipping, fiskeri og cruise. Hoveddelen er innen offshore service.

Norske verft opparbeidet seg en sterk posisjon i nye markedssegmenter innen passasjerferger og ekspedisjons- og luksuscruise før koronapandemien. Byggingen av nye skipstyper har likevel presset lønnsomheten ved verftene. Svak økonomi hos de største verftene har medført lavere tilbud av byggelån fra norske banker, men situasjonen er noe bedre hos flere av de mindre verftene som blant annet bygger skip for havbruksnæringen. GIEK har derfor fått flere søknader om byggelånsgaranti fra bankene som yter lån til norske veft. I 2020 var antall nye garantier på nivå med 2019 men garantivolumet var høyere i 2020.

Havvind

Havvindprosjekter krever ferdigstillelsesgarantier fra leverandør som har både høyere beløp og lenger løpetid enn i olje- og gassindustrien. Disse garantiene binder opp mer av selskapenes kredittlinjer hos bankene. GIEK kan avlaste garantiene som stilles hos bank og bidra til at selskapene kan ta på seg disse forpliktelsene og sikre selskapet effektiv finansiering. GIEK anser dette som et svært viktig virkemiddel fremover i arbeidet med å hjelpe eksportørene til å vinne kontrakter.

Når det gjelder langsiktig finansiering til havvind utgjør det store volumet havvindprosjekter i etablerte markeder samt prosjekter i nye land hvor finansiering fra eksportkredittbyråer (ECA-finansiering) kan øke bankkapasiteten og dermed bidra til realisering av et større antall prosjekter. Størrelsen på prosjektene har økt de siste årene. Dette fører i enkelte saker til at ECA-finansiering er ettertraktet som en del av totalfinansieringen. GIEK arbeider strategisk med å gjøre GIEKs garantier (tilsvarende AAA-rating) godt kjent, både hos de norske leverandørene og internasjonalt hos utviklere og deres rådgivere, banker og andre lands kredittinstitusjoner. Norske leverandører kan allerede i anbudsprosessen inkludere tilbud om GIEKs deltakelse i finansiering, mens GIEK følger opp via kontakt med prosjekteierne og deres rådgivere. Via dette arbeidet har GIEK i løpet av kort tid gjort seg bemerket og kjent i markedet.

I 2020 har det strategiske arbeidet gitt resultater, og GIEK har bidratt til finansiering av tre ulike havvindprosjekt internasjonalt. Totalt har GIEK nå en portefølje innen havvind på 7,6 milliarder kroner.

Sjømatnæringen

Etter at nye garantiprodukter ble introdusert i 2017 har GIEK gjennomført et aktivt markedsarbeid for å informere om våre nye muligheter til å støtte denne viktige sjømatnæringen. Markedsarbeidet har resultert i en firedobling av garantier til bedrifter og banker som er aktive innen havbruk og fiskeri, og garantiporteføljen innen sjømat utgjør nå om lag fem milliarder kroner. Den norske sjømatnæringen har stor vilje til å investere i ny teknologi og norske banker ønsker risikoavlastning fra GIEK for å ha kapasitet til å bistå sine kunder. Gjennom GIEKs medvirkning har sjømatnæringen i 2020 fått finansiert banebrytende merdkonstruksjoner til bruk på åpent hav, innovative brønn- og bløggebåter, nye fiskebåter og avanserte prosess- og slakteanlegg som øker næringens kapasitet og konkurransekraft.

Betydningen av kortsiktig kredittforsikring for sjømateksportører

Kortsiktig kredittforsikring har helt siden 1920-tallet vært viktig for sjømatnæringen, særlig til utfordrende markeder utenfor EU/OECD området. Ved utbruddet av koronapandemien ble imidlertid det kommersielle tilbudet av kredittforsikring vesentlig redusert og for risiko i EU- og OECD-land. EU og ESA godkjente derfor alle land som «non-marketable» i 2020 som ledet til innføringen av denne og lignende ordninger i andre land.

Sjømat utgjør vel 45 prosent av alt forsikret salg under den midlertidige garantiordningen for re-forsikring av kortsiktig kredittforsikring og nærmere 40 prosent av totale kredittgrenser under denne ordningen.

Tabell 11. Næringsfordeling av GIEKs garantiportefølje i 2020

NFD Næringsgruppe	NFD Produktgruppe	Gjeldende søknader MNOK 31.12.2020	Gjeldende tilbud MNOK 31.12.2020	Utestående ansvar MNOK 31.12.2020
Annen industri og øvrige næringer	Annet	25 215	17 407	13 301
	Skip og skipsutstyr	143	2 969	17 256
Fornybar energi	Annet	1 639	63	7 917
	Skip og skipsutstyr	0	0	1 349
Olje og gass	Annet	12	0	8 201
	Skip og skipsutstyr	3 484	0	27 355
Total		30 493	20 439	75 379

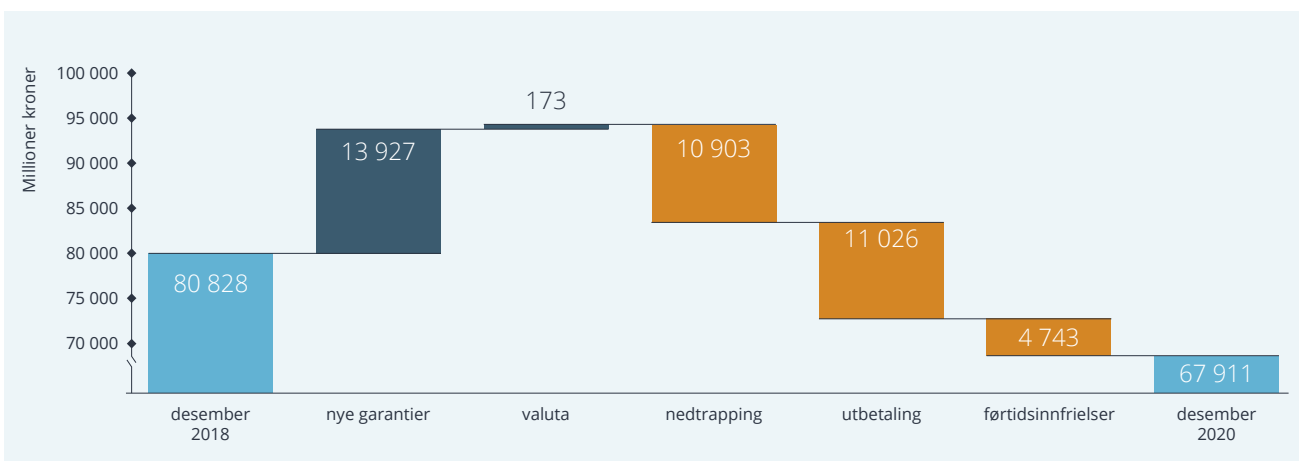
GIEKs måloppnåelse

Styret vurderer den samlede måloppnåelsen for GIEK i 2020 totalt sett som god. Bredden i garantiordninger og garantiløsninger etterspørres i større grad og gir samlet et bredt tilbud til norsk næringsliv. Under målene gis det en oversikt over aktiviteten på ordningene, mens det regnskapsførte resultatet for hver ordning omtales i kapittel seks.

Mål 5 er at GIEKs garantiordninger skal gå i balanse over tid og dette utfordres av den vanskelige økonomiske situasjonen innen offshore olje og gass. Det er positivt at GIEK har lyktes i arbeidet for å få en portefølje som ved utgangen av 2020 er mer variert enn for få år siden.

For å nå målene har GIEK i strategiplanen for 2020–2022 en visjon om at vi skal bidra til eksport fra hele Norge til hele verden. Strategiplanen bygger på resultatkjedene (jf. figurene 1–3 i kapittel to) som er utarbeidet sammen med NFD.

Figur 7. Utestående ansvar for alminnelig garantiordning – endringer i løpet av 2020

Figur 7 viser at hva som utgjør endringen av GIEKs utestående ansvar i løpet av 2020 på alminnelig garantiordning.

Mål 1: Bidra til eksportkontrakter ved å gi et konkurransedyktig eksportgarantitilbud og være et supplement til markedet.

Styrets vurdering er at GIEKs garantier utvider markedets kapasitet til å finansiere eksportkontrakter, og at de således er et supplement til det private finansieringstilbudet. Med den nye internasjonaliseringsgarantien og fjerningen av nedre beløpsgrense for produksjonslån, mener styret at GIEKs garantiløsninger er konkurransedyktige i forhold til andre land det er naturlig å sammenligne seg med. Menons analyser fremhever også at garantier fra GIEK ikke bidrar til å fortrenge privat kapital fra det kommersielle bankmarkedet. GIEK konkurrerer ikke med det kommersielle finansieringsmarkedet. En klar majoritet av brukerne mener vilkårene til GIEK er konkurransedyktige mot banker og utenlandske eksportkreditthyråer.

I 2020 ble det mottatt 98 nye søknader om garantier. Under ordningen ble det utstedt 114 garantier for 14 milliarder kroner og gitt 124 nye tilbud om garanti for 18 milliarder kroner.

Ved utgangen av 2020 er 107 milliarder kroner av rammen på 145 milliarder kroner (74 prosent) bundet til summen av gjeldende tilbud om garantier, utestående garantiansvar, fordringer og ubenyttet under kontragarantirammen.

Aktivitet og resultat for u-landsordningen

U-landsordningen kan benyttes av GIEK dersom investeringen eller eksporten er utviklingsfremmende for et land som er definert av OECD som mellominntektsland eller lavere, og transaksjonen inneholder for høy risiko for den alminnelige garantiordningen.

I 2020 ble det ikke vurdert nye søknader eller gitt tilbud om garantier, men utstedt én ny garanti for 3 millioner kroner.

Ved utgangen av 2020 er 1,4 milliarder kroner av rammen på 3,15 milliarder kroner (44 prosent) bundet til summen av gjeldende tilbud om garantier, utestående garantiansvar, fordringer og ubenyttet under kontragarantirammen.

Ordinært kredittforsikringstilbud for eksport

Nærings- og fiskeridepartementet har i tildelingsbrevet for 2020 gitt GIEK i oppgave å opprette et tilbud av kortsiktig kredittforsikring for eksport til såkalte «non-marketable» land, som et supplement til markedet og i sammenheng med salget av GIEK Kredittforsikring AS.

GIEK skal kun tilby kredittforsikring når eksportørene ikke kan få kredittforsikring i det private markedet. Hvorvidt det er nødvendig med statlig deltagelse må vurderes i hver enkelt sak. Tilbudet vil også ha en beredskapsfunksjon i et scenario hvor det private kredittforsikringstilbudet svikter.

Det har i hovedsak ikke vært behov for tilbud av ordinær kortsiktig kredittforsikring i 2020. Som konsekvens av tiltak mot Covid-19 falt mer eller mindre risikoviljen til kredittforsikringselskapene bort og det ble etablert en midlertidig garantiordning for re-forsikring av kortsiktig kredittforsikring (REF-ordningen), forlenget til 30. juni 2021.

Kredittforsikringskompetansen i GIEK er i 2020 videreutviklet gjennom rekruttering og internkompetanseheving. GIEK har i 2020 kjøpt tilgang til et forretnings-system for kredittforsikring for å håndtere individuelle saker. Kredittvurderingsverktøy er ikke vurdert, men testing av kredittopplysninger fra forskjellige leverandører er pågående. Egne verktøy for inndrivning er vurdert, men konkludert med at dette kan gjennomføres i dagens organisasjon inntil GIEK har oversikt over det reelle behovet.

Forespørsler om kredittforsikring direkte til GIEK er blitt håndtert gjennom generell rådgivning. Det er gitt anbefaling om å ta kontakt med kredittforsikringselskapene representert i Norge.

3. Årets aktiviteter og resultater

Mål 2: Medvirke til at byggelån oppnås på forretningsmessige vilkår.

Det har vært god etterspørsel etter byggelånsgarantier.

Det er styrets vurdering at målsetningen for garantiordningen er nådd.

Gjennom byggelånsgarantier skal GIEK bidra til å sikre aktivitet ved norske skipsverft, offshoreverksteder og lignende. Det er ikke et krav at byggene skal eksporteres for å kvalifisere for garanti. GIEK kan stille garantier for bankers byggelån til verft i Norge på like vilkår med finansinstitusjon eller bank. På denne måten kan GIEK bidra til at norske verft får de nødvendige byggelånene og derved kontrakter for bygging av skip.

Byggelånsgarantiordningen er godt kjent i markedet, både for verftene og de bankene som yter byggelån. Ordningen var i noen år i mindre bruk, men verftenes svekkede økonomi, rederees ønske om utsatt levering og bankenes ønske om å begrense størrelsen på sine byggelån innebærer at ordningen nå er svært etterspurt og bidrar etter formålet til å sikre økt aktivitet hos verftene. Ordningen innebærer en deling av risiko med bank, og de bidrar derfor til markedsføring av ordningen.

Aktivitet og resultat for garantiordning for byggelån til skip, fartøy og innretninger til havs (Byggelånsgarantiordningen)

I 2020 ble det mottatt 12 nye søknader om garantier. Det ble utstedt ni garantier for 0,9 milliarder kroner og gitt 11 nye tilbud om garanti for 1,3 milliarder kroner.

Ved utgangen av 2020 er 1,5 milliarder kroner av rammen på 7 milliarder kroner (22 prosent) bundet til summen av gjeldende tilbud om garantier, utestående garantiansvar, fordringer og ubenyttet under kontragarantirammen. Utestående byggelånsgarantier knyttet til cruiseskip har gått ned i løpet av 2020, mens etterspørselen etter garanti ved bygging av nye fiskefartøy økte vesentlig.

Mål 3: Medvirke til at langsiktige kraftavtaler inngås på forretningsmessige vilkår.

Det er styrets vurdering at de tidligere utstede kraftgarantiene viser at ordningen møter et behov for garantier i kraftmarkedet, og at den bedrer den kraftkrevende industriens muligheter til å inngå langsiktige kraftavtaler på forretningsmessige vilkår.

GIEK skal medvirke til at aktørene på kraftmarkedet kan inngå langsiktige kraftavtaler på forretningsmessige vilkår gjennom å gi et tilbud av garantier for kraftavtaler.

Garantier kan stilles overfor kraftselger eller ovenfor finansinstitusjoner som finansierer kraftkjøp. Ordningen omfatter kun kraftavtaler med kraftintensiv industri innen visse næringer. En kraftavtale må ha en varighet på minst 7 og maksimum 25 år for å kunne bli omfattet av ordningen.

Aktivitet og resultat for garantiordningen for kraftintensiv industris kraftkjøp (Kraftgarantiordningen)

Det er ikke mottatt nye søknader, gitt tilbud om eller utstedt garantier i 2020.

Ved utgangen av 2020 er 4,7 milliarder kroner av rammen på 20 milliarder kroner (24 prosent) bundet til summen av gjeldende tilbud om garantier, utestående garantiansvar, fordringer og ubenyttet under kontragarantirammen.

Mål 4: Medvirke til markedsmessig finansiering av skip som bygges ved verft i Norge når disse skipene skal brukes i Norge.

Garantiordningen ble innført som en treåring prøveordning fra og med 1. januar 2017 og ble videreført for 2021. Det er styrets vurdering at målsetningen for garantiordningen er nådd.

Garantiordningen videreføres for 2021 slik at GIEK kan gi garanti for lån til anskaffelse og/eller større ombygginger av skip, når fartøyene helt eller delvis bygges ved verft i Norge og skal brukes i Norge. Det er ikke et krav at bygge- ne skal eksporteres for å kvalifisere for garanti. GIEK kan stille garantier for lån på like vilkår med finansinstitusjon eller bank.

Gjennom skipsgarantier kan GIEK bidra til å sikre økt aktivitet ved norske verft og bidra til en fornying av skip og fartøy i trafikk i Norge og at byggingen eller ombyggingen skjer ved norske verft. Skipsgarantiordningen er relevant for det norske fergemarkedet. Det har vært en stor runde med anbud hvor fergeselskapene har kontrahert nye og miljøvennlige skip. Det er derfor ikke forventet vesentlig vekst fremover.

Aktivitet og resultat for garantiordningen for markedsmessig finansiering av skip som bygges ved verft i Norge når disse skipene skal brukes i Norge (Skipsgarantiordningen)

I 2020 ble det mottatt åtte nye søknader om garantier. Det ble utstedte tre garantier for 0,1 milliarder kroner og gitt åtte nye tilbud om garanti for 0,6 milliarder kroner.

Ved utgangen av 2020 er 1,7 milliarder kroner av rammen på 10 milliarder kroner (17 prosent) bundet til summen av gjeldende tilbud om garantier, utestående garantiansvar, fordringer og ubenyttet under kontragarantirammen.

Tabell 12. Skipsgarantiordningen

Tabell 12 viser fordelingen av søknader, tilbud om garanti og garantiansvar fordelt på beløpsintervall.

Antall	Nye søknader	Gjeldende søknader	Nye tilbud om garanti	Gjeldende tilbud	Nytt Garantiansvar	Utestående garantiansvar
<30 MNOK	2		3	1	2	2
30–100 MNOK	1	1	1		1	11
100–1000 MNOK			4	4		2
>1000 MNOK						

Mål 5: Oppfylle kravet om at den enkelte ordning skal gå i balanse på lang sikt, inkludert eventuelle tapsfond.

For alminnelig garantiordning vil balanse på lang sikt avhenge av gode løsninger i restruktureringssaker og gjenvinning. Det er styrets vurdering av fremskrivninger basert på dagens markedsforhold og tapsavsetninger at alminnelig garantiordning vil ha underskudd i perioden frem til 2027 og at inntjeningen deretter vil gi en gradvis inndekking av det akkumulerte underskuddet. Styret mener at ordningen vil gå i balanse på lang sikt. Regjeringen har i revidert nasjonalbudsjett innvilget tilskudd til tapsavsetning under alminnelig garantiordning på 10 milliarder kroner for å ta høyde for eventuelle tap under ordningen.

GIEKs risikovurderinger, tapsavsetninger, gjenvinning etter trekk på garantier, samt likviditetsprognoser tilsier at de øvrige garantiordningene vil gå i balanse på lang sikt, inkludert skipsgarantiordningen hvis denne videreføres utover 2021.

Balansekravet er omtalt i Hovedinstruks for Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) og i Regelverk for Garantiinstituttet for eksportkredits (GIEKs) garantiordninger, avsnitt 2.1:

«Med *balanse* for de ulike garantiordningene menes det at det skal oppnås balanse mellom premier, gjenvinninger, finansinntekter og statlig tilskudd til tapsdekning på den ene siden, og administrasjonskostnader, finanskostnader og utbetaling under garantier på den andre siden. Regnskap for den enkelte garantiordning benyttes til å måle oppfyllelsen av balansekravet. Overføringer av kapital fra GIEK til statskassen skal synliggjøres i regnskapet for de ulike garantiordningene.»

I tildelingsbrevet for 2020 er dette nærmere presisert med at «at GIEK har tilstrekkelig kompetanse om og kapasitet til risikovurdering i den enkelte sak og gjør tiltak for å sikre verdier ved mislighold og for å begrense endelige tap ved utbetalinger under garantier».

For å minimere statens tap er GIEK aktiv i forhandlinger knyttet til restrukturering av gjeld knyttet til våre tapsutsatte engasjementer. Når det er nødvendig for å sikre statens verdier, kan GIEK bli midlertidig eier av aksjer eller eiendeler.

GIEK beregner overholdelse av balansekravet i henhold til kravene i regelverket og tildelingsbrevet. Beregningen er utført for alminnelig garantiordning, kraftgarantiordningen og byggelånsgarantiordningen.

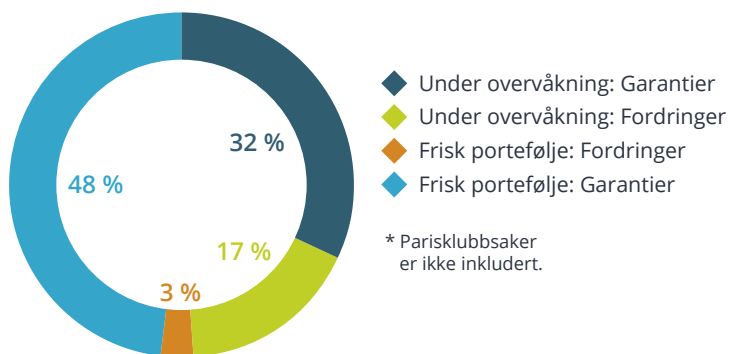
Tapsavsetninger og nedskrivninger

Tapsavsetningene er balanseposter, og består av individuelle og gruppevise avsetninger på utestående garantiansvar samt nedskrivninger på fordringer. Endringer i disse størrelsene påvirker resultatet på garantiordningene. Tabell 13 viser GIEKs avsetninger for tap per garantiordning ved utgangen av året, se også omtale i prinsippnoten (note 1) og note 9 og 11 om avsetninger i fondsregnskapet.

Basert på kunnskap om markedet, garantiporteføljen og fordringene, samt prinsippene i IFRS 9, foretar GIEK hvert halvår en vurdering av tapsavsetningene.

Figur 8 viser hvordan GIEK vurderer eksponeringen knyttet til risikopunkter. Garantier under særlig overvåkning er der enten fordi de GIEK-garanterte lånene er misligholdt, fordi det foreligger økt risiko for mislighold eller fordi GIEK har foretatt utbetalinger under garantiene og dermed selv er kreditor for fordringen mot debitor.

Figur 8. Overvåkning, mislighold og fordringer som andel av garantiporteføljen per 31.12.2020

Ved utbetaling under garanti overføres eksponeringen fra garanti/mislighold til fordring, se også note 11 i fondsregnskapet.

Tabell 13. Samlet oppstilling for garantiordningene

Beløp i 1 000	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Garantiansvar (utestående ansvar) 31.12	67 910 940	446 600	1 062 980	4 745 648	1 212 045	796	0
Avsetning for tap på garantiansvar 31.12	8 469 716	6 915	7 731	7 020	13 723	32	0
Sum fondskapital 31.12	-6 073 397	626 778	154 668	58 533	34 169	-695 590	3 431
Sum fondskapital og avsetning for tap på garantiansvar 31.12	2 396 319	633 693	162 400	65 553	47 892	-695 559	3 431
Fordringer i fm utbetaling under garantien 31.12	19 868 946	3 627	19 007	0	0	84 067	198 314
Nedskrivninger på fordringer 31.12	-11 072 330	-1 814	-19 007	0	0	-42 033	-196 209
Fordringer i moratorieavtaler 31.12	79 526	28 479	0	0	0	68 982	77 207
Nedskrivning på moratorieavtaler 31.12	-15 032	-5 696	0	0	0	-14 191	-76 139
Avsetning for tap i % av garantiansvar	12,5 %	1,5 %	0,7 %	0,1 %	1,1 %	4,0 %	
Nedskrivning i % av fordringer garanti	55,2 %	50,0 %	100,0 %			50,0 %	98,9 %
Nedskrivning i % av fordringer moratorieavtaler	18,9 %	20,0 %				20,6 %	98,6 %
Sum fondskapital i % av garantiansvar	-8,9 %	140,3 %	14,6 %	1,2 %	2,8 %	-87366,1 %	
Sum fondskapital og avsetning for tap på garantiansvar i % av utestående ansvar	3,5 %	141,9 %	15,3 %	1,4 %	4,0 %	-87362,1 %	

AGO = Almennelig garantiordning

ULA = U-landsordningen

BYG = Byggelånsgarantiordningen

KRA = Kraftgarantiordningen

SKI = Skipsgarantiordningen

GAM = Gammel almennelig garantiordning

SÆR = Gamle særordninger

Tabell 14. Nøkkeltall fra kontantregnskapet

Beløp i 1 000	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Innbetalinger av garantipremie	871 875	17 090	9 172	39 203	22 228	20	0
Innbetaling av gebyrinntekter	145 587	376	8 869	0	5 103	0	0
Innbetalinger av renter og utbytte	264 888	838	1 537	428	215	165	17
Innbetalinger av fordringer	914 920	0	1 111	0	0	10 271	2 584
Gjenvinninger	8 870	0	0	0	0	737	6
Erstatninger	-11 025 543	0	0	0	0		0
Sum	-8 819 403	18 304	20 689	39 631	27 546	11 192	2 607

3. Årets aktiviteter og resultater

Tapsreducerende tiltak

Kreditrisiko

GIEK gjør grundige kreditt- og risikoanalyser av alle transaksjoner før garantier utstedes. I garantiens løpetid har GIEK tett dialog med kundene og samarbeidende banker. GIEK gjør gjennom året egne vurderinger av risikoen i porteføljens mest utsatte eksponeringer og for porteføljen totalt. Det gjøres egne analyser av utviklingen i relevante segmenter og markeder.

Tapsrisikoen i de enkelte eksponeringer beregnes på grunnlag av selskapenes kontantstrømmer sett i forhold til deres forpliktelser, sikkerhetsverdiene og kundenes evne til å betjene sin gjeld. GIEK vurderer den samlede risikoen i porteføljen på et bredt grunnlag av analyser og datakilder.

Mislighold og fordringer

GIEKs arbeid med tapsutsatte saker har som mål at staten skal unngå tap så langt det er mulig. Erfaringsmessig er det viktig å iverksette tiltak allerede før mislighold oppstår. Saker med økt risiko for mislighold følges derfor opp i en tidlig fase. En viktig del av GIEKs arbeid er å avklare risiko og alternative løsninger. I den forbindelse deltar GIEK (direkte eller via rådgivere) i forhandlingene mellom ulike interessenter, herunder debitor, aksjonærer, potensielle investorer, banker, obligasjonseiere og andre kreditorer.

GIEK legger stor vekt på et tett samarbeid med bankene. I enkelte saker er det imidlertid ikke mulig å finne løsninger som fører til at debitor kan betjene de GIEK-garanterte lånene som opprinnelig avtalt. I så fall må GIEK normalt foreta en hel eller delvis utbetaling under garantien. Også i disse tilfellene arbeider GIEK aktivt med å avklare alternative løsninger for gjenvinning og dermed sikre statens verdier på best mulig måte. Aktuelle virkemidler er sikring av pantsatte eiendeler, realisasjon av sikkerheter, konvertering av garantier og fordringer til eierandeler og forhandlinger med involverte parter i den forbindelse. Se figur over arbeidet med garantier på side 67.

Valuta

I porteføljen er det stor eksponering mot utenlandsk valuta. Endringer i kronekursen har en effekt på inntekter, utestående ansvar og tapsavsetninger, jf. note 5.

Etableringen av trekkfullmakten har forsterket valuta-risikoen i porteføljen. Trekkfullmakten er i norske kroner mens en stor andel av fordringene, som er finansiert med trekkfullmakten, er i andre valutaer.

Oppfølgingen av midlertidig eierskap

Som følge av restruktureringer kan GIEK bli tildelt aksjer eller andre eiendeler, og som GIEK og øvrige kreditorer kan omsette i markedet for å dekke noe av sine tap. Slikt eierskap skal midlertidig. Oppfølgingen av midlertidig eierskap gjøres i henhold til «retningslinjer for forvaltningen av selskap som staten eier som følge av misligholds- og gjenvinningssaker i GIEK». GIEK organiserer midlertidig eierskap av aksjer i Støperigata Holding AS som GIEK forvalter på vegne av staten.

Støperigata Holding AS har i 2020 hatt hel- eller deleierskap i følgende selskaper (eierandel per 31.12.2020 i parentes):

- ♦ Støperigata Offshore AS (100 %.)
- ♦ Skandi Aukra AS (25 %.)
- ♦ FPSO Invest Designated Activity Company (40 %)

Politiske fordringer og gjeldsplan

GIEK hadde 254 millioner kroner utestående i Paris-klubbsaker* per 31.12.2020 (284 millioner kroner i 2019), hvorav 78 millioner kroner er misligholdt. I tillegg kommer påløpte forsinkelsesrenter. Størrelsen på utestående ansvar vil variere med kurs mot USD. Se også note 12.

Pakistan er det største debitorlandet, med 142 millioner kroner utestående, etterfulgt av Sudan med 78 millioner kroner utestående (i mislighold), Serbia med 26 millioner kroner utestående og Indonesia med 6,7 millioner kroner i utestående. Egypt hadde siste nedbetaling i januar 2021. Misligholdet på Sudan tilsvarer misligholdte hovedstoler, uten forfalte renter og uten forsinkelsesrenter. Sudan er kvalifisert for gjeldsforhandlinger under Heavily Indebted Poor Countries (HIPC)-behandling, som i så fall vil bety ettergivelse av Sudans gjeld til Norge (GIEK).

* Parisklubben er en sammenslutning av enkelte industrialiserte kreditorland, under vertskap av Frankrike, for restrukturering/refinansiering av stat-til-stat-gjeld. GIEK forvalter moratorieavtaler fordi enkelte utviklingsland har misligholdt lån som ble tatt opp for å betale norske eksportører.

Parisklubben gjennomførte i samarbeid med G20 og de multilaterale bankene betalingsutsettelse (Debt Suspension Service Initiative, DSSI), som et tiltak for de mest gjeldstynge landene, fordi de makroøkonomiske prognosene blir for usikre under koronapandemien til gjeldsforhandlinger land-for-land. DSSI er forlenget ut juni 2021.

Kreditorene i Parisklubben har initiert en multilateral avtale, etter DSSI prinsippene, for et felles rammeverk for en sak-til-sak-vurdering som er koordinert med øvrige kreditorer. Dette rammeverket, Common Framework (CF) ble i november vedtatt av G20. Det forventes opstart av gjeldsforhandlinger i løpet av første halvår 2021.

Det jobbes også aktivt med å tiltrekke seg nye medlemmer. Kina, India og Sør-Afrika deltar som observatører. Formålet er å sikre at Parisklubben forblir en relevant arena for behandlingen av statsgjeld-relaterte spørsmål, samtidig som store, nye kreditorer blir kjent med klubbens arbeid for bærekraftig finansiering. Det jobbes parallelt i G20 mot større grad av ansvarlighet og bærekraft ved finansiering av prosjekter i lavinntektsland med offentlige kjøpere. Internasjonale finansinstitusjoner anmodes om å gjøre det samme.

Ved utgangen av 2020 gjenstår 834 millioner kroner i gjeldsplanen. Den ubrukte delen av gjeldsplanen fordeles seg på fire millioner kroner for særordningen og 830 millioner kroner for gammel alminnelig ordning, jf. note 16.

Kostnader til administrasjon av garantiordningene

Garantiordningene har ingen ansatte. Alle tjenester leveres fra GIEKs administrasjon og belastes den enkelte garantiordning etter en forhåndsdefinert fordelingsnøkkel som vist i tabell 15. Administrasjonsregnskapet rapporteres i henhold til rundskriv R-115 fra Finansdepartementet.

Administrasjonsregnskapet rapporteres i henhold til rundskriv R-115 fra Finansdepartementet.

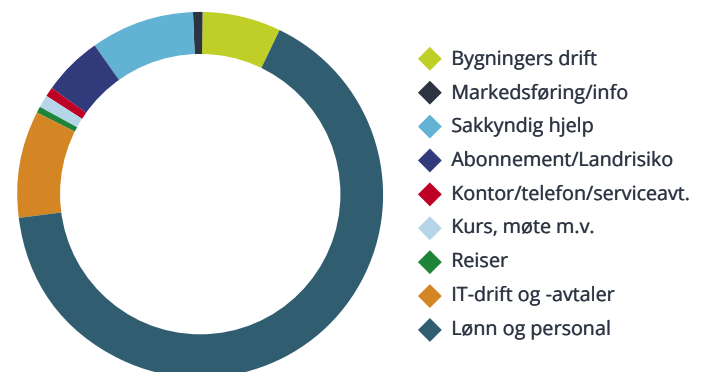
Det er styrets vurdering at GIEK drives effektivt gitt den risiko forvaltningsbedriften er eksponert for.

Tabell 15.
Administrasjonsregnskapet fordelt på garantiordninger

Ordning	Andel
Alminnelig Garantiordning	84,42 %
Kraftordningen	5,09 %
Skipsgarantiordningen	1,52 %
Byggelånsgarantiordning	1,34 %
U-landsordning	0,81 %
Gml. Alminnelig Ordning	0,05 %
Gamle særordninger	0,02 %
Lånegarantiordning	3,10 %
Kredittreforsikringsordning	2,69 %
Flygarantiordning	0,96 %

Figur 9. Administrasjonsregnskap 2020

Figur 9 viser fordelingen mellom de ulike utgiftene, hvor lønnsutgifter utgjør hoveddelen av kostnadene.

3. Årets aktiviteter og resultater

Tabell 16. Administrasjonsregnskapet fordelt på kontogruppe (i 1 000 kr)

Kontogruppe	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020
Lønn og personal	116 656	121 136	123 291
IT -drift og -avtaler	14 606	15 363	17 560
Reiser	7 648	7 941	1 133
Kurs, møte m.v.	2 775	3 054	1 811
Kontortjenester	1 999	1 446	1 502
Abonnement/Landrisiko	7 808	8 881	10 079
Sakkyndig hjelp	17 825	19 738	16 742
Markedsføring/info	2 890	3 307	1 825
Diverse utgifter	87	73	63
Bygningers drift	12 134	13 010	12 549
Sum driftsutgifter	184 427	193 948	186 555

Driftsbudsjettet for GIEK er en overslagsbevilgning og var for 2020 på 203 millioner kroner. I tillegg til overslagsbevilgningen er det bevilget ekstra midler til administrative kostnader for ordningene opprettet som tiltak under pandemien, for etablering og drift over flere år. Det er hittil tildelt 22 millioner kroner for disse ordningene, hvorav det ble det brukt 12 millioner kroner i 2020.

Tabell 18 viser at effektiviteten målt ved driftsutgifter mot inntekter fra garantiordningene har en svak synkende tendens. I tillegg er utestående garantiansvar per årsverk lavere i 2020 enn foregående år, som henger sammen med lavere utestående ansvaret. Tapsavsetningen i forhold til utestående ansvar har økt.

Tabell 17. Kostnads- og inntektsutvikling siste tre år

År	Adm.kost. i tusen	Økning i adm.kost.	Økning i inntekter fondsregnskap
2018	184 427	11,4 %	11,5 %
2019	193 948	5,2 %	-3,2 %
2020	186 555	-3,8 %	12,6 %

Tabell 18. Utvalgte tilleggstill siste tre år

År	Effektivitet adm./innt.	Ansvar/årsverk	Avsetn/ansvar
2018	10,3 %	989 158	6,7 %
2019	11,2 %	990 004	5,5 %
2020	9,9 %	845 056	11,3 %

Innt. – Garantiinntekter (garantipremie og gebyrinntekter).
 Ansvar – Utestående garantiansvar alle ordninger.
 Avsetn. – Tapsavsetning på garantiansvar i milliarder kroner.

Beredskapsordningen for varekrigsforsikring (BSV)

Beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring (BSV) trådte i kraft 1.1.2004 i henhold til Lov om statlig varekrigsforsikring av 2003-12-12 nr.115. Denne rapporten avgis av GIEK som sekretariat i henhold til avtale av 16.12.2003 med Nærings- og fiskeridepartementet.

Nærings- og fiskeridepartementet har ansvar for statens beredskapsordning for varekrigsforsikring. Ordningen skal opprettholde og stimulere transport av varer i en krise- eller krigssituasjon der det private tilbud om transportforsikring bortfaller. For å ivareta oppgaven er det inngått avtale med GIEK om sekretariatsfunksjon, og det er oppnevnt et Forsikringsforum.

Når forsikringstilbudet ikke er aktivert, samarbeider disse tre aktørene med å vurdere å etablere tiltak for en god beredskap. GIEK som sekretariat ivaretar det meste av praktisk arbeid, departementet har strategisk ansvar og Forsikringsforum gir faglige innspill.

Dersom ordningen aktiveres, vil det uformelle samarbeidet erstattes med en formell struktur der departementet gir instruks og fullmakter til et styre som har ansvar for sekretariatets daglige drift og ledelse. Styret oppnevnes av departementet. Sekretariatet (GIEK) skal gi direkte forsikring, og utvides med den kompetanse og antall personer den konkrete situasjonen tilsier.

Sekretariatet

GIEKs administrerende direktør er formelt ansvarlig overfor NFD for GIEKs arbeid med BSV. I GIEK har seksjon for Internasjonale relasjoner kontaktpersonen i sekretariatet, med ansvaret for den daglige driften og oppfølgingen av ordningen. Juridisk og bærekraft bistår på det juridiske området.

Forsikringsforum

Forsikringsforumet skal blant annet holde departementet løpende orientert om hovedtrender i transportforsikringsmarkedet generelt – både nasjonalt og internasjonalt. Her er også reassuransemarkedet tatt med. Medlemmene i Forsikringsforum skal påføre og foreslå tiltak for departementet dersom situasjonen for en aktivisering av ordningen skulle nærme seg. I 2020 har ikke GIEK og/eller Forsikringsforum gitt departementet råd om å aktivere ordningen. Det har heller ikke oppstått situasjoner der det har vært tvil om det burde gis slikt råd.

Regnskap for sekretariatsfunksjonen for statlig varekrigsforsikring 2020

Beredskapsordningens kostnader er hovedsakelig sjablongmessig fastsatt, som andel av GIEKs driftskostnader. Kostnadene er i sum det GIEK anser som nødvendig for å ivareta ansvaret for sekretariatsfunksjonen for BSV. Kostnadene er omfordelt for 2020.

Tabell 19. Regnskap for sekretariatsfunksjonen for statlig varekrigsforsikring

Type kostnad (NOK)	2020	2019
Personalkostnader	250 000	250 000
Husleie m.m.	85 000	85 000
IKT og inventar	50 000	50 000
Kontortjenester	15 000	15 000
Sum	400 000	400 000

Uten GIEK-garanti hadde ikke verdens første hybridbrønnbåter blitt bygget i Norge.

Larsnes Mekaniske Verksted kunne i 2020 overlevere Ro Vision og Ro Venture, verdens første hybridbrønnbåter, til brønnbåtrederiet Rostein. Også batteripakken på båtene er produsert i Norge.

– For oss var det veldig viktig at GIEK var med for å sikre finansieringen til vår kunde Rostein AS. Uten dette hadde det ikke vært noen Ro Vision og Ro Venture, sier Jarle Gunnarstein, administrerende i Larsnes Mekaniske Verksted.

Bygging av havbruksfartøy har blitt en viktig inntektskilde for mange leverandører i norsk maritim klynge. Brønnbåter frakter levende fisk til og fra oppdrettsmerder, og familieeide Rostein er Norges nest største brønnbåtrederi.

Forsiktige banker gjør samarbeid med GIEK nødvendig.

– Som lokalt eiet rederi er vi opptatt av å bygge båter i Norge. Til tross for gode resultater gjennom mange år, opplever vi at bankene etter oljekrisen har vært langt mindre villige til å gå inn på prosjekter. Samarbeidet med GIEK har derfor vært helt nødvendig for at vi fortsatt kan kontrahere båter i Norge, forteller Glen Bradley, Vice President i Rostein.

Langtidsfinansiering kom på plass med lån fra Eksportkreditt Norge, med garantier fra GIEK, DNB og Sparebanken Møre. Garanti er utstedt under skipsgarantiordningen som er tilgjengelig for fartøyer som bygges ved norske verft for bruk i Norge.

– Det er viktig at GIEK lykkes i å tilby attraktive løsninger for rederier som ønsker å utvikle maritim teknologi i Norge. Dette er kapitalkrevende prosjekter hvor rederiet viser sterk vilje til satsing på fremtiden i form av miljøvennlige fartøyer. Det er gledelig å se at garantiene fra GIEK også bidrar positivt til verftets konkurransevne, sier Solveig Frøland, avdelingsdirektør for Shipping, verft og offshore-prosjekter i GIEK.

Skipsgarantiordning viktig for norsk maritim klynge. Kontraktene sikrer Larsnes Mekaniske arbeid i tolv-tretten måneder, ca. seks måneder per skrog etter at de ankommer verftet. Ifølge Jarle Gunnarstein, administrerende direktør i Larsnes Mek., er GIEKs skipsgarantiordning avgjørende for at disse og andre båter blir bygget i Norge.

– Rostein har alltid utrustet sine brønnbåter i Norge, og ser på dette som en av mange positive ringvirkninger fra vår ledende laksenæring. Samarbeid med GIEK har vært fruktbart – og helt nødvendig for å kunne kontrahere båter i Norge de siste årene, sier Glen Bradley, Vice President, Rostein AS.

Styring og kontroll i virksomheten

Det er styrets vurdering at GIEKs system for styring og kontroll, herunder det etablerte internkontrollsystemet, er tilfredsstillende og bidrar til at GIEK vil nå mål og prioriteringer gitt i tildelingsbrevet. Styret støtter opp om administrasjonens ambisjonsnivå for internkontrollarbeidet, og gjør oppmerksom på at ambisjonen jevnlig må evalueres basert på de til enhver tid gjeldende rammebetingelser og den aktuelle markedssituasjonen.

Internkontroll og risikohåndtering

GIEK utsteder garantier på vegne av staten i finansielle transaksjoner. God styring og kontroll er viktig for å sikre at virksomheten har en forsvarlig drift og styres mot fastsatte mål og prioriteringer fra Nærings- og fiskeridepartementet. Risikostyring og internkontroll er viktig for å sikre måloppnåelse samt avdekke og håndtere risiko som GIEK eksponeres mot.

Risikostyringen i GIEK omfatter rutiner og prosedyrer som utøves av GIEKs medarbeidere på alle nivåer i deres daglige virke. Compliancefunksjonen gjør uavhengige etterlevelsestester basert på en risikobasert vurdering. I tillegg gjennomfører internrevisor en uavhengig kontroll av om risikostyringen er målrettet, effektiv og fungerer som forutsatt. Hovedinstruksen gir styret det overordnede ansvar for at GIEK har hensiktsmessige systemer for risikostyring og internkontroll. Risikostyringen i GIEK skal følge Økonomiregelverkets føringer og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) sine veiledere, gi rimelig trygghet for at GIEK når de fastsatte mål og prioriteringer, ha en effektiv og pålitelig drift samt følge lover og regler.

En helhetlig tilnærming til risikostyring omfatter i tillegg til den operative og forretningsmessige risikostyringen alt risikorelatert arbeid på alle nivåer og områder av GIEK. Risikostyringen skal støtte opp om mål og resultatkrav som pålitelig regnskapsrapportering og økonomiforvaltning og overholdelse av lover og regler. I utviklingen av en hensiktsmessig og effektiv styring og kontroll i GIEK er det lagt vekt på at denne skal være tilpasset GIEKs risiko, ansvar og størrelse.

Risikostyring og internkontroll

GIEK følger økonomireglementet i staten hvor det stilles krav til virksomhetens internkontroll. Virksomheten skal etablere systemer og rutiner med innebygd internkontroll. GIEK er også pålagt å følge øvrige lover og regler, noe som stiller ytterligere krav til internkontroll, hvor internkontroll er en prosess gjennomført av GIEKs styre, ledelse og medarbeidere. Internkontrollen må jevnlig justeres og oppdateres i takt med endring i forutsetninger, risiko og rammer.

Måling av risiko

GIEK har de siste årene arbeidet aktivt med å videreutvikle og innføre en helhetlig operasjonell risikostyring som en integrert del av de øvrige arbeidsprosessene, samt i mål- og resultatstyring. Etter GIEKs egenevaluering av modenhet når det gjelder styring og kontroll i 2018, har GIEK igangsatt og videreutviklet en rekke aktiviteter som bidrar til å løfte nivået ytterligere. Like fullt er det nødvendig å kontinuerlig jobbe med evaluering og forbedringer for å sikre langsiktig god styring og kontroll.

Compliancefunksjonen har gjennom 2020 fulgt den styre-godkjente risikobaserte complianceplanen og gjennomført en rekke etterlevelsestester. Testene har blant annet omfattet datakvalitet og arkiveringsregler. Det er ikke avdekket vesentlige feil og mangler, men det er identifisert enkelte rutiner som ikke fungerer hensiktsmessig og disse er/vil bli revidert tilsvarende.

Internrevisjonen i GIEK har i 2020 fulgt den styregodkjente risikobaserte årsplanen for internrevisjonen. Prosjektene har omfattet GIEKs hovedprosesser slik som oppfølging av garantier, tapsoppfølgingsprosessen, risikostyring, interne misligheter og antikorrupsjon. I tillegg har internrevisjonen støttet GIEK i arbeid med kredittrisiko og risikostyring samt at de har gitt uavhengige uttalelser om etterlevelse av den fastsatte rammen for garantiordningen til ESA. Internrevisjonen gjør vurderinger av kvalitet i risikostyringsprosessen, kvalitet og effektivitet i utforming av rutiner/prosesser, samt at de tester etterlevelse av rutiner/prosesser. Internrevisjonen har ikke funnet vesentlige svakheter i internkontrollsystemet i de gjennomførte revisjonene i 2020, men har kommet med noen forbedringsforslag som administrasjonen følger opp.

Riksrevisjonen gjennomfører revisjon av fondsregnskapene, administrasjonsregnskapet og av regnskapene for ordninger opprettet som tiltak under pandemien. I revisjonen gjør også Riksrevisjonen en vurdering av internkontrollsystemet i GIEK. Det er ikke identifisert alvorlige svakheter i henholdsvis interim- eller årsoppgjørrevisjonen for 2020, og administrasjonen tar identifiserte forbedringsforslag til etterretning. Basert på det etablerte systemet for risikostyring og internkontroll, resultater av compliancefunksjonens etterlevelsestester samt internrevisors og Riksrevisjonens vurdering av ovennevnte, vurderer styret at internkontrollen og administrasjonens arbeid med å videreutvikle og styrke den interne kontrollen i GIEK er tilfredsstillende.

Restrukturerings- og misligholdssaker

En debitor kan komme under særskilt overvåkning når sannsynligheten for mislighold øker. Saker/debitorer som settes under særskilt overvåkning, følges tettere opp enn ordinære risikopunkter.

På grunn av svekkede markedsutsikter innen offshore servicetjenester og fartøy, har mange av GIEKs kunder bedt om avdragsutsettelse og lettelse i betingelsene i låneavtalene. Flere av selskapene har gjennomført eller er i pågående restruktureringer med midlertidig endrede gjeldsbetingelser og avdragsstruktur.

Arbeidet med restruktureringer er krevende og involverer som regel forhandlinger med eiere og øvrige kreditorer. Sakene er forskjellige og løsningene individuelle. I forhandlingene skal GIEK unngå usaklig forskjellbehandling og ha en tilnærming på linje med øvrige bankkreditorer med sikte på å redusere tapsrisiko gjennom langsiktige løsninger der alle parter i kapitalstrukturen bidrar.

Selv om garantiene oftest er knyttet til enkeltstående fartøy, påvirkes risikoen av selskapets samlede sårbarhet og utviklingen i selskapsgruppen som helhet. Garantiene er ofte knyttet til et spesialforetak opprettet for å eie fartøy som det er utstedt garanti for. Selskapene er ofte knyttet sammen gjennom morselskapsgarantier, kryss-sikkerheter eller andre mekanismer, og det er derfor naturlig å vurdere selskapene i sammenheng.

Ifølge Menons bruker- og interessentundersøkelse har GIEK har bidratt som konstruktive aktører i restruktureringsprosesser, og bidratt til å sikre driften der det har vært mulig.

Mer om GIEKs tapsreducerende tiltak i omtalen av mål 5 (balansekravet) i kapittel 3.

4. Styring og kontroll i virksomheten

Bærekraft

GIEK ønsker å bidra til bærekraftig utvikling ved å fremme finansiering som tjener samfunnet og miljøet. Dette gjør vi både gjennom kravene som stilles ved hver enkelt transaksjon, og gjennom aktiv deltagelse i relevante nasjonale og internasjonale fora. Koronapandemien i 2020 har medført forandringer i hvordan bærekraftsarbeidet har blitt fulgt opp i perioden, men det har vært kontinuerlig fokus på å holde god og regelmessig kontakt med kundene, gi god veiledning, samt finne praktiske løsninger for å få gjennomført bærekraftvurderingene. GIEK har i hele perioden vært aktiv i internasjonale fora slik som i OECD, i UN Global Compact Sustainable Business Ocean Action Platform, samt gitt bidrag til webinar og kurs for blant annet Kontaktpunktet (Norges OECD-kontaktpunkt for ansvarlig næringsliv) og Universitet i Bergen. All deltakelse etter 15. februar 2020 har vært gjennom digitalt oppmøte. Oppfølging av prosjekter har også vært digitalt med en større bruk av konsulenter i de respektive landene.

GIEK har en risikobasert tilnærming til sine aksjonsvurderinger av mulige transaksjoner. Vi følger OECDs retningslinjer (Common Approaches on Environmental and Social Due Diligence), IFC Performance Standards, FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs veiledning for flernasjonale selskap (MNE Guidelines). Vi forventer at våre kunder følger UNGP og MNE Guidelines, og at de har kartlagt

menneskerettigheter- og miljørisikoer i sine verdikjeder. Våre websider har mer informasjon om våre policyer og prosedyrer når det gjelder miljø og sosiale forhold.

GIEKs arbeid med bærekraft, miljø og sosiale forhold er viktig for omstilling

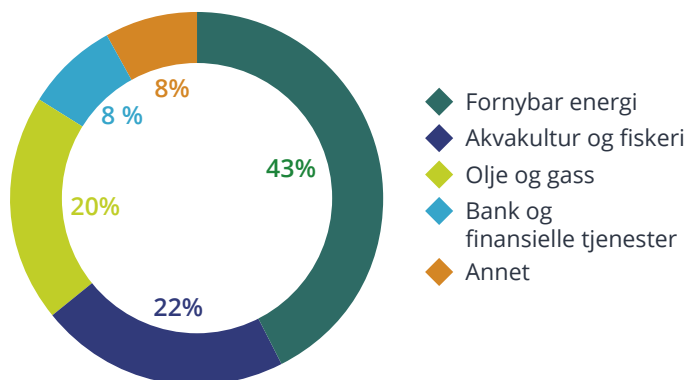
Det grønne skiftet som foregår er en viktigere og mer dyptgående driver for norsk eksportnæring enn det koronapandemien fører med seg. Resultatene fra Menons bruker- og interessentanalyse viser at den globale konkurransen om grønn industrietablering opptar interessentene i større grad og arbeid med bærekraft, miljø og sosiale forhold (ESG) er viktig både for bedriftene og finansmarkedene. Interessentene trekker GIEKs mangeårige innsats på dette felt frem som veldig positivt. Der Menon tidligere har funnet at aktørene mener GIEK går for langt på dette området, trekkes dette arbeidet frem som svært viktig i dag. Tankegangen får fotfeste også i de finansielle markedene, som i langt større grad tar innover seg klimarisiko og stadig flere investorer er opptatt av hvilken virksomhet pengene plasseres i. GIEK bidrar også konkret til finansiering av transaksjoner innen det grønne skiftet. Hovedinntrykket fra årets undersøkelse er at interessentene er svært opptatt av GIEKs innsats innen finansiering av grønne prosjekter, og mange trekker dette frem som et viktig omstillingsbidrag.

Figur 10. Aksjonsvurdering av mulige transaksjoner

Figur 11. Sammensetning av nye garantier

Figur 11 viser aggregert sammensetning av nye garantier for 2020.

Nye garantier 2020

GIEKs garantiportefølje kan være et godt bilde på aktiviteter i norsk industri. I 2020 har fornybar energi, hovedsakelig offshore vind, stått for 43 prosent av garantiansvaret, mens fiskeri og akvakultur har representert 22 prosent av nye garantier i 2020. Andelen garantier til både fornybar energi og fiskeri- og akvakultur har vært større enn andelen nye garantier som har gått til olje- og gasssektoren, hvorav sistnevnte har representert 20 prosent av nytt garantiansvar i 2020. I 2019 var disse tallene henholdsvis 10 prosent fornybar, 14 prosent fiskeri og akvakultur og 35 prosent olje og gass. Garantier gitt til flyindustrien som en del av Covid 19-tiltakene er ikke tatt med i denne sammenlikningen.

Nye transaksjoner blir risikovurdert med hensyn til miljø- og menneskerettigheter. Alle prosjekter som faller innunder OECDs retningslinjer blir risikokategorisert som enten kategori A (høy risiko), kategori B (middels risiko) eller kategori C (lav risiko). Transaksjoner som må publiseres i henhold til OECDs retningslinjer er de som faller under kategori A, og som samtidig har:

- ♦ prosjektbeløp over 100 millioner kroner
- ♦ en identifisert prosjektlokasjon, og
- ♦ blitt tilbudt en långivergaranti fra GIEK.

Transaksjoner som ikke faller under OECDs retningslinjer bli risikokategorisert på samme måten, men ikke nødvendigvis publisert på våre nettsider.

Tabell 20. Risikovurderinger for nye garantier i 2020

Rapportert til OECD *	Antall garantier	Kommentar
OECD A	4	<i>Dette tilsvarer 2 prosjekter</i>
OECD B	1	<i>Dette tilsvarer 1 prosjekt</i>
Interne klassifiseringer		
B	27	
C (alle lavere risiko)	34	

* Tallene er ikke rapportert ennå. De vil bli rapportert.

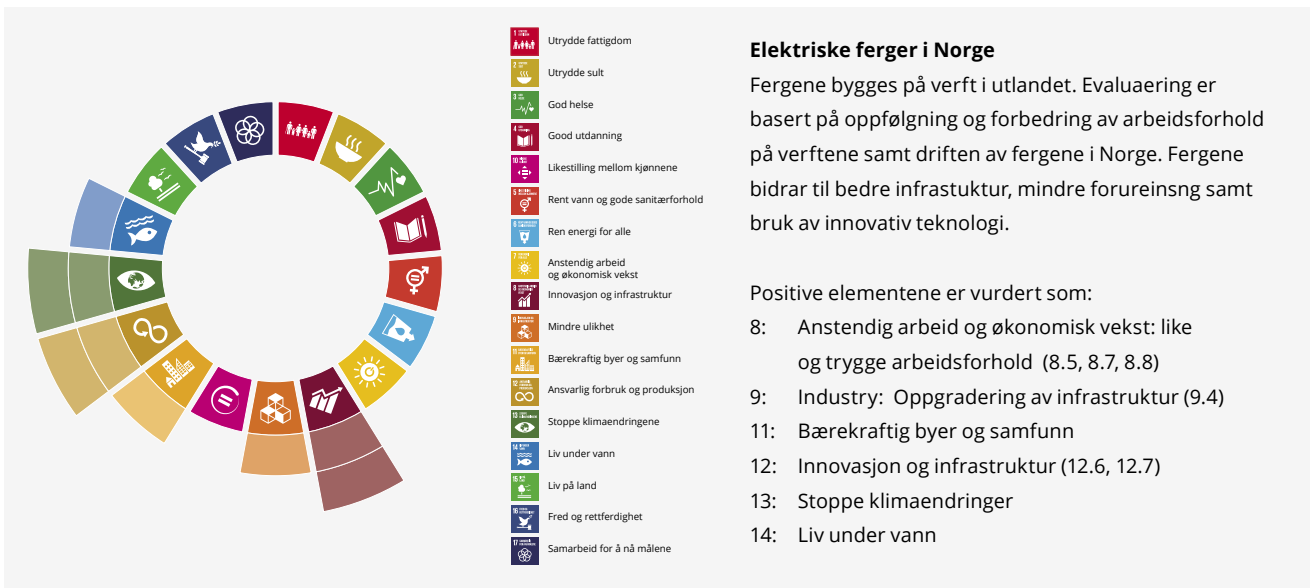
Tabell 20 viser totalt antall garantier utstedt i 2020 med tilhørende risikovurdering.

Reburser er generelt ansett som transaksjoner med lav risiko, og det foretas ikke risikovurderinger på enkelttransaksjoner.

For avlastningsavtaler gjør vi en risikovurdering av selskapet ved inngåelse av rammeavtalen, men risikovurderer ikke hver enkelt transaksjon under rammeavtalen. Vi kan derimot velge ut spesifikke transaksjoner for en nærmere vurdering, dersom vi tenker det kan være hensiktsmessig. I 2020 har det vært utstedt 11 nye garantier under rammeavtaler.

4. Styring og kontroll i virksomheten

Figur 12. Teoretisk eksempel på hvordan resultatene av en SDG evaluering kan se ut.

SDG-verktøyet

SDG står for Sustainable Development Goals og er FNs globale bærekraftsmål. GIEK ønsket å kunne vurdere enkelttransaksjoner mht. deres bidrag til FNs bærekraftsmål.

I så måte har GIEK utviklet et SDG-verktøy for vurdering av enkelttransaksjoner, og verktøyet benyttes nå på de transaksjoner der vi har nok informasjon for å gjennomføre en slik vurdering. Resultatene, som angis i grafisk format (se figur 12), er en del av totalvurderingen av den enkelte transaksjon. Metodikken er ny og kvalitetssikring av resultatene har vært viktig. Det ble kjørt en pilottest av verktøyet med fem andre ECAer hvor vi evaluerte saker sammen med de andre ECAene, og sammenliknet resultater og konklusjoner. Tilbakemeldingene har resultert i utarbeidelse av retningslinjer for bruk av SDG-verktøyet som beskriver formål, metodikk, bruk og tiltenkte brukere, samt begrensninger for verktøyet og hva som kreves for å møte «do no harm» kriteriene før man foretar SDG-vurderingen.

Interessentdialog

Innenfor bærekraftsfeltet må GIEK og våre kunder forholde oss til raske endringer. Det kan være trender innenfor grønn finansiering med EU-taksonomien* som pådriver, klimarisiko og rapportering, lovforslag om virksomheters leverandørkjeder, FNs bærekraftsmål, samt en økt forventning til «responsible business conduct».

Som et ledd i utviklingen av GIEKs strategi, samt for å orientere om vårt bærekraftarbeid, foretok GIEK en interessentdialog sammen med Eksportkreditt Norge i 2020. Et utvalg interessenter fra myndigheter, ikke statlige organisasjoner (NGOer), partnerbanker, bransjeorganisasjoner og kunder ble kontaktet. Vi gjennomførte telefonintervjuer med 15 organisasjoner, og sendte ut spørreundersøkelse til 30 organisasjoner (med 12 svar).

Det ble lagt vekt på at GIEK og EK må etterstrebe å følge internasjonale retningslinjer med bred oppslutning, og som er uavhengige av bransje. Det var positive tilbakemeldinger på vårt arbeid rundt menneskerettigheter og krav til at vi og våre kunder skal følge FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECD MNE guidelines. Det var interesse for SDG-verktøyet, med både håp om at SDG-positive prosjekter kunne bli tilgodesett, samt bekymring rundt ivaretagelse av «do no harm» prinsippet. Det ble etterlyst et større fokus på klima og naturmangfold. Disse tilbakemeldingene er og vil bli hensyntatt i videre arbeid med policy og prosedyrer.

* EUs taksonomi for økonomisk aktivitet er et klassifiseringssystem utarbeidet av Den europeiske union for økonomiske aktiviteter som er bærekraftige i henhold til definerte miljømål, og i henhold til definerte krav for økonomiske sektorer og underliggende aktiviteter.

GIEK har utviklet et verktøy for å måle bidrag til FNs bærekraftsmål

Bærekraft står sentralt i GIEKs vurderinger når vi evaluerer en garantisøknad. GIEK har utarbeidet et verktøy for å vurdere det enkelte prosjekts eller transaksjons effekt på FNs bærekraftsmål.

Det finnes per dags dato en god del verktøy og metoder for å vurdere dette på et porteføljenivå, men på transaksjonsnivå har dette manglet.

Aktiv bidragsyter på bærekraftsfeltet

GIEK gjennomfører aktsomhetsvurderinger som gjelder miljø og sosiale forhold, og vi har de siste ti årene hatt særlig fokus på arbeidsrettigheter og arbeidsforhold. I forbindelse med aktsomhetsvurderingene vurderer vi bærekraftrelatert risiko i verdikjeden for eksportørene. GIEK er også en aktiv bidragsyter på bærekraftfeltet, nasjonalt og internasjonalt. Vi har bidratt til å utvikle sektorspesifikke veiledninger, samt deltatt i utviklingen av retningslinjer for de nasjonale eksportkredit-institusjonene (Export Credit Agencies (ECAs).

Vi ønsker å være en aktiv bidragsyter i en positiv utvikling for et ansvarlig næringsliv. Samtidig kan en proaktiv håndtering av miljørelaterte og sosiale risikoer kunne redusere våre kunders forretningsrisiko, og bidra til norske myndigheters arbeid med FNs Agenda 2030 og de globale bærekraftsmålene (også ofte kalt SDGene, Sustainable Development Goals).

GIEK har utarbeidet et verktøy for å vurdere det enkelte prosjekts eller transaksjons effekt på FNs bærekraftsmål. Det finnes per dags dato en god del verktøy og metoder for å vurdere dette på et porteføljenivå, men på transaksjonsnivå har dette manglet.

Et verktøy på transaksjonsnivå

Et prosjekts eller en transaksjons bidrag til hvert enkelt av bærekraftsmålene kan vurderes til enten negativt (men innenfor akseptabelt nivå), nøytralt, positivt eller veldig positivt. På basis av vurderingene opp imot de enkelte SDG'ene kan man foreta en overordnet vurdering av om prosjektet eller transaksjonen totalt sett er negativt, nøytralt, positivt eller veldig positivt.

SDG-verktøyet vil gi en enkel visualisering av prosjektets eller transaksjonens effekt på FNs bærekraftsmål, samt at den kan enkelt inkorporeres i GIEKs kredittvurdering. Verktøyet vil dermed gi kredittkomiteén og styret mulighet til å raskt få et innblikk i relevante bærekraftrelaterte konsekvenser og risikoer i forbindelse med saken.

SDG-vurderingen vil ikke erstatte den vanlige aktsomhetsvurderingen GIEK gjør i kredittvurderingen. Det er en forutsetning at prosjektet eller transaksjonen er i samsvar med gjeldende standarder og krav, samt at prosjektet eller transaksjonen ikke medfører betydelig negativ effekt på miljø, menneskerettigheter og/eller lokale forhold og levekår.

4. Styring og kontroll i virksomheten

UN Global Compact Sustainable Business Ocean Action Platform

GIEK signerte «The Sustainable Ocean Principles» i 2019. I 2020 har medlemmene laget en rekke «Practical Guidances» som inneholder referanser til relevante standarder, samt god og «best practice» for forskjellige sektorer. Sektorer hvor de har utviklet slike veiledninger er blant annet for akvakultur, skipsverft, shipping, samt olje og gass.

GIEK har deltatt i flere grupper, samt ledet arbeidet i forbindelse med veiledning* for skipsverftsektoren.

Arbeidet ble gjort i samarbeid med: A.P. Moller – Maersk, DNB AS, Danish Institute for Human Rights (DIHR), Equinor, Gard, International Maritime Organization (IMO), Institute for Human Rights and Business (IHRB), Rafto Foundation og med input fra Sembcorp Marine (Singapore), Remontowa Holding (Poland), Vard (Norway), Aibel (Norway), Cemre (Turkey) og Lisnave Estaleiros Navais (Portugal).

I forbindelse med dette arbeidet har GIEK i tillegg utviklet en veiledning kalt «Guidance for labour audits at shipyards**». Sammen med veiledningen har vi også utgitt to sjekklister som kan brukes ved vurderinger eller revisjoner av arbeidsrettigheter og arbeidsforhold hos verft. Veiledningen med sjekklistene vil være basis for fremtidige vurderinger av verft i forbindelse med GIEKs transaksjoner, og er tilgjengelig på vår hjemmeside. Vi håper at så mange som mulig i verdikjeden rundt skipsverft finner verktøyet nyttig, og dermed tar det i bruk.

Nye veiledninger for skipsbygging og skipsverftsektoren. Lenker til dokumentene finnes i fotnoter på denne siden.

* Veiledningen «Practical guidance for the UN Global Compact Sustainable Ocean Principles: Shipyard (Shipbuilding)» er publisert på følgende link: <https://unglobalcompact.org/take-action/practical-guidances-for-the-un-global-compact-sustainable-ocean-principles>.

** <https://www.giek.no/press-and-news/news/guidelines-for-labour-rights-assessments-at-shipyards-developed-by-giek>

Anti-korrupsjon

Anti-korrupsjon er en del av vurderingen i GIEKs garantisøknader. GIEK følger gjeldende lover, regler og OECD Council Recommendation on Bribery and Officially Supported Export Credits. Risikoen for brudd på relevante korrupsjonsregelverk blir vurdert i kredittkomiteen og, når aktuelt, i styremøter.

Eksportør og låntaker må, før utbetaling av lånet, avgi erklæringer om at den kommersielle kontrakten og alle sentrale forhold knyttet til denne er frie for korrupsjon.

Det samme kravet gjelder i finansieringen av eksportkontrakten. Andre parter, samt eksportør og låntakers øvrige forretningsvirksomhet, vil også kunne bli vurdert og/eller kontrollert for å redusere risikoen for at det har forekommet korrupsjon i transaksjoner som GIEK tar del i. Alle saker følges opp i henhold til anti-korrupsjonsrutinen gjennom hele garantiperioden på flere år.

Sikkerhet og beredskap

Beredskapstenkning og samfunnsikkerhet er integrert i GIEKs organisasjon gjennom opplæring, trening og internkommunikasjon. GIEK har etablert en struktur på beredskapsområdet som legger til rette for god kontroll, oppfølging og rapportering. Det er tydelig hvilken funksjon i organisasjonen som har ansvar for sikkerhet og beredskap.

Beredskapsplanen i GIEK inneholder en beskrivelse av roller og ansvar, og hvordan man skal håndtere forskjellige beredskapssituasjoner (tiltakskort). Planen oppdateres årlig. GIEK satte krisestab i forbindelse med Covid-19 pandemien i mars 2020, og har gjennom pandemien opprettholdt jevnlig beredskapsmøter og avklaringer for å best tilpasse virksomhetens drift til den nye situasjonen.

Informasjonssikkerhet i GIEK er integrert i virksomhetsstyringen som en del av strategiarbeidet, risikovurdering, interne rutiner, internrevisjon, løpende informasjon på intranett og opplæring. Styringssystemet for informasjonssikkerhet er basert på ISO 27001, og fører i nasjonal strategi og handlingsplan for informasjonssikkerhet og Digitaliseringsdirektoratet DIFIs referanse katalog.

GIEKs system, rutiner og risikovurderinger av kjerneprosessene gjennomgås årlig av internrevisor og Riksrevisjonen.

Digitalisering og effektivisering

2020 har vært et annerledes år, som har testet og utfordret GIEKs evne til å levere under sterkt press. Implementeringen av de tre nye ordninger ble løst samtidig som det ble opprettholdt normal drift. Lånegarantiordningen ble lansert under fire uker etter at oppdraget ble mottatt og har banet vei for innovative løsninger på flere områder. Covid-19 og de midlertidige ordningene har økt takten på digitalisering i GIEK mange hakk, og vi kan ta med oss disse erfaringene for å gjennomføre flere og bedre prosjekter i fremtiden.

I 2020 gikk GIEK fra å diskutere vanskeligheter ved å få programmert digitale endringer for å lette hverdagen – til ukentlig å snakke om hvordan roboter er en del av løsningen for digital effektivisering – den digitale modenheten i GIEK har kommet langt på bare ett år. Tanken om «robot først» – hvilket betyr helautomatiserte prosesser fra start – har festet seg og begynner å gi resultater. I løpet av 2020 har roboter utført arbeidsoppgaver som tilsvarer mer enn 1500 timer med manuelt arbeid. I tillegg er kvaliteten på det utførte arbeidet særdeles bra, det er ikke avdekket en eneste feil hittil.

Den digitale modenheten ble satt på prøve når alle måtte sitte på hjemmekontor og tenke digitalt først. Alle har jobbet seg gjennom utfordringer og kommet ut til den «nye normalen» med langt flere digitale verktøyer enn da vi gikk inn i tilværelsen på hjemmekontor.

Etter et år med oppbygging av IT-dataplattformen både med hensyn til sikkerhet, fleksibilitet, robusthet og effektivitet gjorde dette at GIEK kunne gå rett på hjemmekontor da nedstengingen startet 12. mars 2020 og jobbe like godt derfra. GIEK var godt rustet til å ta i bruk nye verktøy relatert til de nye midlertidige ordningene. GIEK er med disse verktøyene rustet til å håndtere mer data som grunnlag for analyser og beslutninger. Riktig bruk av data er grunnlaget for effektiv drift og god rapportering. Økte muligheter for å drille ned i datamengden gir mulighet for gode analyser og nye løsninger/produkter fremover. Som eksempel er innsynsløsninger og publisering av levende datamodeller til offentligheten gjort for første gang i 2020, og vi ser at dette er noe offentligheten ønsker mer av.

Sammenslåingen med Eksportkreditt Norge AS er et stort prosjekt som det legges ned mye tid på for å komme frem til de beste digitale løsningene for den nye etaten. Her brukes muligheten til å forbedre og digitalisere prosesser og forenkle systemporteføljen for å kunne støtte eksportfinansieringen best mulig.

Arbeidslivskriminalitet

GIEK har som offentlig oppdragsgiver og innkjøper av varer og tjenester et ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. GIEKs konkurransedokumenter har krav som skal forebygge arbeidslivskriminalitet.

For å sikre at våre leverandører følger lover og regler er det kontraktsfestet at leverandøren ikke skal ha dårligere lønns- og arbeidsvilkår enn det som følger av gjeldende allmenngjøringsforskrifter der slike gjelder, alternativt landsomfattende tariffavtaler. GIEK har gjort en vurdering av våre kontrakter og funnet at dette er relevant å følge opp i vår renholdsavtale. Vår leverandør er godkjent i renholdsregisteret. Det er videre kontraktsfestet at GIEK kan kontrollere arbeidsforhold og betingelser.

Personal og arbeidsmiljø

Ved utgangen av 2020 hadde GIEK 96 ansatte.

Antall årsverk i 2020 var 89,2 (89,4 i 2019).

Kjønnsfordelingen er 52 prosent kvinner og 48 prosent menn. I slutten av 2020 hadde GIEK 17 ansatte med innvandrerbakgrunn. Lønnsfastsettelsen er kjønnsnøytral.

Gjennomsnittsalder er 49,0 år og gjennomsnitt antall år ansatt i GIEK er 9 år.

Vi har hatt en nedgang i totalt sykefravær fra 5,1 prosent i 2019 til 3,2 prosent i 2020.

Fem ansatte (5,2 prosent) sluttet i GIEK i løpet av 2020. Tre av disse gikk av med pensjon.

GIEK er en lærebedrift og har to lærlinger på fulltid som har oppgaver innen IT-drift.

4. Styring og kontroll i virksomheten

Tabell 21. Ansettelsesforhold og sykefravær

		Ansatte*	Deltid		Midlertidig ansettelse		Foreldrepermisjon		Totalt sykefravær	
		Total	M %	K %	M %	K %	M %	K %	M %	K %
GIEK	2020	96	4,1	0,0	4,1	2,1	0	3,1	1,0	5,3
	2019	94	3,2	1,1	2,1	3,2	0	0	3,8	6,3

* Alle ansatte (per 31.12) er medregnet: faste, vikarer, engasjementer, deltidsstillinger og ekstrahjelp.

Leder- og medarbeiderutvikling

GIEK viderefører satsingen på lederutvikling og opprettholder Lederforumet for å sikre god informasjonsflyt og harmonisering av ledelsespraksis i virksomheten. I dette forumet møtes ledere med personalansvar jevnlig for opplæring, refleksjon og erfaringsdeling samt for å sikre at ledelsesprosesser er forstått og blir gjennomført etter intensjonen.

Det ble i 2020 gjennomført en fysisk ledersamling, der temaet blant annet var refleksjon knyttet til lederrollen i koronasituasjonen, tillitsbasert ledelse og ledelse i omstillings- og endringsprosesser.

GIEK har i 2020 som en konsekvens av koronasituasjonen prioritert kompetanseutvikling ved å tilrettelegge for digital læring. Alle ansatte og ledere har fått tilbud om kurs tilrettelagt via HR Norge, DFØ/Læringsportalen samt fire kurs tilbudt som et samarbeid mellom BI og Finans Norge.

For å bedre internt samarbeid i digitale møter og økt profesjonalitet i kundedialogen, ble det satt opp to kurs som ble tilbudt som en kombinasjon av digitale og fysiske samlinger. Dette omfattet digital dialog og møteledelse samt presentasjonsteknikk. Noen samlinger der øvelser og læring krever tilstedeværelse er utsatt inntil disse kan gjennomføres fysisk.

De midlertidige ordningene GIEK har fått tildelt som følge av tiltakene mot Covid-19 har vist at organisasjonen har kompetanse og ressurser til å bygge gode og automatiserte digitale løsninger og evner å snu seg raskt for å møte markedsendringer og krav. GIEK holder fokus oppe på å heve digital kompetanse og forståelse for å etablere en kultur der vi i fellesskap finner og fjerner tidstyver og hindringer for å gjøre et solid arbeid. Samtidig er det viktig at GIEK fortsetter å rette oppmerksomheten mot å heve digital modenhet og forståelse for hvordan nye digitale løsninger på sikt kan bidra til økt effektivisering selv om det krever en innsats for å tilegne seg kompetanse i bruken av nye systemer. Se for øvrig avsnittet om digitalisering og effektivisering på forrige side.

Innføring av CRM/SuperOffice ble lansert for brukerne i mars 2020. Systemet gir gode muligheter for mer systematisk kundeoppfølging, og det vil være et viktig verktøy i markedsarbeidet og det å skape en god kunde-reise for så vel eksisterende som nye kunder. Noe opplæring har vært gjennomført, men selve innfasingen av systemet har tatt mer tid enn forventet, dels på grunn av at alle jobber hjemmefra og dels på grunn av nye oppgaver som har fått prioritet.

Et viktig kompetansetiltak i 2020 har vært gjennomføring av et heldagsseminar om restrukturering av tapsutsatt offshoreportefølje. Hensikten med seminaret var å heve kompetansen innen markedsutvikling, jus, metodikk og andre relevante problemstillinger for å ha best mulig grunnlag for å beslutte ny strategi og etterfølgende implementering av denne. For å øke kunnskap om faktisk og rettslig handlingsrom ble det i forkant av seminaret gjennomført ti interne foredrag. Til sammen deltok om lag 30 deltakere på seminaret og sesjonene. Alle jobber med restrukturering, enten som saksbehandlere, ledere eller beslutningstakere i kredittkomiteén.

GIEK har en policy om å støtte medarbeidernes etter- og videreutdanning og i 2020 har fem medarbeidere fullført eller påbegynt studier som er nyttige for GIEK.

GIEK har en helhetlig tilnærming til kompetansestyling og har en kompetansemodell som er integrert i den overordnede strategien. Det er tatt i bruk et digitalt verktøy for medarbeiderutvikling, basert på mål- og utviklingssamtaler mellom leder og ansatt, der de individuelle målene til hver enkelt er knyttet til GIEKs strategi og målsettinger. I medarbeidersamtalen tas det i tillegg opp forhold knyttet til kompetanse på utvalgte områder som GIEK anser som vesentlige i arbeidet. Dette gir en god oversikt for ledere knyttet til hver enkelt medarbeiders utvikling. Dette er også et nyttig verktøy på organisasjonsnivå, da en kan kartlegge tiltak og måloppnåelse knyttet til GIEKs strategiske plan.

HMS og arbeidsmiljø

GIEK har verneombud, arbeidsmiljøutvalg, tillitsvalgte og HR som kanaler for å ivareta helse, miljø og sikkerhet (HMS). Vi har etablert en HMS-håndbok og gode varslingsrutiner som også inkluderer en ekstern varslingskanal. Det har blitt iverksatt flere tiltak for å forebygge arbeidsrelatert merbelastning og fravær knyttet til hjemmekontorløsninger, slik som tilskudd til kontorstol og tilbud om veiledning fra bedriftshelsetjeneste relatert til arbeidsstilling og kontorplass.

I 2020 ble det gjennomført to kartlegginger knyttet til forhold rundt hjemmekontor og arbeidsmiljø, da dette i stor grad har preget arbeidshverdagen til de ansatte. Undersøkelsene kartla forhold knyttet til blant annet fysisk arbeidsmiljø, samarbeid, trivsel og kommunikasjon samt opplevd kvalitet på arbeid. Funnene i undersøkelsene viser at ansatte i stor grad har funnet seg til rette med hjemmekontorsituasjonen. Utover det er resultatene også i tråd med sammenlignbare undersøkelser fra andre virksomheter, og litteratur og forskning på området.

Det ble i 2020 ikke rapportert om jobbrelaterte skader eller arbeidsulykker.

Inkluderingsdugnad

Regjeringens inkluderingsdugnad har som mål at minst fem prosent av de nyansatte skal være personer med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV, etter nærmere definisjon gitt av DIFI (nå Digitaliseringsdirektoratet).

GIEK har i alle utlysninger en oppfordring til de i målgruppen om å søke stilling i GIEK, i tillegg er dette ytterligere beskrevet på GIEKs karrieresider på nettsiden. Her vektlegges blant annet fokus på arbeidsmiljø, tilrettelegging og inkluderende arbeidsliv. Det gis i søknadsprosessen mulighet for å selv definere seg som en søker med nedsatt funksjonsevne.

Ved gjennomgang av søknad/CV ses det spesielt etter eventuelle hull i CV og om det er egenrapportert nedsatt funksjonsevne. GIEK benyttet seg i 2020 av en ekstern rekrutteringstjeneste i tillegg til egne ressurser. Denne tjenesten var også godt informert om inkluderingsdugnaden og har dette med i vurderingen av hver enkelt søknad.

4. Styring og kontroll i virksomheten

Medarbeidere med ansvar for rekrutteringer i GIEK deltok i 2020 på flere kompetansehevende tiltak i regi av DIFI knyttet til inkluderingsdugnaden. HR-seksjonen har god kompetanse og erfaring med NAVs tilskuddsordninger knyttet til inkluderende arbeidsliv.

GIEK har som målsetting å tilrettelegge arbeidsplassen slik at ansatte som har behov for en tilpasset arbeidssituasjon så langt som mulig kan arbeide i våre lokaler.

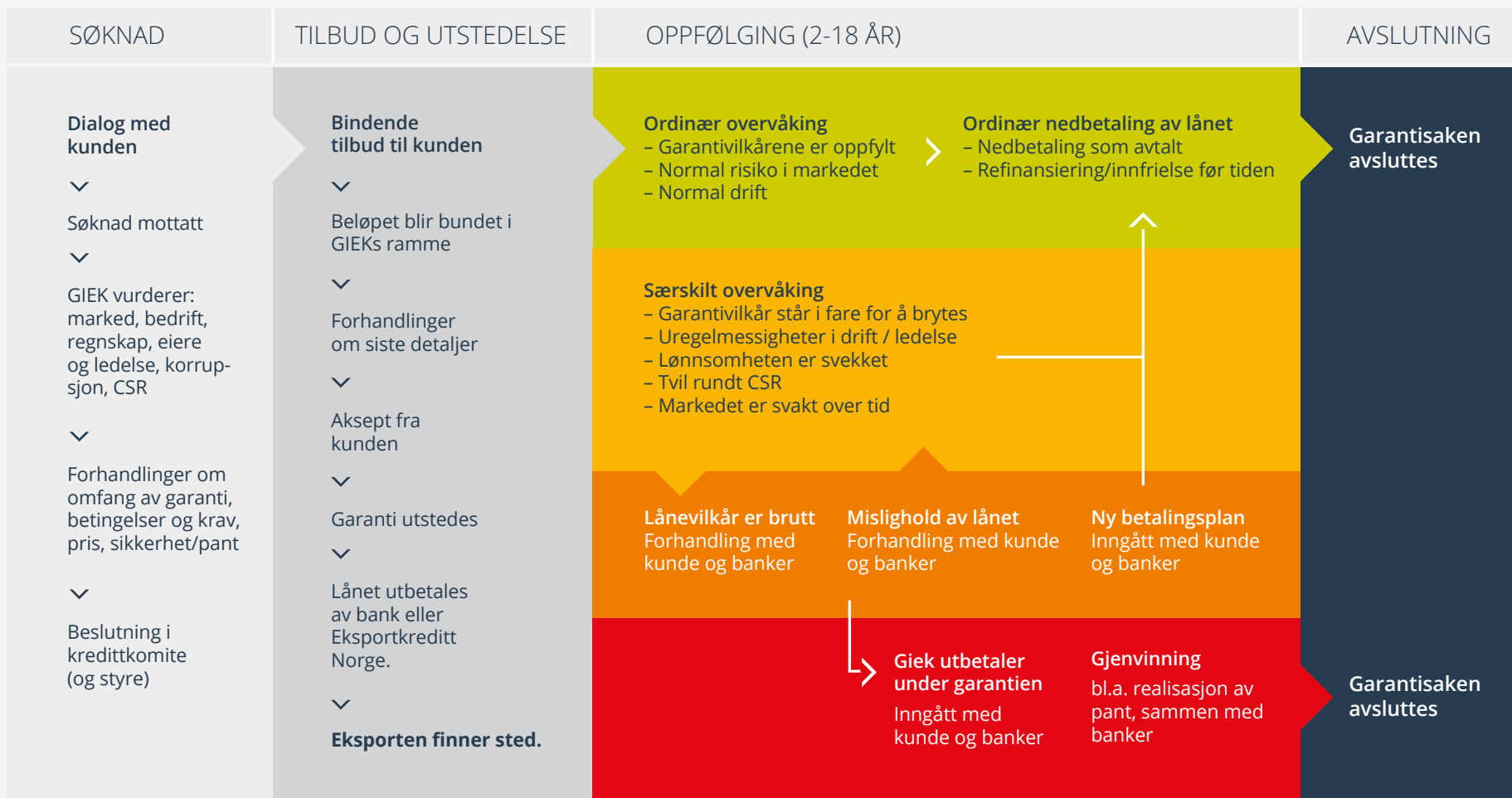
Det ble ansatt fem nye medarbeidere i 2020, og det var totalt 137 søkere til disse stillingene. Ingen av søkerne var i målgruppen for inkluderingsdugnaden.

Tabell 22. Lønn, likestilling og mangfold

		Kjønnsbalanse			Månedslønn	
		M %	K %	Totalt antall	Menn	Kvinner
Totalt i GIEK	2020	49	51	96	74 249	74 510
	2019	50	50	94	75 590	73 473
Administrerende direktør	2020	0	100	1	-	-
	2019	0	100	1	-	-
Avdelingsdirektører	2020	40	60	5	106 386	109 369
	2019	40	60	5	105 917	108 884
Seksjonssjefer, Fagdirektører	2020	58	42	12	91 167	92 181
	2019	64	36	11	90 747	90 210
Kontorsjefer	2020	100	0	1	-	-
	2019	100	0	1	-	-
Seniorrådgivere	2020	49	51	68	74 026	72 328
	2019	53	47	68	73 605	72 446
Rådgivere	2020	33	67	3	46 317	47 535
	2019	0	100	3	-	47 340
Førstesekretærer	2020	50	50	4	34 383	39 799
	2019	50	50	2	-	-
Lærling	2020	50	50	2	-	-
	2019	33	67	3	-	-

Alle ansatte (per 31.12) er medregnet: Faste (inkl. ansatte i permisjon), vikarer, engasjementer, lærlinger og deltidsstillinger.

Garantiene: Grundig forberedelse, tett oppfølging

FAKTA OM VESTRE:

Vestre møbelfabrikk utvikler, produserer og markedsfører møbler for byer, parker og offentlige rom i det internasjonale markedet. Bymøblene kan du sitte på i mange av verdens storbyer, blant annet på Times Square i New York City og på King's Cross i London.

«The Plus» er Nordens første industriprosjekt og verdens første møbelfabrikk som oppnår aller høyeste miljøklassifisering BREEAM Outstanding. Fabrikken skal gjenbruke mesteparten av prosessvannet og 1 200 solcellepaneler på de grønne takene vil produsere mer enn 250 000 kWh fornybar energi i året.

Transporten mellom fabrikkene på Magnor og i Torsby vil skje med helelektriske Tesla lastebiler.

Bygger verdens mest miljøvennlige møbelfabrikk med finansiering fra GIEK

Når møbelprodusenten Vestre etablerer sin nye fabrikk – «The Plus» i Norge neste år, er det med GIEK i ryggen. GIEK stiller 148 millioner kroner i garantier for lån fra Danske Bank til bygging og produksjonsutstyr. Den nye fabrikk på Magnor i Innlandet blir banebrytende, både arkitektonisk, teknologisk og i et miljøvennlig perspektiv.

«The Plus» er den største investeringen i norsk møbelindustri på flere tiår, og beslutningen om å bygge ble tatt midt under en pandemi og et økonomisk tilbakeslag verden ikke har sett siden 30-tallet.

Nye industriarbeidsplasser på Magnor i Innlandet

– Dette prosjektet kunne simpelthen ikke vente. Vestre skal bevise at designdrevet ferdigvareindustri kan være en av motorene i omstillingen av norsk økonomi, og at det ikke trenger å være en motsetning mellom arbeidsplasser og miljø. «The Plus» skal bidra til å bygge bro mellom industrien og unge mennesker, som er utålmodige og som vil se konkret handling for å løse klimakrisen og ta vare på naturen, forteller Jan Christian Vestre.

For Eidskog kommune vil etableringen føre med seg opptil 70 nye arbeidsplasser og verdiskaping til Kongsvinger-regionen.

«The Plus» turistattraksjon

Vestres møbler produseres av miljøvennlige materialer og leveres med livstidsgaranti. «The Plus»-prosjektet mer enn oppfylder målene i Parisavtalen og reduserer klimagassutslipp med minst 55 prosent sammenlignet med et tilsvarende nytt industribygg, og reduserer levert energibehov med 90 prosent.

Den nye fabrikk, som er tegnet av stjernearkitekten Bjarke Ingels og hans team i københavnsfirmaet BIG, blir en turistattraksjon i seg selv. I tillegg til selve fabrikk skal Vestre bygge en 300 mål opplevelsespark der unge og voksne fra hele verden kan komme på besøk for å lære mer om miljøvennlig produksjon og norsk kultur.

Fabrikk forventes å stå ferdig mot slutten av 2021.

– Et godt samarbeid og rask saksprosess med GIEK og Danske bank ble viktig for at Vestre endte opp med norske Magnor som lokasjon for den nye fabrikk, forteller Jan Christian Vestre.

Fremtidsutsikter

De internasjonale markedene endrer seg og preges av politisk usikkerhet, samt utvikling av pandemien. Derfor er norske bedrifter tjent med et forutsigbart og internasjonalt konkurransedyktig eksportfinansieringstilbud. Fra 1. juli vil GIEKs garantier og Eksportkreditt Norges eksportlån samles i den nye sammenslåtte etaten Eksportfinansiering Norge (Eksfin). Eksfin skal videreføre tilbudet fra GIEK og Eksportkreditt og gi et samlet eksportfinansieringstilbud som støtter norske bedrifter i den internasjonale konkurransen.

For GIEK er olje og offshore service fortsatt en hoveddel av utestående garantiansvar, som følge av tidligere års eksport, og utviklingen i denne sektoren vil ha stor betydning for Eksfin fremover.

Markedsutsikter

Det er uklart hvor store ringvirkningene blir av tiltakene for å redusere smitten av Covid-19, siden de statlige økonomiske mottiltakene også er betydelige. Lavere vekst i økonomien berører all økonomisk aktivitet, men enkelte sektorer har blitt hardere rammet, særlig flytrafikk og reiseliv. Det er derfor fortsatt usikkerhet om hvor dyp og langvarig den nåværende krisen vil bli.

Norsk næringsliv har vokst i skyggen av høye oljepriser og høye investeringer i oljesektoren, noe som i stor grad skjermet Norge fra de ytre sjokkene. Kapitaltilgangen til «grønne» prosjekter har økt gjennom 2020, og et globalt skifte til «grønn» energi fremstår som stadig mer realistisk. Dette har skapt ytterligere usikkerhet knyttet til oljeetterspørselen på lengre sikt og bidrar til å redusere investeringsviljen knyttet til nye fossile prosjekter – spesielt i offshore dypvann. Det er stor overkapasitet i markedet av offshore-fartøy av den typen som GIEK fortsatt har stor kredittksporing på.

GIEK har, til tross for svært krevende arbeid med tapsbegrensning i vår offshoreutsatte portefølje, tilpasset vårt garantitilbud blant annet ved å utvide dekningsområdet til lån til investeringer for eksport, lån til skip i innenriksfart og lån til gjennomføring av eksportkontrakter.

Havbruk og fornybar energi

I 2020 har GIEK sett en god effekt av å ha markedsført garantiproduktene, spesielt overfor havvind og oppdrett. Vi har sett en økning i søknader og utstedte garantier til havvindindustrien. GIEK ser også effekter av markedsarbeid rettet mot sjømatnæringen.

Laksemarkedet opplevde fall i etterspørsel fra mars 2020 fordi salget av ferskfisk til restauranter verden over ble begrenset av Covid-19 restriksjoner. Lavere etterspørsel etter fersk laks og lave priser har ført til lave marginer for enkelte oppdrettsanlegg. Etterspørselsvekst avhenger av lettelsener i Covid-19 restriksjonene.

Markedet for fornybar energi er i vekst og blir, med fallende enhetskostnader for vind og solkraft, stadig mer konkurransedyktig mot konvensjonelle kraftkilder. GIEK forventer at norske leveranser knyttet til dette segmentet vil føre til etterspørsel etter garantier og at dette vil utgjøre en større andel av utestående garantiansvar.

Under kraftgarantiordningen mottar GIEK regelmessige henvendelser og det ventes at det blir utstedt flere kraftgarantier fremover.

Olje og gass

Oljepris er den viktigste faktoren for oljeselskapenes investeringsaktivitet, og dermed også etterspørselen etter offshore service fartøy. Oljeprisen falt ved inngangen til 2020 som følge av det betydelige fallet i oljeetterspørsel som de globale smittevernstiltakene medførte, samt pris-krig mellom Saudi Arabia og Russland. Selv om dagens oljepris er høyere enn nivået fra våren 2020 (rundt USD 65/ fat per februar 2021) tilsier dagens nivå fortsatt høy risiko for at oljeselskapenes investeringsprosjekter skyves ytterligere ut i tid. Det påvirker igjen etterspørselen etter offshore service tjenester negativt. Det tar tid å rebalansere tilbudet av fartøy, som preges av et meget stort overskudd av fartøy. Denne prosessen er fremdeles meget krevende, men det er tegn til noe bedring i enkelte segmenter.

Restruktureringene de siste årene har primært vært blant skipseiende selskap innenfor offshore service markedet. I 2020 måtte flere selskaper gå til kreditorene med behov for ytterligere restrukturering av sin gjeld da tidligere tiltak ikke har vært tilstrekkelige. Det har vært et sentiment-skifte i disse forhandlingene fra å skyve gjeldsforpliktelser ut i tid, til i større grad å rekonstruere selskapets finansielle balanse og tilpasse flåtestørrelsen til et vedvarende etterspørselsskifte. Dette har påvirket verdiutviklingen på fartøy. Vi har sett økende aktivitet i kjøp av enheter, spesielt av nyere fartøy, men det er segment-avhengig. Et viktig forhold i vurderingen av markedsverdier for enkeltskip er behov for investeringer i forbindelse med å tilfredsstille krav til klassing. Dette gjelder spesielt for moderne skip som har ligget i opplag.

Det grønne skiftet er med på å vri investeringer bort fra olje og gass. Det gir økt usikkerhet rundt fremtidig etterspørsel etter fartøy innen sektoren, og bidrar dermed til å kunne svekke forhåpningene om økte dagrater og muligheter til ordinær gjeldsbetjening. Det synliggjøres i en svak utvikling i markedsverdiene for offshore service fartøy, og påvirker GIEKs offshore service portefølje negativt.

Skip og skipsutstyr

Norske verft har opparbeidet seg en sterk posisjon i markedssegmenter som passasjerferger og ekspedisjons- og luksuscruise. Byggingen av slike skipstyper har likevel presset lønnsomheten ved verftene. Svak økonomi hos de største verftene har medført lavere tilbud av byggelån fra norske banker, men situasjonen er noe bedre hos flere av de mindre verftene som blant annet bygger skip for havbruksnæringen. GIEK har fått flere søknader om bygge-lånsgaranti fra bankene som yter lån til disse.

I 2020 var antall nye garantier på nivå med 2019 men garantivolumet var høyere enn året før. Finansieringsbehovet hos de største verftene dekkes nå i større grad med høyere forskuddsbetaling fra kjøpere. Regelverket for bygge-lånsgarantier ble endret i desember 2020 og ordningen er nå også tilgjengelig for forskudds-garantier uten krav til eksport.

Markedet for cruiseskip som kan bygges i Norge har falt grunnet tiltak mot Covid-19. Rederienes aktivitet er i hovedsak fullt nedstengt og rederiene har iverksatt tiltak som bevarer likviditet gjennom pandemien. GIEK har i felleskap med andre lands eksportfinansieringsinstitutter innvilget avdragsutsettelse for kunder i dette segmentet. Basert på tilgjengelig anslag og beregninger forventes det en balansert markedsutvikling etter gjenoppretting av et normalt marked. Dette underbygges av demografi, inntektsutvikling, samt et generelt skift i preferanser mot unike opplevelser og 'adventure' destinasjoner. I tillegg begrenser verftkapasiteten rommet for kapasitetsvekst utover det som allerede er under bygging frem til 2023/2024. Det kan forventes at en betydelig andel eldre skip i flåten potensielt vil forlate markedet, og det vil minske sannsynligheten for overkapasitet.

Skipsgarantiordningen er relevant for det norske ferge-markedet. Det har vært en stor runde med anbud hvor fergeselskapene har kontrahert nye og miljøvennlige skip. Det er derfor ikke forventet vesentlig vekst fremover.

5. Vurdering av framtidssutsikter

Planer og prioriteringer

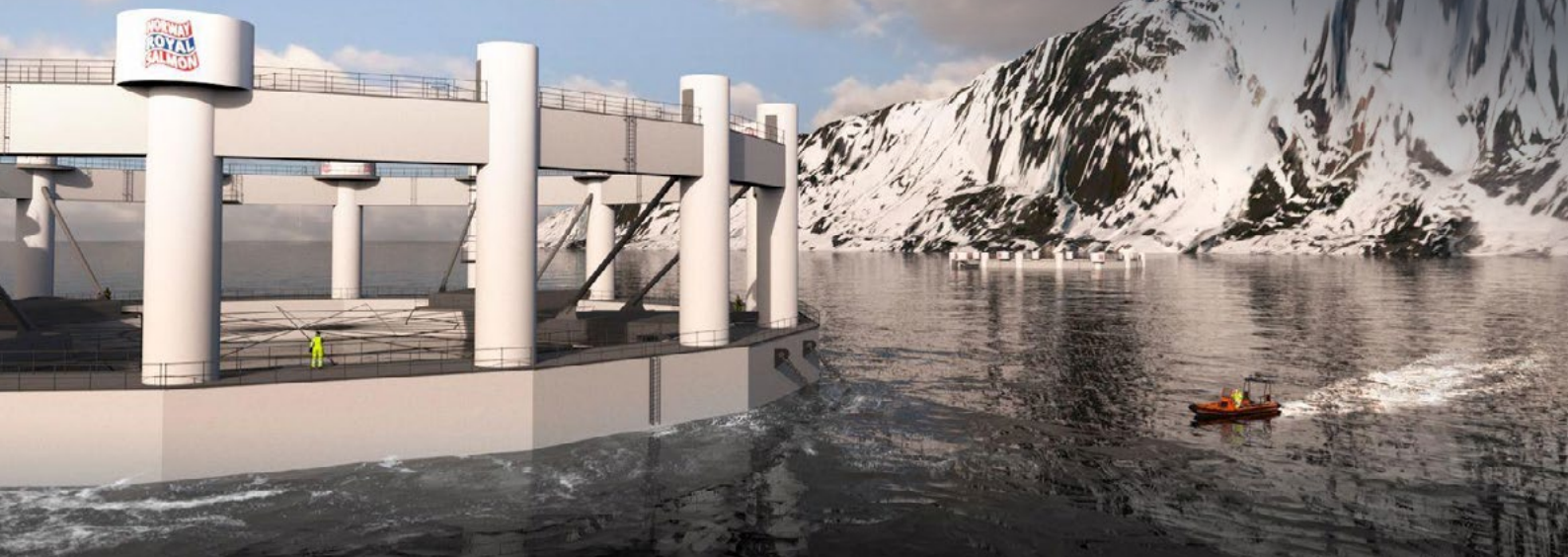
Fra 1. juli 2021 blir GIEK og Eksportkreditt Norge AS slått sammen til en ny eksportfinansieringsetat – Eksportfinansiering Norge (Eksfin). Frem til det skal GIEK fortsette som før, og jobber etter visjonen i strategiplan for 2020–2022: «Fra hele Norge til hele verden». For å gjøre det og oppfylle formålet, målsetninger og prioriteringer fra Nærings- og fiskeridepartementet skal GIEK øke kunnskapen om ulike, relevante garantiløsninger i større deler av norsk næringsliv.

GIEK skal være oppdatert om andre lands statlige eksportfinansieringstilbud, vurdere behovet for nye produkter, videreutvikle eksisterende produkter, forenkle søknadsprosedyrer og markedsføre garantiene til nye og eksisterende kunder og deres banker.

Som eksportutløser og kreditor har GIEK behov for en organisasjon som er kunderettet og som til enhver tid har den nødvendige kompetansen. I arbeidet knyttet til restrukturingsrundene i offshore servicebransjen er det viktig for GIEK å ta vare på systemverdier i næringen, sikre statens samlede verdier og beholde kompetansen som er bygget opp i GIEK.

I restruktureringer skal GIEK være en løsningsorientert part som ikke foretar usaklig forskjellsbehandling mellom kunder i samme marked. Det er viktig å jobbe for å minimere statens tap og samtidig sikre langsiktige, bærekraftige løsninger for industrien. GIEK ser det som nødvendig at tilbudssiden i offshore service markedet reduseres for å skape rom for en bedre lønnsomhet i næringen.

Milliongaranti til innovativt offshore oppdrettsanlegg i Nord-Norge

Nye arbeidsplasser og positive ringvirkninger i Nord-Norge blir en del av gevinsten når selskapet Norway Royal Salmon ASA bygger offshore oppdrettsanlegg utenfor Kvaløya i Tromsø og smoltanlegg i Dåffjord i Karlsøy, med norske hoved- og underleverandører. GIEK har stilt en statlig lånegaranti på 800 millioner kroner som bidrar til å realisere prosjektet.

Lånet fra Danske Bank og GIEKs garantier har bærekraftstilknytning gjennom et sett kriterier som måles årlig og som kan gjøre betingelsene mer gunstig for selskapet.

Teknologioverføring fra oljevirksomhet

Laks lever mesteparten av livet i åpent hav. Det er bare i korte perioder de er inne i fjordene før de går opp i elvene for å gyte. Med konseptet Arctic Offshore Farming, og med kunnskapsoverføring fra Aker Solutions og oljebransjen, har Norwegian Royal Salmon utviklet et oppdrettsanlegg som i størst mulig grad gir laksen mulighet for å være i åpent hav.

Konseptet gir tilgang til farvann lenger fra kysten og merden er nedsenkbar til under antatt «lusebelte» i sjøen, som kan bidra til å løse en del av dagens utfordringer med lakselus.

Oppdrettsanlegget, som bygges ved Fosen Yards i Tyskland, består av to merder som kan ha inntil 3.000 tonn laks per merd.

Etter planen skal den første fisken stå i merdene våren/sommeren 2021. Målet med prosjektet er å løse miljø- og arealutfordringene i næringen, og bidra til FNs ambisiøse mål om vekst i akvakulturnæringen globalt.

– Det er spesielt viktig at GIEK støtter opp om innovative utviklingsprosjekter for fremtidens oppdrettsnæring som gir muligheter til økt produksjon og sysselsetting langs norskekysten, sier Ola Loe som er finansdirektør i selskapet.

Årsregnskap

Styrets kommentar:

GIEK har i 2020 positive resultater for alle aktive ordninger med unntak av alminnelig garantiordning. For deler av det utestående garantiansvaret under alminnelig garantiordning er situasjonen vanskelig som følge av et større tilbud av offshore servicefartøy på markedet enn etterspørsel, lave dagrater og svak gjeldsbetjening, forsterket av koronapandemien og oljeprisrig i 2020. Dette har resultert i nye restruktureringer og det er tatt betydelige tapsavsetninger.

I 2020 var det en særlig vekst på garantier til havvind, samt økning knyttet til finansiering av miljøvennlige skip og skipsutstyr og havbruk. Både oljeprisfall og det grønne skiftet har bidratt til lavere aktivitet i GIEK innenfor olje og gass, slik at eksponeringen som andel av alminnelig garantiordning har falt fra 88 prosent ved utgangen av 2016 til 61 prosent ved utgangen av 2020. GIEK har ved utgangen av 2020 en portefølje som er langt mer variert enn for få år siden.

Driften var stabil og GIEK har levert god kvalitet til eksportører, kjøpere, banker og andre finansinstitusjoner som har etterspurt en større bredde av garantiløsninger til flere næringer. Styret mener GIEK oppfylte alle krav i tildelingsbrevet fra departementet.

Vurdering

Årsregnskapene er lagt frem i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra Nærings- og fiskeridepartementet. Regnskapene gir etter styrets og administrerende direktørs vurdering et dekkende bilde av GIEKs økonomiske situasjon og resultater fra virksomheten i 2020.

Riksrevisjonen reviderer og bekrefter regnskapene for garantiordningene og administrasjonsregnskapet. Revisjonsberetningen blir publisert på www.giek.no sammen med årsrapporten så snart beretningen foreligger.

Administrasjonsregnskapet viser et resultat innenfor disponibel bevilgning og de administrative utgifter og transaksjoner som belastes garantiordningene.

Regnskapene for garantiordningene (fondsregnskapet) viser resultatet av årets aktivitet for de enkelte ordningene og oppfølgingen av utestående garantier og fordringer.

Regnskap for garantiordningene (fondsregnskap)

Ved utgangen av 2020 var det et samlet utestående garantiansvar på 75 milliarder kroner fordelt på fem aktive garantiordninger og to garantiordninger under avvikling. Det er bredde i etterspørselen etter garantier med hensyn til markedssegmenter for eksporten.

Av GIEKs samlede utestående portefølje utgjør fortsatt eksponering mot olje- og gassnæringen en stor andel av utestående garantiansvar i GIEK. Styret er tilfreds med at andelen utestående garantiansvar til andre næringer er voksende.

GIEK følger de statlige regnskapsstandardene (SRS). Siden SRS ikke har egne regnskapsprinsipper for utlån og garantivirksomhet, følger man prinsippene i IFRS 9 ved beregning av individuelle og gruppevise avsetninger.

Budsjett og regnskap for GIEK

Garantiordningenes totalrammer for nye og gamle tilbud om garanti og garantiansvar vedtas av Stortinget årlig.

Fondsregnskapet viser inntekter og kostnader i de ulike garantiordningene etter prinsippene for statlig regnskapsføring (SRS). Da SRS ikke har egne regnskapsprinsipper for utlån og garantivirksomhet, følger man prinsippene i IFRS 9 ved beregning av individuelle og gruppevis avsetninger. Dette fremgår av prinsippnoten i fondsregnskapet.

Utgiftene til forvaltning av garantiordningene belastes administrasjonen etter en fordelingsnøkkel som beregnes jevnlig.

Bevilgningsreglementets § 7 første ledd gjelder for GIEK som statlig forvaltningsbedrift og driften bruttobudsjetteres. Stortinget fastsetter en ramme for GIEKs administrasjonskostnader som bevilges over budsjettkapittel 2460.

Riksrevisjonen er GIEKs eksterne revisor og revisjonsberetningene er tilgjengelig på giek.no

6. Årsregnskap

Alminnelig garantiordning

I løpet av 2020 ble det:

- ♦ utstedt 114 nye garantier for 13,9 milliarder kroner
- ♦ gitt tilbud om 124 garantier for 18,0 milliarder kroner
- ♦ mottatt 98 nye søknader for 23,6 milliarder kroner

Rammeutnyttelse

Per 31.12.2020	MNOK
Gjeldende tilbud om garanti	18 602
Utestående garantiansvar	67 911
Ubenyttet under kontragarantirammen	1 047
Fordringer	19 766
= Bundet under rammen	107 326
Ramme for alminnelig garantiordning	145 000
Andel bundet under rammen	74 %

Det var garantiinntekter (garantipremier og gebyrinntekter) på 1,1 milliarder kroner og et underskudd på 11,5 milliarder kroner.

Utbetalt under garantiene og fordringer

GIEKs håndtering av tapsavsetninger på garantiansvar og nedskrivninger på fordringer er omtalt i prinsippnoten (note 1).

I løpet av 2020 er det utbetalt 11,0 milliarder kroner under garantier (til erstatningsfordringer).

Per 31.12.2020 er det fordringer og moratorier for 19,8 milliarder kroner.

GIEK søker å redusere tapene ved ulike virkemidler, men det er allikevel sannsynlig at en andel av fordringene vil påføre GIEK tap. Fremtidige forventede tap er resultatført ved nedskrivninger, jf. note 11 og 12.

I restruktureringene kan GIEK konvertere fordringer, opptjente premier og renter til aksjer for å sikre verdier, kontraktsbase og eventuelt drift der dette anses som økonomisk forsvarlig. For å håndtere GIEKs midlertidige eierskap er det opprettet et eget holdingselskap, jf. note 13. GIEK har et internt regelverk for operasjonalisering av Nærings- og fiskeridepartementets retningslinjer for midlertidig eierskap.

U-landsordningen

I løpet av 2020 er det:

- ♦ utstedt én nye garanti for tre millioner kroner
- ♦ ikke gitt tilbud om nye garantier
- ♦ ikke behandlet nye søknader om garantier

Rammeutnyttelse

Per 31.12.2020	MNOK
Gjeldende tilbud om garanti	893
Utestående garantiansvar	447
Ubenyttet under kontragarantirammen	-
Fordringer	32
= Bundet under rammen	1 372
Ramme for u-landsordningen	3 150
Andel bundet under rammen	44 %

Det var garantiinntekter (garantipremier og gebyrinntekter) på 27,5 millioner kroner og et overskudd på 57 millioner kroner.

Per 31.12.2020 var det fordringer og moratorier på 32 millioner kroner.

Byggelånsgarantiordningen

I løpet av 2020 er det:

- ♦ utstedt ni nye garantier for 0,9 milliarder kroner
- ♦ gitt tilbud om 11 garantier for 1,3 milliarder kroner
- ♦ mottatt 12 nye søknader for 1,4 milliarder kroner

Rammeutnyttelse

Per 31.12.2020	MNOK
Gjeldende tilbud om garanti	467
Utestående garantiansvar	1 063
Ubenyttet under kontragarantirammen	-
Fordringer	19
= Bundet under rammen	1 549
Ramme for byggelånsgarantiordningen	7 000
Andel bundet under rammen	22 %

Per 31.12.2020 var det fordringer for 19 millioner kroner for byggelånsgarantiordningen, jf. omtale av fordringer under alminnelig garantiordning og note 11. Det var ingen utbetaling under garantier som gjelder denne ordningen.

Det var garantiinntekter (garantipremier og gebyrinntekter) på 14,3 millioner kroner og et overskudd på 24 millioner kroner.

Kraftgarantiordningen

I løpet av 2020 er det verken mottatt søknader, gitt tilbud om garanti eller utstedt garantier.

Rammeutnyttelse

Per 31.12.2020	MNOK
Gjeldende tilbud om garanti	-
Utestående garantiansvar	4 746
Ubenyttet under kontragarantirammen	-
Fordringer	-
= Bundet under rammen	4 746
Ramme for kraftgarantiordningen	20 000
Andel bundet under rammen	24 %

Det var garantiinntekter (garantipremier) på 39 millioner kroner og et overskudd på 31 millioner kroner.

Skipsgarantiordningen

I løpet av 2020 er det:

- ♦ utstedt tre nye garantier for 109 millioner kroner
- ♦ gitt tilbud om åtte garantier for 586 millioner kroner
- ♦ mottatt åtte søknader for 576 millioner kroner

Rammeutnyttelse

Per 31.12.2020	MNOK
Gjeldende tilbud om garanti	477
Utestående garantiansvar	1 212
Ubenyttet under kontragarantirammen	-
Fordringer	-
= Bundet under rammen	1 689
Ramme for skipsgarantiordningen	10 000
Andel bundet under rammen	17 %

Det var garantiinntekter (garantipremier og gebyr-inntekter) på 28 millioner kroner og et overskudd på 13 millioner kroner.

Gammel alminnelig garantiordning (ordning under avvikling)

Det er fortsatt et utestående ansvar på én million kroner. Det er fordringer og moratorier på 153 millioner kroner. Det var garantiinntekter (garantipremier) på 87 tusen kroner og et overskudd på 0,5 millioner kroner før overføring av 14,5 millioner kroner til staten.

Gammel særordning (ordning under avvikling)

Det er fordringer og moratorier på 276 millioner kroner. Det var ingen garantiinntekter og et underskudd på 0,2 millioner kroner før overføring av 2 millioner kroner til staten.

Oversikt over noter til regnskapet for garantiordningene

1	Regnskapsprinsipper	71
2	Endring av regnskapsprinsipper	74
3	Inntekter fra garantier	74
4	Valutaeksponering	75
5	Bankinnskudd og renter	75
6	Administrasjonskostnader	76
7	Andre driftskostnader	77
8	Avsetning på garantiansvar	77
9	Garantiporteføljens sammensetning	78
10	Fordringer relatert til utbetalinger under garantien og tilhørende nedskrivning	79
11	Fordring moratorieavtaler	80
12	Aksjer	81
13	Andre fordringer	81
14	Fondskapital	81
15	Gjeldsplan	82
16	Gjeld til NFD	82
17	Annen gjeld	82
18	Nærstående parter	82
19	Likviditetsrisiko	83
20	Hendelser etter balansedagen	83

Regnskap for GIEKs administrasjon

GIEKs administrasjonsregnskap består av utgifter til lønn, husleie, innkjøp med videre. GIEK er selvfinansierende i den forstand at de enkelte garantiordninger dekker administrasjonsutgiftene etter en forhåndsdefinert fordelingsnøkkel, som beregnes jevnlig.

Driftsbudsjettet for GIEK er en overslagsbevilgning og var for 2020 på 203 millioner kroner. I tillegg til overslagsbevilgningen er det bevilget ekstra midler til administrative kostnader for ordningene opprettet som tiltak under pandemien, for etablering og drift over flere år.

Det er hittil tildelt 22 millioner kroner for disse ordningene, hvorav det ble det brukt 12 millioner kroner i 2020.

Regnskapet viser administrasjonskostnader på 186,6 millioner kroner og et mindreforbruk på 16,4 millioner kroner.

Underforbruket i 2020 henger sammen med tiltak for å begrense Covid-19. Det er i tillegg bevilget ekstra midler til administrative kostnader for de midlertidige ordningene som også skal dekke fremtidige kostnader, hvorav 12 millioner kroner er brukt i 2020.

Oslo, 16. mars 2021

Karin Bing Orgland

Styreleder

Torfinn Kildal

Nestleder

Shahzad Abid

Styremedlem

John G. Bernander

Styremedlem

Margrethe Hauge

Styremedlem

Marit E. Kirkhusmo

Styremedlem

Nina Udnes Tronstad

Styremedlem

Hans Melandsø

Ansattrepresentant

Wenche Nistad

Administerende direktør

Oppstilling av bevilgningsrapportering og artskontorapportering med noter

a) Prinsippnote til årsregnskapet

GIEK er en forvaltningsbedrift under NFD med formål å fremme norsk eksport og investeringer i utlandet. Dette skal oppnås gjennom å utstede garantier på vegne av den norske stat. Det avlegges egne regnskap for garantiordningene (fondsregnskap).

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i Bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a. Regnskapet følger kalenderåret
- b. Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c. Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d. Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «Netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år. GIEK er satt opp som en bruttobudsjettert virksomhet i regnskapsmodulen til DFØ.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet.

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet, og vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene fremkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorapporteringen

Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

b) Bevilgningsrapportering

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som GIEK har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet som GIEK har fullmakt til å disponere. Som skissert i prinsippnote har ikke GIEK avgitt fullmakter.

Oppstillingsplan for oppstilling av bevilgningsrapportering

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2020	Merutgift (-) og mindretgift
2460	Nærings- og fiskeridepartementet	24.1	Tilskudd til BSV		400 000	800 000	
2460	Garantiinstituttet for eksportkreditt	24.1	Tilskudd fra andre statlige virksomheter		-	3 390 000	
2460	Garantiinstituttet for eksportkreditt	24.1	Driftsinntekter, refusjon fra fondsregnskap, ordinære ordninger		203 000 000	170 076 354	
2460	Garantiinstituttet for eksportkreditt	24.1	Driftsinntekter, Flygarantiordningen			1 745 790	
2460	Garantiinstituttet for eksportkreditt	24.1	Driftsinntekter, Lånegarantiordningen			5 641 109	
2460	Garantiinstituttet for eksportkreditt	24.1	Driftsinntekter, Kredittreforsikringsordningen			4 902 181	
2460	Garantiinstituttet for eksportkreditt	24.2	Driftsutgifter, overslagsbevilgning		203 000 000	174 266 354	
2460	Garantiinstituttet for eksportkreditt	24.2	Driftsutgifter, Flygarantiordningen			1 745 790	
2460	Garantiinstituttet for eksportkreditt	24.2	Driftsutgifter, Lånegarantiordningen			5 641 109	
2460	Garantiinstituttet for eksportkreditt	24.2	Driftsutgifter, Kredittreforsikringsordningen			4 902 181	
2460	Garantiinstituttet for eksportkreditt	24.2	Driftsutgifter, BSV		400 000		
2460	Sum post 24 Driftsresultat	24	Driftsresultat		0	0	
Sum utgiftsført					0	0	

Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2020	Merinntekt og mindreinntekt (-)
5502	Finansskatt	70			0	5 130 084	
5700	Arbeidsgiveravgift	72			0	14 479 650	
Sum inntektsført					0	19 609 734	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						-19 609 734	
Kapitalkontoer							
60064001	Norges Bank KK /innbetalinger					209 154 627	
60064002	Norges Bank KK/utbetalinger					-188 488 764	
724070	Endring i mellomværende med statskassen					-1 056 129	
Sum rapportert						0	

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

		31.12.2020	31.12.2019	Endring
0	Mellomværende med statskassen	-7 226 158	-6 170 029	-1 056 129

Note A – Forklaring av samlet tildeling: utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
90072*	400 000	400 000	800 000
246024		203 000 000	203 000 000

* Tilskudd til BSV ble ved en feil ikke innbetalt i 2019, og dermed innbetalt både for 2019 og 2020 i 2020

Note B – Brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år.

GIEK er selvfinansierende og overførbart beløp til neste år er således ikke aktuelt.

c) Oppstilling av artskontorapportering med noter – 31.12.2020

	Note	2020	2019
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	4 190 000	1 679 820
Salgs- og leieinnbetalinger	1	182 365 434	192 267 704
Sum innbetalinger fra drift		186 555 434	193 947 524
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	123 291 093	121 135 780
Andre utbetalinger til drift	3	59 979 026	70 772 251
Sum utbetalinger til drift		183 270 119	191 908 031
Netto rapporterte driftsutgifter		-3 285 315	-2 039 492
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Sum investerings- og finansinntekter		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	4	3 285 315	2 039 492
Sum investerings- og finansutgifter		3 285 315	2 039 492
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		3 285 315	2 039 492
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Finansskatt konto 1988 (ref.kap 5502, inntekt)		5 130 084	5 021 684
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		14 479 650	14 164 227
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler		-19 609 734	-19 185 911
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		-19 609 734	-19 185 911
Oversikt over mellomværende med statskassen		2020	2019
Eiendeler og gjeld			
Fordringer		261 444	2 390
Skyldig skattetrekk		-4 890 221	-5 364 484
Skyldige offentlige avgifter		-984 041	-900 151
Annen gjeld		-1 613 340	92 217
Sum mellomværende med statskassen	5	-7 226 158	-6 170 029

Note 1 – Innbetalinger

	2020	2019
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		
Tilskudd fra andre statlige virksomheter		
Eksportkreditt Norge	850 000	895 000
Norfund	540 000	310 000
Digitaliseringsdirektoratet	1 500 000	474 820
Støperigata Holding AS	500 000	
BSV *	800 000	
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	4 190 000	1 679 820
Salgs- og leieinnbetalinger		
Opptjent, ikke fakturert inntekt, avgiftsfri	182 365 434	192 267 704
Sum salgs- og leieinnbetalinger	182 365 434	192 267 704
Andre innbetalinger		
Sum andre innbetalinger	0	0
Sum innbetalinger fra drift	186 555 434	193 947 524

* Tilskudd til BSV ble ved en feil ikke innbetalt i 2019, og dermed innbetalt både for 2019 og 2020 i 2020.

Note 2 – Utbetalinger til lønn

	31.12.2020	31.12.2019
Lønn	91 416 030	88 766 320
Arbeidsgiveravgift	14 479 650	14 164 227
Pensjonsutgifter*	10 305 123	9 844 985
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-2 542 908	-1 811 982
Andre ytelser	9 633 198	10 172 231
Sum utbetalinger til lønn	123 291 093	121 135 780
Antall årsverk:	89,2	89,4

* Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret. Premiesats for arbeidsgivers andel i 2020 var 12,4 prosent. Premiesatsen for 2019 var 12,3 prosent.

Note 3 – Andre utbetalinger til drift

	31.12.2020	31.12.2019
Husleie	12 111 771	12 484 078
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	2 803
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	814 588	829 647
Mindre utstyrsanskaffelser	446 844	532 842
Leie av maskiner, inventar og lignende	3 566 652	2 616 595
Kjøp av konsulenttenester	11 803 341	9 239 850
Kjøp av fremmede tenester	15 287 004	20 650 962
Reiser og diett	1 133 202	7 940 558
Øvrige driftsutgifter	14 815 625	16 474 918
Sum andre utbetalinger til drift	59 979 026	70 772 251

6. Årsregnskap

Note 4 – Utbetaling til investeringer

	31.12.2020	31.12.2019
Utbetaling til investeringer		
Immaterielle eiendeler og lignende	2 401 544	465 425
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	883 771	1 574 067
Sum utbetaling til investeringer	3 285 315	2 039 492

Note 5 – Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2020	31.12.2020	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Sum finansielle anleggsmidler	0	0	0
Omløpsmidler			
Andre fordringer	261 444	261 444	0
Sum omløpsmidler	261 444	261 444	0
Langsiktig gjeld			
Sum langsiktig gjeld	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-6 243 354	0	-6 243 354
Skyldig skattetrekk	-4 629 991	-4 890 221	260 230
Skyldige offentlige avgifter	-984 041	-984 041	0
Annen kortsiktig gjeld	0	-1 613 340	1 613 340
Sum kortsiktig gjeld	-11 857 387	-7 487 602	-4 369 784
Sum	-11 595 943	-7 226 158	-4 369 784

Oppstilling av bevilgningsrapportering med noter

Prinsippnote

Årsrapportering av bevilgningsrapportering er basert på opplysninger i kontoutskrift fra Norges Bank. Årlig tildelingsbrev redegjør for overføring av overskuddslikviditet.

Departement: Nærings- og fiskeridepartementet
Hovedgruppe: 81 Kontolån fra ordinære fond
Undergruppe: 81.09.05 Fond som forvaltes av Garantistitutet for Eksportkreditt

Spesifisert inngående balanse	Beløp:	Kommentar:
Alminnelig garantiordning	-3 251 712 673,07	
Gammel alminnelig ordning	-40 737 245,92	
Gamle særordninger	-3 768 633,13	
U-landsordningen	-141 802 901,68	
Bygglånsgarantiordningen	-142 762 796,99	
Grunnfond U-landsordningen	-450 000 000,00	
Kraftgarantiordningen	-45 911 053,40	
Skipsgarantiordningen	-29 915 451,94	

Endringer i perioden	Beløp:	Ført på kapittel og post:	Hjemmel:
Alminnelig garantiordning	2 320 132 514,73	Endringer i løpet av 2020	
Gammel alminnelig ordning	3 406 677,52	Endringer i løpet av 2020	
Gamle særordninger	-568 938,44	Endringer i løpet av 2020	
U-landsordningen	-16 778 694,25	Endringer i løpet av 2020	
Bygglånsgarantiordningen	-17 190 070,25	Endringer i løpet av 2020	
Kraftgarantiordningen	-29 536 457,89	Endringer i løpet av 2020	
Skipsgarantiordningen	-24 201 981,18	Endringer i løpet av 2020	

Hvorav endringer ført i bevilgningsregnskapet:

Gammel alminnelig ordning	14 500 000,00	Kap. 5460, post 71
Gamle særordninger	2 000 000,00	Kap. 5460, post 72

Spesifisert utgående balanse i perioden undergruppe

Alminnelig garantiordning	-931 580 158,34
Gammel alminnelig ordning	-37 330 568,40
Gamle særordninger	-4 337 571,57
U-landsordningen	-158 581 595,93
Bygglånsgarantiordningen	-159 952 867,24
Kraftgarantiordningen	-75 447 511,29
Skipsgarantiordningen	-54 117 433,12

Undergruppe: 81.09.09 Grunnfond ULA

U-landsordning Grunnfond	-450 000 000,00
--------------------------	-----------------

Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	-1 871 347 705,89
--	-------------------

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)	2020	2019	Endring
Ordinære fond (eiendeler)			
Beholdninger på kontoer i Norges Bank (negativt tall er innskudd)	-1 871 347 706	-4 106 610 756	2 235 263 050

Spesifisert utgående balanse i perioden undergruppe	Utgående saldo i Norges Bank	Gjeld	Mellomværende
Flygarantiordning	-6 004 254 210	6 004 254 210	0
Lånegarantiordning	-9 992 052 291	9 992 052 291	0
Kredittreforsikringsordning	-1 597 198 108	1 597 198 108	0

Valutakonti:

Beholdninger på valutakontoer i Nordea i NOK	31.12.2020	31.12.2019	Endring	Hvorav renter 2020
EUR Alminnelig garantiordning	0	-117 499 403	117 499 403	357 645
USD Alminnelig garantiordning	0	-3 042	3 042	0

Opstilling av fondsregnskap med noter (regnskap for garantiordningene)

Resultatregnskap

Beløp i 1 000	Note	Alminnelig garantiordning		U-landsordningen		Byggelånsgarantiordningen		Kraftgarantiordningen		Skipsgarantiordningen		Gammel alminnelig ordning		Gamle særordninger	
		2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
DRIFTSINTEKTER															
Garantipremier	3,4,19	955 124	1 040 986	27 012	21 375	10 521	30 535	39 280	32 223	23 434	14 087	87	87	0	0
Gebyrinntekter	3,4,19	158 040	138 660	466	657	3 806	11 867	0	0	4 386	7 064	0	0	0	0
Netto verdiendringer og gevinst/tap valuta	5	407 495	64 931	-3 561	564	0	0	-465	298	0	0	-1 960	1 372	40	19
Renteinntekter	6	321 188	359 636	838	1 250	1 228	3 735	428	474	215	209	165	290	17	36
SUM DRIFTSINTEKTER		1 841 846	1 604 212	24 754	23 846	15 555	46 137	39 244	32 996	28 034	21 360	-1 708	1 749	57	55
DRIFTSKOSTNADER															
Administrasjonskostnader	7	153 743	174 494	1 480	1 691	2 441	5 415	9 267	8 185	2 760	2 199	91	103	36	41
Rentekostnader	6	32 239	0	31	0	32	0	16	0	10	0				
Re-forsikringskostnader		25 930	20 657	0	0	0	0	0	0	0	0				
Andre driftskostnader	8	279	4 618	0	0	0	0	0	0	0	0				
SUM DRIFTSKOSTNADER		212 190	199 769	1 511	1 691	2 473	5 415	9 283	8 185	2 770	2 199	98	103	38	41
RESULTAT FØR AVSETNINGER OG NEDSKRIVNING		1 629 655	1 404 444	23 243	22 155	13 083	40 722	29 961	24 811	25 265	19 161	-1 806	1 646	20	13
AVSETNINGER OG NEDSKRIVNINGER															
Netto endring individuelle avsetninger garantiansvar	9	3 013 470	159 139	2 620	0	-17 167	-86 583	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto endring gruppevisse avsetninger garantiansvar	9	1 224 349	-466 658	-35 577	22 341	6 253	1 271	-804	-1 705	11 794	-194	8	-55	0	0
Netto endring individuelle erstatningsfordringer	11	6 474 707	1 852 872	-9 939	199	-75 490	32 527	-40	202	0	0	0	-7 828	665	0
Realisert tap	11	2 428 714	53 266	9 939	0	75 000	5 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto endring gruppevisse erstatningsfordringer	11	14 692	-232 450	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto endring nedskrivning moratorieavtaler	12	-2 376	-4 520	-440	-1 799	0	0	0	0	0	0	-2 323	-3 946	-403	-360
Netto endring aksjer og midlertidig eie	13	-2 950	580	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
NETTO ENDRING AVSETNINGER OG NEDSKRIVNINGER		13 150 606	1 362 228	-33 397	20 742	-11 404	-47 786	-844	-1 502	11 794	-194	-2 315	-11 829	261	-360
RESULTAT FØR OVERFØRING TIL/FRA STATEN	15	-11 520 950	42 215	56 640	1 413	24 486	88 508	30 805	26 313	13 471	19 355	509	13 474	-242	374
Offentlig tilskudd/overførsel til staten	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-14 500	-12 600	-2 000	-2 000
RESULTAT AV PERIODENS AKTIVITETER		-11 520 950	42 215	56 640	1 413	24 486	88 508	30 805	26 313	13 471	19 355	-13 991	874	-2 242	-1 626
AVREGNING OG DISPONERING															
Disponering															
overført til/fra opparbeidet kapital		-11 520 950	42 215	56 640	1 413	24 486	88 508	30 805	26 313	13 471	19 355	-13 991	874	-2 242	-1 626

Balanse

Beløp i 1 000	Note	Alminnelig garantiordning		U-landsordningen		Byggelånsgarantiordningen		Kraftgarantiordningen		Skipsgarantiordningen		Gammel alminnelig ordning		Gamle særordninger	
		31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19	31.12.20	31.12.19
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER															
Aksjer	14	49 470	46 023	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SUM FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER		49 470	46 023	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
FORDRINGER															
Fordringer ifm utbetaling under garantien	11	19 686 946	12 204 460	3 627	13 567	19 007	95 000	0	0	0	0	84 067	86 273	198 314	198 314
Individuelle nedskrivninger på fordringer	11	-11 055 742	-4 652 670	-1 814	-11 753	-19 007	-94 527	0	0	0	0	-42 033	-43 136	-196 209	-195 544
Gruppevise nedskrivninger på fordringer	11	-16 588	-2 260	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fordringer moratorieavtaler	12	79 526	94 261	28 479	29 414	0	0	0	0	0	0	68 982	80 296	77 207	79 732
Nedskrivning på moratoriefordringer	12	-15 032	-16 496	-5 696	-6 280	0	0	0	0	0	0	-14 191	-15 962	-76 139	-76 518
Andre fordringer	14	225 811	283 238	3 246	1 631	2 447	5 656	106	28	5 303	3 527	0	20	0	0
SUM FORDRINGER		8 904 922	7 910 533	27 843	26 578	2 447	6 129	106	28	5 303	3 527	96 824	107 491	3 173	5 984
BANKINNSKUDD															
Bankinnskudd i norske kroner		931 580	3 251 713	608 582	591 803	159 953	142 763	75 448	45 911	54 117	29 915	37 331	40 737	4 338	3 769
Bankinnskudd i utenlandsk valuta		0	117 502	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SUM BANKINNSKUDD	6	931 580	3 369 215	608 582	591 803	159 953	142 763	75 448	45 911	54 117	29 915	37 331	40 737	4 338	3 769
SUM EIENDELER		9 885 973	11 325 771	636 425	618 381	162 400	148 892	75 553	45 939	59 421	33 443	134 155	148 228	7 510	9 752
FONDSKAPITAL															
Opparbeidet kapital															
Innskutt grunnfond U-landsordningen	19	0	0	450 000	450 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opptjent fondskapital		-6 073 397	5 447 553	176 778	120 137	154 668	130 182	58 533	27 728	34 169	20 698	-695 590	-681 600	3 431	5 672
SUM FONDSKAPITAL	15	-6 073 397	5 447 553	626 778	570 137	154 668	130 182	58 533	27 728	34 169	20 698	-695 590	-681 600	3 431	5 672
AVSETNINGER															
Individuelle avsetninger på garantiansvar	9	6 669 727	4 225 398	2 620	0	0	17 167	0	0	0	0	0	0	0	0
Gruppevise avsetninger på garantiansvar	9	1 799 989	635 142	4 295	37 102	7 731	1 479	7 020	7 359	13 723	1 928	32	27	0	0
SUM AVSETNINGER		8 469 716	4 860 540	6 915	37 102	7 731	18 645	7 020	7 359	13 723	1 928	32	27	0	0
GJELD															
Gjeldsplan, rest til avregning	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	829 685	829 685	4 080	4 080
Gjeld til NFD	17	6 630 000	0	0	0	0	0	10 000	10 000	10 000	10 000	0	0	0	0
Mottatt, ikke opptjente inntekter	4	844 640	1 007 500	2 732	11 127	0	0	0	0	1 529	812	29	116	0	0
Annen gjeld	18	15 014	10 178	0	14	0	64	0	852	0	4	0	1	0	0
SUM GJELD		7 489 654	1 017 678	2 732	11 141	0	64	10 000	10 852	11 529	10 816	829 714	829 801	4 080	4 080
SUM GJELD OG FONDSKAPITAL		9 885 973	11 325 771	636 425	618 381	162 400	148 892	75 553	45 939	59 421	33 443	134 155	148 228	7 510	9 752

6. Årsregnskap

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter – 2020 Beløp i 1 000	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Innbetalinger							
Innbetalinger av garantipremie	871 230	17 090	9 172	39 203	22 228	20	-0
Innbetaling av gebyrinntekter	145 587	376	8 869	0	5 103	0	0
Innbetalinger av fordringer	914 920	0	1 111	0	0	10 271	2 584
Innbetalinger av renter og utbytte	264 888	838	1 537	428	215	165	17
Andre innbetalinger	10 372	0	-932	0	-570	737	6
Sum innbetalinger	2 206 997	18 304	19 757	39 631	26 976	11 192	2 607
Utbetalinger							
Utbetalinger til administrasjonskostnader	153 743	1 480	2 441	9 267	2 760	91	36
Utbetalinger til re-forsikringskostnader	18 860	0	0	0	0	0	0
Utbetalinger til garantiomkostninger	15 946	0	30	-40	0	0	0
Utbetaling til erstatningsfordringer	11 025 543	0	-0	0	0	0	0
Utbetalinger til erstatningsfordringer mottatt i form av aksjer	-0	0	0	0	0	0	0
Utbetalinger av renter	32 239	31	32	16	10	7	1
Andre utbetalinger	36 884	14	64	852	4	1	1
Sum utbetalinger	11 283 215	1 526	2 567	10 095	2 774	98	38
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	-9 076 217	16 779	17 190	29 536	24 202	11 093	2 569
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	0	0	0	0	0	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	0	0	0	0	0	0	0
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	0	0	0	0	0	0	0
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0	0	0	0	0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer	0	0	0	0	0	0	0
Utbetalinger av tilskudd og overføringer til andre	6 630 000	0	0	0	0	-14 500	-2 000
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer	6 630 000	0	0	0	0	-14 500	-2 000
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter	8 582	0	0	0	0	0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-2 437 635	16 779	17 190	29 536	24 202	-3 407	569
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	3 369 215	591 803	142 763	45 911	29 915	40 737	3 769
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	931 580	608 582	159 953	75 448	54 117	37 331	4 338
Avstemming							
Disponering av periodens resultat (til fondskapital)	-11 520 950	56 640	24 486	30 805	13 471	-13 991	-2 242
Endring i leverandørgjeld	308	0	0	0	0	0	0
Effekt av valutakursendringer	-407 495	3 561	0	465	0	1 960	-40
Poster klassifisert som kontantstrømmer knyttet til overføringer	-6 630 000	0	0	0	0	14 500	2 000
Endring i andre tidsavgrensningsposter	9 481 920	-43 422	-7 296	-1 734	10 731	8 624	2 851
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	-9 076 217	16 779	17 190	29 536	24 202	11 093	2 569

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømmer fra driftsaktiviteter – 2019 Beløp i 1 000	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Innbetalinger							
Innbetalinger av garantipremie	1 286 821	13 491	42 211	32 169	11 004	113	0
Innbetaling av gebyrinntekter	108 542	1 453	6 804	0	4 493	0	0
Innbetalinger av fordringer	15 401	0	0	0	0	0	0
Innbetalinger av renter og utbytte	230 153	1 250	3 369	474	209	290	36
Andre innbetalinger	12 494	7 185	-3 720	-1 398	1 602	21 253	2 299
Sum innbetalinger	1 653 411	23 379	48 664	31 246	17 308	21 656	2 335
Utbetalinger							
Utbetalinger til administrasjonskostnader	173 023	1 677	5 351	8 124	2 195	102	41
Utbetalinger til re-forsikringskostnader	20 546	0	0	0	0	0	0
Utbetalinger til garantiomkostninger	27 430	199	0	202	0	0	0
Utbetaling til erstatningsfordringer	3 643 879	0	37 250	0	0	337	0
Utbetalinger til erstatningsfordringer mottatt i form av aksjer	0	0	0	0	0	0	0
Andre utbetalinger	-89 605	0	750	-791	-0	0	600
Sum utbetalinger	3 775 273	1 876	43 351	7 535	2 195	439	641
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	-2 121 862	21 504	5 313	23 711	15 113	21 217	1 695
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter							
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	0	0	0	0	0	0	0
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter							
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0	0	0	0	0	0
Kontantstrømmer knyttet til overføringer							
Utbetalinger av tilskudd og overføringer til andre	0	0	0	0	0	-12 600	-2 000
Netto kontantstrøm knyttet til overføringer	0	0	0	0	0	-12 600	-2 000
Effekt av valutakursendringer på kontanter og kontantekvivalenter							
	930	0	0	0	0	0	0
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-2 120 932	21 504	5 313	23 711	15 113	8 617	-305
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	5 490 147	570 299	137 450	22 200	14 802	32 120	4 074
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	3 369 215	591 803	142 763	45 911	29 915	40 737	3 769
Avstemming							
Disponering av periodens resultat (til fondsskapital)	143 631	1 413	88 508	26 313	19 355	874	-1 626
Endring i leverandørgjeld	-308	0	0	0	0	0	0
Effekt av valutakursendringer	-64 931	-564	0	-298	0	-1 372	-19
Poster klassifisert som kontantstrømmer knyttet til overføringer	0	0	0	0	0	12 600	2 000
Endring i andre tidsavgrensingsposter	-2 200 255	20 654	-83 195	-2 304	-4 242	9 115	1 340
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	-2 121 862	21 504	5 313	23 711	15 113	21 217	1 695

Noter til regnskapet

1) Regnskapsprinsipper

GIEK er en forvaltningsbedrift under NFD med formål å fremme norsk eksport og investeringer i utlandet. Dette skal oppnås gjennom å utstede garantier på vegne av den norske stat. Forvaltningsbedriften GIEK avlegger eget regnskap (administrasjonsregnskapet) som omfatter alle administrasjonskostnader og personalkostnader, se kapittel VI. Årsregnskap del 1. Administrasjonsregnskapet inngår i statsbudsjettet og statsregnskapet. GIEK forvalter også tre garantiordninger som regjeringen opprettet i 2020, som et midlertidig tiltak i forbindelse med koronasituasjonen.

De enkelte garantiordningene har separate regnskap, heretter kalt fondsregnskapet. Fondsregnskapet er ikke en del av statsregnskapet. Fondsregnskapet vedtas av styret i garantiordningene. Dette årsregnskapet omhandler fondsregnskapet. Garantiordningene opprettet som tiltak under pandemien, er en del av statsregnskapet, og rapporteres separat i del 6.2.

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med de statlige regnskapsstandardene (SRS). Da SRS ikke har egne regnskapsprinsipper for utlån og garantivirksomhet, følger man prinsippene i IFRS 9 ved beregning av individuelle og gruppevis avsetninger. Fullmakt til å følge IFRS 9 er gitt av Direktoratet for Økonomistyring (DFØ). Det er utarbeidet egne retningslinjer for avsetning for tap på garantier og erstatningsfordringer. Garantipremier som anses som lite sannsynlig å motta, blir først inntektsført ved innbetaling. De tas derfor ikke med ved beregning av nedskrivninger av fordringene.

Regnskapsoppstillingen har tatt utgangspunkt i SRS 1 «Oppstillingsplaner for resultatregnskap og balanse» og er etter dispensasjon fra Direktoratet for Økonomistyring (DFØ) tilpasset garantiordningenes virksomhet. Det er ingen andre avvik fra SRS.

Årsregnskapet for fondsordningene består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noter til regnskapet.

Alle tall er oppgitt i hele tusen kroner (TNOK) med mindre annet fremkommer av noteopplysningene.

I flere noter er det hensiktsmessig å benytte forkortelser for garantiordninger. Følgende forkortelser benyttes for de syv ordinære garantiordninger som GIEK administrerer:

Alminnelig garantiordning	AGO
U-landsordningen	ULA
Byggelånsgarantiordningen	BYG
Kraftgarantiordningen	KRA
Skipsgarantiordningen	SKI
Gammel alminnelig ordning	GAM
Gamle særordninger	SÆR

Nedenfor er det redegjort for den regnskapsmessige behandlingen av de enkelte postene.

Inntekter

Garantipremie

Garantiordningene genererer inntekter primært gjennom premier på løpende garantier. Det er to hovedtyper av garantipremie; pro anno og forskuddsbetaling («up-front»). For begge premietypene starter som hovedregel inntektsføring av premien når det underliggende lånet utbetales. Pro anno-premien forfaller etterskuddsvis med renter og avdrag i det underliggende lånet. Pro anno-inntekter som gjelder flere regnskapsperioder, periodiseres i henhold til resterende garantiansvar, slik at det blir forholdsmessig mest inntekt når garantien er ny og med høyest ansvar. Up front-premien periodiseres lineært over garantiens løpetid. Garantipremier som ikke ansees som sannsynlig å motta, blir først inntektsført ved innbetaling, i henhold til forsiktighetsprinsippet i SRS.

Gebyrinntekter

Gebyrinntekter, som overstiger direkte interne administrative kostnader, inntektsføres når de er opptjent. Del av gebyrinntekter som dekker administrative kostnader inntektsføres direkte.

Øvrige inntekter

Gjenvinning og inntekter fra moratorieavtaler inntektsføres ved innbetaling. Da dette er usikre inntekter, er resultatføring ved innbetaling i tråd med forsiktighetsprinsippet i SRS.

Renteinntekter og rentekostnader knyttet til bankinnskudd og låneopptak (bruk av trekkfullmakt) resultatføres når de er opptjent eller påløpt. Renteinntekter på fordringer beregnes med utgangspunkt i effektiv rente-metode i henhold til IFRS 9 med følgende tilpasninger: Fordringene vurderes ikke individuelt, men deles i grupper; fordringer i USD og NOK. For fordringer i øvrige valutaer benyttes en rentesats som for fordringer i NOK. Benyttet rentesats består av tre elementer; risikomargin (garantipremie), fundingmargin og markedsrente (Nibor og Libor). I rentesatsen er det ikke lagt inn en individuell risikomargin, men det brukes samme prosentsats på alle fordringer. Fundingmargin er satt til én sats per valutagruppe.

Andre inntekter inntektsføres når de er opptjent.

Driftskostnader

Garantiordningene har ingen ansatte og alle administrasjonskostnader, herunder personalkostnader, føres i administrasjonsregnskapet til forvaltningsbedriften GIEK. Administrasjonskostnaden fra administrasjonsregnskapet viderebelastes den enkelte garantiordning etter en forhåndsdefinert fordelingsnøkkel. Fordelingsnøkkelen oppdateres jevnlig.

Re-forsikringskostnader periodiseres over tiden re-forsikringen dekker.

Andre driftskostnader kostnadsføres når de påløper.

Avsetninger på garantiansvar

GIEK deler inn avsetninger på garantiansvar i tre kategorier: individuelle (steg 3) og gruppevise avsetninger (steg 1 og steg 2). Individuelle avsetninger reflekterer et beste estimat på hva garantiordningene vil kunne tape på enkeltengasjement. Gruppevise avsetninger reflekterer kjente markedsmessige eller andre forhold som vil kunne påføre garantiordningene tap, men som ennå ikke er identifisert på enkeltengasjement. Avsetningene reflekterer et beste estimat og er vurdert ut fra forventning om fremtidig markedsutvikling i kategoriene «Offshore» (service fartøy), «Cruise» (inkludert internasjonale ferger) og

«Annet» (dvs. alt annet enn Offshore og Cruise).

Fondsregnskapet legger til grunn prinsippene i IFRS 9 for beregning av individuelle og gruppevise avsetninger og har utarbeidet egne retningslinjer for avsetning for tap på garantier og fordringer. GIEK har vurdert at kredittrisikoen knyttet til garantiene og fordringer utstedt av GIEK har identiske karakteristika som utlån.

Kriteriet for beregning av tap på individuelle garantier er at det foreligger objektive bevis for at en garanti-eksponering har verdifall. Slike bevis inkluderer observerbare data som GIEK har kjennskap til, som for eksempel vesentlige finansielle problemer hos debitor, betalingsmislighold eller innvilget utsettelse av betaling.

Ved vurdering av gruppevise avsetninger inndeles garantier i kategorier med tilnærmet like risikoegenskaper med hensyn til debitorenes evne til å oppfylle sine forpliktelser overfor finansinstitusjonene som GIEK har garantert overfor.

Modellen for gruppevise avsetninger tar utgangspunkt i en vurdering av porteføljen og skal ta høyde for tap som har eller kan ha oppstått, men som ikke er avdekket på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Kalkylen baserer seg på eksponering på balansetidspunktet og forventet utvikling i fremtidig eksponering, sannsynlighet for mislighold, og forventet verdi av eventuell sikkerhet ved realisasjon. Det legges til grunn et vektet gjennomsnitt av tre scenarier.

Sannsynligheten for mislighold er kalkulert ut fra en misligholdsmatrise, levert av Standard & Poor («S&P»). Matrisen benyttes da GIEKs portefølje har begrenset omfang, og den gir ikke gode nok estimater å basere misligholdsmatrisen på historikk fra egen portefølje. Endringer i misligholdsmatrisen påvirker den gruppevise avsetningen. I regnskapsåret 2020 benyttet GIEK S&Ps matrise fra 2020. For beregningen av tapsavsetninger brukes også fremadskuende misligholds sannsynligheter, der S&Ps matrise justeres for hver kategori i henhold til forventningene om fremtiden. Ved utregningen av tapsavsetninger tas det også hensyn til den forventede verdien av realsikkerheter. Denne beregnes ut fra oppdatert informasjon om realsikkerhetens verdi, fratrukket en justeringsfaktor justert for tidshorisont for å ta høyde for at avhending kan skje i en utfordrende situasjon, samt at det tas høyde for at fartøy/realsikkerheter kan befinne seg i jurisdiksjoner der det kan være utfordrende å realisere pantet.

6. Årsregnskap

Modellen benytter også oppdatert informasjon om diskonteringsrente og løpetid for det enkelte engasjement. Modellen for gruppeavsetninger vurderes å være i tråd med IFRS 9-regelverket og tar høyde for tap som kan oppstå i hele garantiens løpetid for avsetninger i steg 2.

Grunnlagsdata og forutsetninger oppdateres to ganger i året, estimatet oppdateres med endringer i grunndata og forventninger til markedsutviklingen.

Erstatningsutbetalinger under garantier og nedskrivninger på fordringer

Ved utbetaling under garantier trer garantiordningene inn i garantimottakerens fordring på debitor. Fordringen balanseføres ved utbetaling under garantien. Fordringer presenteres brutto i balanseoppstillingen, som ikke er i henhold til prinsippene i IFRS 9. Prinsippet er valgt ut fra en vurdering om at dette gir bedre informasjon og viser et riktigere bilde av garantiordningenes økonomiske situasjon.

Netto fordringer i balansen representerer de gjenvinnbare verdiene som GIEK har vurdert disse fordringene til. Det gjøres nedskrivning for den del av fordringen, som på regnskapsavslutningstidspunktet ikke antas lar seg gjenvinne. Nedskrivningene vurderes på lik linje som avsetningene på løpende garantier.

Fordring moratorieavtaler

Moratorieavtaler er avtaler om nedbetaling av gjeld på bakgrunn av internasjonalt kreditorsamarbeid i Parisklubben. Fordringene har oppstått som følge av utbetalinger under garantien grunnet politisk risiko. Netto verdiendring på hovedstol resultatføres i sin helhet idet avtalen inngås, med unntak av fremtidige forfall som resultatføres når garantiordningene overtar fordringen ved utbetalingstidspunkt. For øvrig påvirkes resultatregnskapet av endringer i løpende avtaler, som påløpt avtalerente, innbetaling av morarente, konsolidering av avtaler, gjeldsettergivelse, kursgevinst/-tap og flytende rente.

Gjeldsettergivelse

Det blir gjort nedskrivning for den del av moratoriefordringene som antas ikke lar seg gjenvinne på regnskapsavslutningstidspunktet. Det er forutsatt at kompensasjon mottas for gjeldsslette som besluttes av Den norske stat utover gjeldssletten som blir avtalt i Parisklubben (internasjonale gjeldsavtaler). Verdien av fordringer som inngår i gjeldsplanen (se nedenfor), er fastlagt gjennom denne planen. Det er forutsatt at det mottas kompensasjon for gjeldsslette som besluttes av staten utover gjeldsplanen, med mindre staten ved Utenriksdepartementet har gitt klare føringer om at kompensasjon ikke vil bli gitt.

Gjeldsplan

Enkelte moratoriefordringer, samt gjeld tilhørende visse land som ikke har vært behandlet i Parisklubben, er omfattet av gjeldsplanen. Den norske gjeldsplanen ble vedtatt av Stortinget i desember 1997 sammen med statsbudsjettet for 1998 og gjelder fordringer under gamle ordninger. Den ble oppdatert i 2004. Gjeldsplanen medfører at garantiordningenes fordringer mot land som planen omfatter, kan ettergis uten nye statlige bevilgninger ved avregning mot et rammebeløp. Gjeldsplanens rammebeløp ble fastsatt på grunnlag av fordringenes verdi på tidspunktet planen ble vedtatt, og oppført som gjeld til staten. Denne gjelden, kalt restbeløpet til avregning, reduseres etter hvert som fordringene ettergis (og avregnes). Gjeldsplanen (rest til avregning) er bokført til innvilget beløp fratrukket godkjente avregninger. Denne gjeldsplanen er en overslagsbevilgning og representerer ikke en regnskapsmessig forpliktelse. Rammen for SÆR vil på sikt bli overtrukket. Det har påløpt mer forsinkelsesrenter enn forventet som en følge av at det har tatt lengre tid enn antatt for å få gjeld behandlet i Parisklubben. Differansen mellom ramme og faktisk beløp vil bli belastet resultatet i SÆR når dette inntreffer.

Valuta

Fordringer, bankinnskudd og avsetninger i utenlandsk valuta er omregnet til NOK til balansedagens kurs. Tapsavsetning blir foretatt hvert halvår, og periodens tapskostnad i valuta blir omregnet til halvårets snittkurs. Garantipremier og gebyrinntekter i valuta blir omregnet til månedens snittkurs. Valutaeffekter presenteres som netto verdiendring og gevinst/tap valuta.

Re-forsikring

I enkelte transaksjoner har GIEK en re-forsikringsavtale med andre eksportgarantiinstitutter. På grunn av mindre størrelse, tas det hensyn til dette kun ved beregning av individuelle tapsavsetninger.

Utbytte

Garantiordningene inntektsfører mottatt utbytte på mottakstidspunktet som driftsinntekt.

Skatt

Garantiordningene er unntatt skatteplikt. Det bokføres derfor verken skattekostnad eller utsatte skatteforpliktelser for garantiordningene.

Aksjer

Aksjer bokføres til kostpris. Dersom verdien faller under kostpris, nedskrives verdien til virkelig verdi dersom verdifallet ikke er forbigående.

Alle aksjeervervelser er knyttet til misligholdte engasjement og vil være i midlertidig eie. Av den grunn er ikke disse selskapene konsolidert inn i garantiordningenes regnskaper.

Fondskapital

Regnskapsposten viser garantiordningenes opparbeidede fondskapital. Årets overskudd (underskudd) føres mot (dekkes av) denne posten. Effekten av prinsippendringer, samt korrigeringer av tidligere års vesentlige feil føres mot opparbeidet fondskapital.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

Selvassurandørprinsippet

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

2) Endring av regnskapsprinsipper

Det har ikke vært endringer i regnskapsprinsipp i 2020

3) Inntekter fra garantier

Inntekter fra garantier består av garantipremier og gebyrinntekter. Prissettingen reguleres blant annet av OECD sitt regelverk om minimumspremier. Dette regelverket er satt for å sikre at medlemslandene ikke skaper konkurransevridende effekter eller fordeler for sitt eget lands eksportindustri.

Prissettingen på garantien avhenger også av andre forhold som risiko i prosjektet, bankdeltakelse og betingelser for øvrig i garantigivning, samt GIEKs muligheter til å etablere sikkerhet i form av pant eller andre typer sikkerheter. I tillegg kan det beregnes saksbehandlingsgebyr, beredskapsprovisjon eller andre typer gebyr. Gebyrene reflekterer ofte forretningsmodellen til banker og/eller finansinstitusjoner som GIEK samarbeider med i forbindelse med garantigivningen. Gebyrinntekter periodiseres over garantiens løpetid.

Garantipremier 2020	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Pro anno premier	815 243	18 706	10 521	39 280	23 434	0	0
Re-forsikringspremie	960	0	0	0	0	0	0
Forskuddsbetalte periodiserte premier	138 920	8 306	0	0	0	87	0
Sum garantipremier	955 124	27 012	10 521	39 280	23 434	87	0

Garantipremier 2019	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Pro anno premier	923 433	13 334	30 535	32 223	14 087	0	0
Re-forsikringspremie	11 411	0	0	0	0	0	0
Forskuddsbetalte periodiserte premier	106 142	8 041	0	0	0	87	0
Sum garantipremier	1 040 986	21 375	30 535	32 223	14 087	87	0

Gebyrinntekter 2020	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Saksbehandlingsgebyr	48 379	0	0	0	1 044	0	0
Beredskapsprovisjon	58 089	376	3 806	0	1 717	0	0
Diverse gebyrinntekter	51 572	89	0	0	1 625	0	0
Sum gebyrinntekter	158 040	466	3 806	0	4 386	0	0

Gebyrinntekter 2019	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Saksbehandlingsgebyr	40 328	28	0	0	43	0	0
Beredskapsprovisjon	70 362	0	11 667	0	3 751	0	0
Diverse gebyrinntekter	27 970	630	200	0	3 269	0	0
Sum gebyrinntekter	138 660	657	11 867	0	7 064	0	0

4) Mottatte, ikke opptjente inntekter

Mottatte, ikke opptjente inntekter består per 31.12.2020 av:

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Engangspremie til periodisering	594 021	2 026	0	0	0	29	0
Arrangement fee til periodisering	202 081	706	0	0	1 529	0	0
Saksbehandlergebyr til periodisering	48 539	0	0	0	0	0	0
Forskudd premier	0	0	0	0	0	0	0
Sum mottatte, ikke opptjente inntekter	844 640	2 732	0	0	1 529	29	0

Sammenlignbare tall per 31.12.2019:

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Engangspremie til periodisering	732 808	10 332	0	0	0	116	0
Arrangement fee til periodisering	179 344	795	0	0	812	0	0
Saksbehandlergebyr til periodisering	83 728	0	0	0	0	0	0
Forskudd premier	11 619	0	0	0	0	0	0
Sum mottatte, ikke opptjente inntekter	1 007 500	11 127	0	0	812	116	0

5) Valutaeksponering

GIEK har garantiansvar i ulike valutaer. Følgende tabell gir oversikt over den totale valutaeksponeringen i norske kroner fordelt på garantiordningene:

Garantiansvar inkludert re-forsikring

Beløp i 1 000	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
USD	32 617 718	313 137	0	0	0	796	0
NOK	12 820 487	0	1 062 980	0	1 212 045	0	0
EUR	14 851 361	133 464	0	4 745 648	0	0	0
GBP	5 776 171	0	0	0	0	0	0
Øvrig	1 845 203	0	0	0	0	0	0
Totalt	67 910 940	446 600	1 062 980	4 745 648	1 212 045	796	0

Oversikt over valutaeffekter

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Realisert kurstap/-gevinst	55 700	0	0	0	0	0	0
Urealisert kurstap/-gevinst på fordringer	-285 431	-790	0	0	0	-1 962	40
Urealisert kurstap/-gevinst på bankinnskudd	8 582	0	0	0	0	0	0
Urealisert kurstap/-gevinst nedskrivning garantiansvar	628 643	-2 771	0	-465	0	2	0
Netto verdivurdering valuta	407 495	-3 561	0	-465	0	-1 960	40

6) Bankinnskudd og renter

Hver garantiordning har minst én bankkonto i Norges Bank. Det er satt opp en arbeidskonto for hver ordning i DNB, samt frittstående valutakonti i DNB for alminnelig garantiordning. Valutakonto ble avsluttet i oktober 2020. I tillegg har GIEK en ikke-rentebærende konto i Norges Bank som består av grunnfondet til ULA. Per 31.12.2020 har GIEK følgende

Beløp i 1 000	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Rentebærende i Norges Bank	931 580	158 582	159 953	75 448	54 117	37 331	4 338
Ikke-rentebærende i Norges Bank	0	450 000	0	0	0	0	0
Bankinnskudd 31.12.20	931 580	608 582	159 953	75 448	54 117	37 331	4 338

Kontiene i Norges Bank inngår i Statens konsernkontoordning.

Alminnelig garantiordning har trekkfullmakt på 10 milliarder kroner. Per 31.2.20 er 6,63 milliarder kroner benyttet. I tillegg har byggelånsgarantiordningen en trekkfullmakt på 600 millioner kroner og skipsgarantiordningen en trekkfullmakt på 150 millioner kroner hos NFD. Disse ble ikke benyttet i 2020. Rentesatser fastsettes årlig.

Netto renteinntekter fordeler seg som følger:

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Renteinntekter bankinnskudd	15 111	838	864	428	215	165	17
Renter fra fordringer	306 077	0	363	0	0	0	0
Sum renteinntekter	321 188	838	1 228	428	215	165	17
Rentekostnader bankinnskudd	632	31	32	16	10	7	1
Rentekostnader lån	31 607	0	0	0	0	0	0
Sum rentekostnader	32 239	31	32	16	10	7	1
Netto renteposter	288 949	806	1 196	412	205	158	17

Bankinnskudd i forbindelse med innskutt grunnfond for U-landsordningen står på en ikke-rentebærende konto i Norges Bank.

Renteinntekter på fordringer beregnes med utgangspunkt i effektiv rente-metode med tilpasninger beskrevet i prinsippnote, note 1.

7) Administrasjonskostnader

Garantiordningene har ingen ansatte. Alle tjenester leveres fra GIEKs administrasjon og belastes som administrasjonskostnader. GIEKs administrasjonskostnader, og andre oppgaver som GIEK utfører, belastes de ulike garantiordninger

etter en fordelingsnøkkel som fastsettes årlig. Fordelingsnøkkelen skal gjenspeile underliggende kostnader og arbeidsbelastning.

Sammendrag av GIEKs administrasjonskostnader i 2020 med sammenlignbare tall for 2019:

	2020	2019
Lønn og honorar	91 416	88 766
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	19 610	19 186
Pensjonsinnskudd	10 305	9 845
Personalkostnader mm	1 960	3 339
IT-drift og avtaler	17 560	15 363
Reiser	1 133	7 941
Sakkyndig hjelp	16 742	19 738
Bygningers drift og inventar	14 051	14 456
Diverse driftsutgifter (Kurs, møte, kontor etc.)	9 588	13 635
Sum administrasjonsutgifter	182 365	192 268
Administrasjonskostnader øvrige aktører*	4 190	1 680
Sum administrasjonskostnader belastet adm.regnskapet	186 555	193 948
Belastet Alminnelig garantiordningen	153 743	174 494
Belastet U-landsordningen	1 480	1 691
Belastet Byggelånsgarantiordningen	2 441	5 415
Belastet Kraftgarantiordningen	9 267	8 185
Belastet Skipsgarantiordningen	2 760	2 199
Belastet Gml. Alminnelig Ordning	91	103
Belastet Gamle Særordninger	36	41
Sum belastet ordinære ordninger	169 817	192 128
Belastet ordninger opprettet som tiltak under pandemien:		
Flygarantiordning	1 746	0
Lånegarantiordning	5 641	0
Kredittreforsikringsordning	4 902	0
Sum belastet ordninger opprettet som tiltak under pandemien	12 289	0
Tilbakebetalt vedr. tidligere år	2	138
For høy eller lav akontobetaling	257	2
Sum belastet fondsordningene	182 365	192 268
Sum belastet øvrige aktører*	4 190	1 680
Sum belastet adm. regnskapet	186 555	193 948

* GIEKs administrasjon forestår drift av Beredkapsordning for Statens Varekrigsforsikring (BSV), Anbudsgarantiordningen for Norfund samt yter tjenester på forretningsmessige vilkår for Eksportkreditt Norge AS. I 2020 ble GIEK tildelt 1,5 millioner kroner fra Digdir til digitalisering. Tilskudd til BSV ble ved en feil ikke innbetalt i 2019, og dermed innbetalt både for 2019 og 2020 i 2020.

Riksrevisjonen er GIEKs revisor. GIEK belastes intet honorar for revisjonen.

8) Andre driftskostnader

Andre driftskostnader består av følgende (GK er GIEK Kredittforsikring AS):

Andre driftskostnader 2020	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
GK Ceding Commission (kostnader ifm re-forsikring)	277	0	0	0	0	0	0
Bankgebyr og øredifferanser	2	0	0	0	0	0	0
Totalt	279	0	0	0	0	0	0

Sammenlignbare tall for 2019:

Andre driftskostnader 2019	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
GK Ceding Commission (kostnader ifm re-forsikring)	4 615	0	0	0	0	0	0
Bankgebyr og øredifferanser	3	0	0	0	0	0	0
Totalt	4 618	0	0	0	0	0	0

9) Avsetning på garantiansvar

Avsetning på garantiansvar består av valutakursendringer og endringer i avsetning over resultatregnskapet.

Utviklingen i disse postene fremkommer i følgende tabeller:

31.12.2020	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Ansvar	67 910 940	446 600	1 062 980	4 745 648	1 212 045	796	0
Avsetning	8 469 716	6 915	7 731	7 020	13 723	32	0
%	12,5 %	1,5 %	0,7 %	0,1 %	1,1 %	4,0 %	-
Individuelle avsetninger (steg 3)	6 669 727	2 620	0	0	0	0	0
Gruppevise avsetninger	1 799 989	4 295	7 731	7 020	13 723	32	0
- Steg 1	470 755	2 276	220	7 020	13 723	0	0
- Steg 2	1 329 234	2 019	7 511	0	0	32	0
Sum avsetning	8 469 716	6 915	7 731	7 020	13 723	32	0

6. Årsregnskap

31.12.2019	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Ansvar	80 828 070	571 665	1 300 405	4 500 299	1 303 469	2 467	0
Avsetning	4 860 540	37 102	18 645	7 359	1 928	27	0
%	6,0 %	6,5 %	1,4 %	0,2 %	0,1 %	1,1 %	-
Individuelle avsetninger (steg 3)	4 225 398	0	17 167	0	0	0	0
Gruppevise avsetninger	635 142	37 102	1 479	7 359	1 928	27	0
*Steg 1	332 856	36 808	69	7 359	1 928	0	
*Steg 2	302 286	294	1 409	0	0	27	
Sum avsetning	4 860 540	37 102	18 645	7 359	1 928	27	0

Avsetning på garantiansvar består av valutakursendringer og endringer i avsetning over resultatregnskapet. Utviklingen i disse postene fremkommer i følgende tabeller:

Individuelle avsetninger

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Avsetning på garantiansvar 1.1.2020	4 225 398	0	17 167	0	0	0	0
Årets endring i avsetning på garantiansvar	3 013 470	2 620	-17 167	0	0	0	0
Urealisert valutakurstap på avsetning	-569 141	0	0	0	0	0	0
Avsetning på garantiansvar 31.12.2020	6 669 727	2 620	0	0	0	0	0

Gruppevise avsetninger:

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Avsetninger på garantiansvar 1.1.2020	635 142	37 102	1 479	7 359	1 928	27	0
Årets endring i avsetning på garantiansvar	1 224 349	-35 577	6 253	-804	11 794	8	0
Urealisert valutakurstap på avsetning	-59 502	2 771	0	465	0	-2	
Avsetning på garantiansvar 31.12.2020	1 799 989	4 295	7 731	7 020	13 723	32	0

Endringer i avsetning skyldes både at garantiansvaret endres og at risikoen for tap er revurdert for land og/eller enkeltsaker. Avsetninger for tilbud er inkludert.

Individuelle avsetninger i garantiporteføljen har for AGO økt i 2020. Økningen er en følge av at flere forhold i enkeltsaker har forverret seg gjennom året, i tillegg har flere store saker blitt vurdert under steg 3. GIEK har en betydelig andel av porteføljen innenfor bransjer der usikkerheten er stor for fremtidig inntjening og tilbakebetalingsevne.

Gruppevise avsetninger har økt i løpet av 2020, noe som skyldes at forventningene til fremtidig mislighold er økt som følge av koronapandemien. Cruiseeksponeringen er skilt ut som en egen sektor og flyttet fra steg 1 til steg 2 som følge av lavere rating hos eksterne ratingbyråer. Forventningene til verdien av fremtidig pant er redusert for Offshore og cruise-sektoren. Det bidrar til økte gruppeavsetninger. Prinsippene for beregning av avsetninger og nedskrivninger er omtalt i note 1.

Fastsetting av nevnte faktorer for beregning av tapsavsetninger er alltid forbundet med skjønn, og de foretatte beregninger er GIEKs beste estimat.

10) Garantiporteføljens sammensetning

Tabellene viser fordeling av utestående garantiansvar per bransje og per produkt.

Totalt utestående ansvar – 31.12.2020:

Fordeling per bransje (tall i 1 000)	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Bank og finansielle tjenester	1 709 804	0	0	0	0	0	0
Bygg- og anleggsvirksomhet	159 781	0	0	0	0	0	0
Cruise skip og ferger	11 250 685	0	380 600	0	748 694	0	0
Fiske og havbruk	3 886 263	0	562 380	0	463 351	0	0
Helse og farmasi	30 958	0	0	0	0	0	0
Industri	2 717 070	0	0	4 745 648	0	0	0
Informasjon og kommunikasjon	28 442	0	0	0	0	0	0
Offshore olje- og gass utstyr	4 088 257	0	0	0	0	0	0
Offshore tjenestefartøy	30 160 496	0	0	0	0	0	0
Annet	894 771	0	0	0	0	0	0
Ikke-fornybar kraftproduksjon	708 626	16 007	0	0	0	0	0
Fornybar kraftproduksjon	8 717 574	430 593	120 000	0	0	796	0
Skip- og sjøfartstjenester	2 712 228	0	0	0	0	0	0
Transport og lager	276 171	0	0	0	0	0	0
Vann, sanitær og andre miljøtenester	569 815	0	0	0	0	0	0
Totalsum	67 910 940	446 600	1 062 980	4 745 648	1 212 045	796	0

Totalt utestående ansvar NOK 31.12.19

Fordeling per bransje (tall i 1 000)	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Bank og finansielle tjenester	1 214 876	0	0	0	0	0	0
Bygg- og anleggsvirksomhet	12 996	0	0	0	0	0	0
Cruise skip og ferger	12 815 918	0	1 208 000	0	842 752	0	0
Fiske og havbruk	2 040 994	0	92 405	0	460 717	0	0
Helse og farmasi	14 528	0	0	0	0	0	0
Industri	4 558 007	0	0	4 500 299	0	0	0
Informasjon og kommunikasjon	53 854	0	0	0	0	0	0
Gruvevirksomhet	134 994	0	0	0	0	0	0
Offshore olje- og gass utstyr	4 766 134	0	0	0	0	0	0
Offshore tjenestefartøy	46 833 269	0	0	0	0	0	0
Onshore olje og gass	184 078	0	0	0	0	0	0
Annet	971 628	0	0	0	0	0	0
Ikke-fornybar kraftproduksjon	827 616	85 087	0	0	0	0	0
Fornybar kraftproduksjon	2 824 139	486 578	0	0	0	2 467	0
Skip- og sjøfartstjenester	2 641 763	0	0	0	0	0	0
Transport og lager	375 800	0	0	0	0	0	0
Vann, sanitær og andre miljøtenester	557 475	0	0	0	0	0	0
Totalsum	80 828 070	571 665	1 300 405	4 500 299	1 303 469	2 467	0

6. Årsregnskap

Totalt utestående garantiansvar – 31.12.2020:

Fordeling per produkt	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Långivergaranti	58 775 305	446 600	0	0	1 212 045	796	0
Kontragaranti	2 741 365	0	0	0	0	0	0
Leverandørkreditt	12 178	0	0	0	0	0	0
Rekursgaranti	1 709 804	0	0	0	0	0	0
Investeringsgaranti	283 437	0	0	0	0	0	0
Internasjonaliseringsgaranti	4 260 785	0	0	0	0	0	0
Kraftgaranti	0	0	0	4 745 648	0	0	0
Byggelånsgaranti	0	0	1 062 980	0	0	0	0
Re-forsikring GK	57 541	0	0	0	0	0	0
Øvrig	70 526	0	0	0	0	0	0
Totalt	67 910 940	446 600	1 062 980	4 745 648	1 212 045	796	0
Sikret ved pant	69 %	100 %	100 %	0 %	100 %	0 %	0 %

Av de garantier som ikke er sikret med pant, har 12 prosent av garantimottakerne en investment grade rating eller har statsrisiko.

Totalt utestående garantiansvar – 01.01.2019:

Fordeling per produkt	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Långivergaranti	73 337 470	571 665	0	0	1 303 469	2 467	0
Kontragaranti	2 993 194	0	0	0	0	0	0
Leverandørkreditt	19 708	0	0	0	0	0	0
Rekursgaranti	1 214 876	0	0	0	0	0	0
Investeringsgaranti	321 243	0	0	0	0	0	0
Internasjonaliseringsgaranti	2 316 314	0	0	0	0	0	0
Kraftgaranti	0	0	0	4 500 299	0	0	0
Byggelånsgaranti	0	0	1 300 405	0	0	0	0
Re-forsikring GK	584 000	0	0	0	0	0	0
Øvrig	41 265	0	0	0	0	0	0
Totalt	80 828 070	571 665	1 300 405	4 500 299	1 303 469	2 467	0
Sikret ved pant	64 %	100 %	100 %	0 %	100 %	0 %	0 %

Av de garantier som ikke er sikret med pant, har 17 prosent av garantimottakerne en investment grade rating eller har statsrisiko.

11) Fordringer relatert til utbetalinger under garantien og tilhørende nedskrivning

Ved utbetaling under garantien trer GIEK inn i garanti-mottakers fordring på debitor. Fordringen balanseføres ved utbetaling. Det treffes tiltak for å inndrive fordringene. Gjenvinning i forbindelse med re-forsikring ligger også i denne regnskapsposten.

Netto fordringer i balansen representerer de gjenvinnbare verdier som GIEK har vurdert disse fordringer til. På samme måte som garantiporteføljen risikovurderes, gjøres det i samme operasjon en vurdering av fordringene i balansen. Denne vurderingen blir gjort hvert halvår.

Fordringer i forbindelse med utbetaling under garantien fordeler seg slik:

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Verdi av fordringer ifm utbetaling under garantien 1.1.2020	7 549 530	1 814	473	0	0	43 136	2 770
Netto tilgang/innfrielse av fordringer	10 258 907		-993			0	
Årets endring i nedskrivning på fordringer	-8 909 804	0	520	0	0	0	-665
Valutagevinst	-284 017	0	0	0	0	-1 103	0
Verdi av fordringer 31.12.2020	8 614 617	1 814	0	0	0	42 033	2 105
Nedskrivningsgrad	55,6 %	50,0 %	100,0 %	0,0 %	0,0 %	50,0 %	98,9 %
Fordringer ifm utbetaling under garantien	19 686 946	3 627	19 007	0	0	84 067	198 314
Individuelle nedskrivninger på fordringer	-11 055 742	-1 814	-19 007	0	0	-42 033	-196 209
Gruppevise nedskrivninger på fordringer	-16 588	0	0	0	0	0	0
- Steg 1	0						
- Steg 2	-16 588						
Verdi av fordringer 31.12.2020	8 614 617	1 814	0	0	0	42 033	2 105

Følgende tabell gir oversikt over endring i nedskrivning på fordringer, utbetaling under garantien i 2020, samt innbetalinger på nedskrevne ordinære fordringer (gjenvinning).

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Konstaterte tap	2 428 714	9 939	75 000	0	0	0	0
GK endring i nedskrivning på ordinære fordringer	-20 478	-9 939	0	0	0	0	0
Endring i individuelle nedskrivning på ordinære fordringer	6 486 875	0	-75 520	0	0	0	665
Endring i gruppevise nedskrivning på ordinære fordringer	14 692	0	0	0	0	0	0
Tap og endring i nedskrivning på fordringer	8 909 804	0	-520	0	0	0	665
Endring i fordringsverdi og kostnadsføring av nye fordringer	0	0	0	0	0	0	0
Omkostninger ifm erstatning	15 946	0	30	-40	0	0	0
GK inntektsføring av tidligere konstaterte tap	-220	0	0	0	0	0	0
Inntektsføring av tidligere konstaterte tap	-7 417	0	0	0	0	0	0
Øvrige endringer i fordringer og relaterte kostnader	8 309	0	30	-40	0	0	0
Netto endring erstatningsfordring	8 918 113	0	-490	-40	0	0	665
Netto endring individuelle erstatningsfordringer	6 474 707	-9 939	-75 490	-40	0	0	665
Realisert tap	2 428 714	9 939	75 000	0	0	0	0
Netto endring gruppevise erstatningsfordringer	14 692	0	0	0	0	0	0
Øvrige endringer i fordringer og relaterte kostnader	8 918 113	0	-490	-40	0	0	665

Utbetalinger under garantier utgjorde for AGO 11,0 milliarder kroner.

12) Fordring moratorieavtaler

Moratorieavtaler er gjeldsnedbetalingsavtaler med fem land på bakgrunn av internasjonalt kreditorsamarbeid i Parisklubben. Ett av landene, Egypt, har siste innbetaling i januar 2021. Fordringene har oppstått som følge av utbetaling under garantien grunnet politisk risiko. Nye avtalers hovedstol settes som fordring og fordringene verddivurderes. For øvrig påvirkes fordringenes verdi av endringer i løpende avtaler, som påløpt avtalerente,

innbetaling av morarente, konsolidering av avtaler, gjelds-ettergivelse, realisert kursgevinst/-tap og flytende rente. Gjeldsplanen har fastsatt forventningene om gjeldslette og dermed fordringenes verdi, samt kompensasjon i form av redusert gjeld til Den norske stat, for de moratorieavtalene som faller inn under planen. Vi viser til note 16 vedrørende omtale av Gjeldsplanen.

Moratorieavtaler er oppført som fordringer i balansen, og fordeler seg på garantiordningene på følgende måte:

	AGO	ULA	GAM	SÆR
Verdi av fordringer i moratorieavtaler 1.1.2020	77 765	23 134	64 335	3 214
Netto tilgang/innfrielse av fordringer i moratorieavtaler	-13 000	0	-10 271	-2 584
Valutagevinst	-1 414	-790	-859	40
Årets endring i nedskrivning på fordringer i moratorieavtaler	1 144	440	1 586	398
Endring i gjeldsplan	0	0	0	0
Verdi av fordringer i moratorieavtaler 31.12.2020	64 495	22 783	54 791	1 068
Fordringer moratorieavtaler	79 526	28 479	68 982	77 207
Nedskrivning på moratoriefordringer	-15 032	-5 696	-14 191	-76 139
Verdi av fordringer i moratorieavtaler 31.12.2020	64 495	22 783	54 791	1 068

13) Aksjer

Selskap	Ervervsdato	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi (i kapitalregnskapet)	Balanseført verdi (i virksomhetsregnskapet)
Støperigata Holding AS	22.12.2015	100 %	100 %	3 447	49 470	49 470	49 470

Støperigata Holding AS var ikke revidert da fondsregnskapet ble avlagt.

Det er ikke utbetalt utbytte fra selskapet i 2020.

Regnskapene til AGO og Støperigata Holding AS er ikke konsolidert, da intensjonen bak dette selskapet er å inneha aksjeervert i midlertidig eie.

14) Andre fordringer

Andre fordringer består per 31.12.2020 av:

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Opptjent, ikke innbetalt inntekt fra garantier	225 714	3 246	2 447	106	5 303	0	0
Øvrige fordringer og mellomværende	97	0	0	0	0	0	0
Sum andre fordringer	225 811	3 246	2 447	106	5 303	0	0

Sammenlignbare tall per 01.01.2019:

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Opptjent, ikke innbetalt inntekt fra garantier	311 652	1 631	6 588	28	4 097	20	0
Øvrige fordringer og mellomværende	-28 414	0	-932	0	-570	0	0
Sum andre fordringer	283 238	1 631	5 656	28	3 527	20	0

15) Fondskapital

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Innskutt grunnfond 31.12.19	0	450 000	0	0	0	0	0
Opparbeidet kapital 31.12.19	5 447 553	120 137	130 182	27 728	20 698	-681 600	5 672
Resultat 2020 før overføring til staten	-11 520 950	56 640	24 486	30 805	13 471	509	-242
Statlige overføringer	0	0	0	0	0	-14 500	-2 000
Fondskapital 31.12.2020	-6 073 397	626 778	154 668	58 533	34 169	-695 590	3 431

Overføring til staten

Gammel alminnelig ordning og gamle særordninger innbetaler årlig til statskassen det beløp som Stortinget beslutter, 16,5 millioner kroner for 2020. Fra og med år 2011 til og med 2020 er akkumulerte overføringer på 347 millioner kroner.

U-landsordningens midler, utover kortsiktige behov og årlig anslåtte administrasjonskostnader, skal stå i grunnfondet med inntil 450 millioner kroner.

Garantiordningen regulerer sin likviditet med overføring til/fra fondet. Fondet står oppført som innskutt grunnfond på 450 millioner kroner i balansen til U-landsordningen. Grunnfondet er ikke rentebærende.

Akkumulert resultat i de aktive ordninger forblir i GIEK og overføres ikke til/fra staten.

16) Gjeldsplan

Gjeldsplanen medfører at GIEKs fordringer mot visse land kan ettergis uten nye bevilgninger ved avregning mot et rammebeløp. Den norske gjeldsplanen ble vedtatt av Stortinget i desember 1997 sammen med statsbudsjettet for 1998. Gjeldsplanen ble oppdatert i 2004. Note 12 omtaler fordringer moratorieavtaler.

Gjeldsplanen er utnyttet slik i 2020:

	GAM	SÆR
Rest ramme for gjeldsplanen 01.01.20	829 685	4 080
Gjeldsslette	0	0
Rest ramme for gjeldsplanen 31.12.20	829 685	4 080

Gjeldsplanen er en ramme fastsatt av Utenriksdepartementet (UD) hvor GIEK får kompensert gjeldsslette ut fra nærmere vilkår fastsatt og besluttet av UD. Det er besluttet gjeldsslette uten inndekning fra Gjeldsplanen for påløpte forsinkelsesrenter under SÆR. Differansen mellom ramme og besluttet gjeldsslette belastes resultatet for SÆR. Gjeldsslette oversteg ikke ramme i 2020, men forventes å gjøre det fremover. Gjeldsplanens resterende ramme for GAM er større enn resterende fordringer under Gjeldsplanen.

17) Gjeld til NFD

GIEK er tilført 10 millioner kroner for etablering av kraftgarantiordningen og har også mottatt et tilskudd på 10 millioner kroner fra NFD til skipsgarantiordningen. I tillegg har alminnelig garantiordning benyttet 6,63 milliarder kroner av trekkfullmakt. Disse står oppført som gjeld til NFD.

18) Annen gjeld

Annen gjeld består per 31.12.2020 av:

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Skyldig re-forsikring	15 014	0	0	0	0	0	0
Sum annen gjeld	15 014	0	0	0	0	0	0

Sammenlignbare tall per 01.01.2019:

	AGO	ULA	BYG	KRA	SKI	GAM	SÆR
Skyldig administrasjonskostnader	1 470	14	64	61	4	0	0
Skyldig re-forsikring	8 400	0	0	0	0	0	0
Øvrige reskontroposter	308	0	0	791	0	0	0
Sum annen gjeld	10 178	14	64	852	4	0	0

19) Nærstående parter

Som nærstående parter har vi definert Eksportkreditt Norge AS, Nærings- og fiskeridepartementet og Støperigata Holding AS. Transaksjoner mellom GIEK og nærstående parter, med unntak av NFD, er basert på forretningsmessige vilkår.

Forhold av vesentlig betydning er beskrevet under.

Eksportkreditt Norge AS

Eksportkreditt Norge AS er et selskap heleid av NFD og forvalter eksportfinansieringen på vegne av den norske stat. Eksportkreditt Norge og GIEK slås sammen 1. juli 2021 til ny etat, Eksportfinansiering Norge. Garantiordningene garanterer for 36,0 milliarder kroner (49,2 milliarder kroner) av utlånsporteføljen til Eksportkreditt Norge. GIEK mottar for dette premie- og gebyrinntekter på markedsmessige betingelser fra låntakerne, som i 2020 utgjorde 633 millioner kroner (735 millioner kroner) i premieinntekter, 78 millioner kroner (150 millioner kroner) i gebyrinntekter og 6 millioner kroner i renteinntekter (0 millioner kroner). I tillegg betaler Eksportkreditt Norge 0,85 millioner kroner (0,90 millioner kroner) for ulike tjenester innen bærekraft.

Nærings- og fiskeridepartementet

Garantiordningene er underlagt Nærings- og fiskeridepartementet (NFD). Følgende transaksjonstyper finner sted mellom GIEK og NFD:

- 1 For U-landsordningen er det opprettet et grunnfond på 450 millioner kroner. Garantirammen for U-landsordningen er 7 ganger grunnfondet (3.150 millioner kroner). Forvaltningen av grunnfondet ble overført fra NFD til GIEK i 2008, med 300 millioner kroner. I tillegg ble grunnfondet tilført 150 millioner kroner i 2009.
- 2 Overføring av bankinnskudd. For Gammel alminnelig ordning og Gamle særordninger gjøres årlig overføringer til NFD tilsvarende størrelsen på bankinnskudd ved inngangen til året fratrukket 5 millioner kroner. I 2020 utgjorde dette 16,5 millioner kroner.
- 3 Alminnelig garantiordning har et lån på 6,63 milliarder kroner per 31.12.20.
- 4 Kraftgarantiordningen har en gjeld på 10 millioner til NFD.
- 5 Skipsgarantiordningen har fått et tilskudd på 10 millioner kroner fra NFD. Tilskuddet betales tilbake når det ansees hensiktsmessig ut fra likviditeten i ordningen.

Rammene for GIEKs garantiordninger vedtas i Stortinget i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet.

20) Likviditetsrisiko

GIEK stiller garantier på vegne av den norske stat. GIEK har ikke likviditetsrisiko da det er etablert prosedyrer for å trekke på statens likviditet. Dersom tilgjengelig likviditet i den enkelte garantiordning ikke er tilstrekkelig, vil NFD bli informert og trekkfullmakt benyttet slik at GIEK kan stå for den norske stats forpliktelser.

Tabellen viser slutføringsdato for underliggende lån som GIEK garanterer for:

	< 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1-5 år	> 5 år
AGO	159 665	69 608	2 353 609	19 789 689	45 538 369
GAM	0	0	796	0	0
BYG	223 120	495 000	344 860	0	0
KRA	0	0	0	0	4 745 648
SKI	0	0	0	0	1 212 045
ULA	0	0	16 007	2 680	427 913
Totalt	382 785	564 608	2 715 272	19 792 369	51 923 976

21) Hendelser etter balansedagen

Det er per dato for regnskapsavleggelsen ikke fremkommet informasjon om vesentlige forhold med regnskapsmessig konsekvens for 2020.

For enkelte engasjementer har det vært hendelser som skyldes endret markedssituasjonen for selskapene eller utvikling i restruktureringsforhandlinger. Endringene påvirker ikke resultatet og styret har vurdert at utviklingene er innenfor variasjonen og usikkerheten som ble lagt til grunn for vurderingene i tapsgjennomgangen.

Årsrapport for ordninger opprettet som tiltak under pandemien

Styrets kommentar:

Koronapandemien medførte store konsekvenser for norsk og internasjonal økonomi, og som i mange andre land ble det i Norge innført forskjellige kriseordninger for å lette konsekvensene for næringslivet. GIEK ble gitt ansvaret for å administrere tre midlertidige ordninger.

- ♦ **Garantiordning for norsk luftfart for å bidra til at flyselskapene fikk tilgang til finansiering i markedet, og at norsk luftfart kunne opprettholdes gjennom en krevende periode.**
- ♦ **En ordning for kortsiktig kredittforsikring for å gi risikoavlastning til kredittforsikringselskaper med aktivitet i Norge**
- ♦ **En lånegarantiordning for å sikre delvis statsgaranterte lån til bedrifter som stod overfor en akutt likviditetsmangel som følge av pandemien.**

Styret mener oppdraget med de midlertidige ordningene viser at GIEK nyter tillit. Vi mener måten oppdragene ble iverksatt på viser at GIEK håndterer krevende oppdrag, og at kompetansen innenfor risikostyring, kreditt og digitalisering kan anvendes på nye måter for å bistå næringslivet.

Garantiordning for norsk luftfart

Flygarantiordningen er forlenget tre ganger siden den først ble etablert, sist med tilgjengelighet til 30. juni 2021. GIEK administrerer ordningen for NFD, og det har vært tett dialog rundt GIEKs oppdrag gjennom hele 2020. GIEK er ikke pålagt å gjøre kredittvurderinger i søknadene under ordningen, og med rammen på seks milliarder kroner følger det med en tapsavsetning på seks milliarder kroner.

I løpet av 2020 er det:

- ♦ utstedt syv garantier for 4,5 milliarder kroner
- ♦ gitt tilbud om syv garantier for 4,5 milliarder kroner
- ♦ mottatt syv søknader for 5,6 milliarder kroner

Lånegarantiordning for bedrifter

GIEK administrer lånegarantiordningen for Finansdepartementet. Ordningen viser tillit og samarbeid mellom finansforetakene i Norge og staten. Ordningen er slik at finansforetakene innvilger lån til sine kunder, og dersom lånene kvalifiserer under lånegarantiordningen får finansforetakene statsgaranti for inntil 90 prosent av

lånebeløpet. Ansvaret for å følge lov og tilhørende forskrift for lånegarantiordningen påhviler finansforetakene.

GIEK sitt ansvar var i første omgang å innhente innrapportering fra bankene, slik at rammeutnyttelsen kunne rapporteres videre til oppdragsgiver. GIEK fikk på plass en løsning for innrapportering fra finansforetakene i løpet av få uker. Oppdragsgiver besluttet videre at innvilgelse og bruk under lånegarantiordningen var offentlig informasjon, og GIEK utviklet derfor en heldigital innsynsportal i løpet av få uker.

Ordningen er forlenget, slik at finansforetakene kan benytte den frem til 30 juni 2021.

GIEK har videre ansvar for å vurdere og eventuelt godkjenne restruktureringer av finansforetakenes debitorer under ordningen, og ved utløsning av garanti forstå utbetaling til finansforetakene. Ved utgangen av 2020 var det betalt ut ett krav. GIEK forventer at antall og volum av utbetalinger under lånegarantiordningen vil stige i 2021.

Ved utgangen av 2020 var det innvilget 3912 lån under ordningen, med et totalt volum på 11,3 milliarder kroner. Bruken av ordningen synliggjøres gjennom innsynsportalene på GIEK.no, og oppdateres ukentlig basert på innrapportering fra finansforetakene.

Garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring

Ordningen for re-forsikring av kredittforsikring ble etablert etter at EU åpnet for statlig tilbud i 2020 med midlertidige ordninger godkjente ESA ordningen, som senere er forlenget til 30.6.2021.

Med koronapandemien ble risikoviljen til kredittforsikrings-selskapene betydelig redusert og disse kommuniserte behov for risikoavlastning for å opprettholde sitt tilbud i markedet. Parallelt uttrykte norske eksportører, særlig sjømatnæringen, at det var kritisk viktig at tilbudet ble opprettholdt.

GIEK har etablert sitt re-forsikringstilbud innenfor rammene godkjent av ESA. Av de fem selskapene som tilbyr kredittforsikring i det norske markedet valgte Atradius, Euler Hermes, Coface GK Forsikring og Coface å slutte seg til tilbudet. I praksis betyr dette at ordningen omfatter nærmere 99 prosent av kredittforsikringsmarkedet i Norge.

Ved å slutte seg til ordningen forplikter selskapene i all hovedsak å videreføre sitt tilbud av kredittforsikring på nivået for Covid-19 inntraff. Rapportene fra selskapene bekrefter at tilbudet i hovedsak er opprettholdt.

Gjennom re-forsikringsløsningen avlaster GIEK 90 prosent av risikoen og re-forsikrer nærmere 100 prosent av markedet, med virkning for alt salg i 2020 og hvor krav ble meldt 12. mars 2020 eller senere.

Gjennom ordningen har vel 550 bedrifter, hvorav 79 prosent er små og mellomstore, fått videreført sitt kredittforsikrings-tilbud. Brutto premieinntekter i 2020 er på 210 millioner kroner, hvorav GIEKs andel på 65 prosent er 133 millioner kroner, for månedene januar-oktober som er innbetalt i 2020. Premieinntektene for november og desember 2020 vil bli innbetalt i 2021. Totalt vil premieinntektene for salg i 2020 være noe lavere enn i 2019 og forklares med mindre forsikret salg. Det er rapportert få erstatningssaker og de utgjør et lavt volum. Det skyldes sannsynligvis de økonomiske støttetiltakene som er iverksatt i og utenfor Norge. Antallet erstatningssaker tror vi vil øke i 2021 både i antall.

Vurdering

Årsregnskapene er lagt frem i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra Nærings- og fiskeridepartementet og Finansdepartementet. Regnskapene gir etter styrets og administrerende direktørs vurdering et dekkende bilde av den økonomiske situasjon og resultater i 2020 fra ordninger opprettet under pandemien.

Riksrevisjonen reviderer og bekrefter regnskapene for ordningene som ble opprettet som tiltak under pandemien. Revisjonsberetningen blir publisert på giek.no sammen med årsrapporten så snart beretningen foreligger.

Oslo, 16. mars 2021

Karin Bing Orgland
Styreleder

Torfinn Kildal
Nestleder

Shahzad Abid
Styremedlem

John G. Bernander
Styremedlem

Margrethe Hauge
Styremedlem

Marit E. Kirkhusmo
Styremedlem

Nina Udnes Tronstad
Styremedlem

Hans Melandsø
Ansattrepresentant

Wenche Nistad
Administrerende direktør

Oppstillingsplan for oppstilling av bevilgningsrapportering

Departement: Nærings- og fiskeridepartementet og Finansdepartementet

Hovedgruppe: 81 Kontolån fra ordinære fond

Undergruppe: 81.09.05 Fond som forvaltes av Garantistitutet for Eksportkreditt
81.16.02 Fond som forvaltes av Garantistitutet for Eksportkreditt

Spesifisert inngående balanse	Beløp
Flygarantiordning	0,00
Lånegarantiordning	0,00
Kredittreforsikringsordning	0,00

Endringer i perioden	Beløp
Flygarantiordning	-6 004 254 210,00
Lånegarantiordning	-9 992 052 290,97
Kredittreforsikringsordning	-1 597 198 108,01

Spesifisert utgående balanse i perioden undergruppe	Beløp
Flygarantiordning	-6 004 254 210,00
Lånegarantiordning	-9 992 052 290,97
Kredittreforsikringsordning	-1 597 198 108,01

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)	2020	2019	Endring
Ordinære fond (eiendeler)	-17 593 504 609	0	-17 593 504 609
Beholdninger på kontoer i Norges Bank	-17 593 504 609	0	-17 593 504 609

Spesifisert utgående balanse i perioden undergruppe	Utgående saldo i Norges Bank	Gjeld	Mellomværende
Flygarantiordning	-6 004 254 210	6 004 254 210	0
Lånegarantiordning	-9 992 052 291	9 992 052 291	0
Kredittreforsikringsordning	-1 597 198 108	1 597 198 108	0

Tildelte midler

Kapittel og post*	Kapittelnavn	Garantiordning	Årets tildelinger	Regnskap 2020
90023	Garantiinstituttet for eksportkreditt	Flygarantiordning	6 000 000	1 745 790
164523	Garantiinstituttet for eksportkreditt	Lånegarantiordning	10 000 000	5 641 109
246051	Garantiinstituttet for eksportkreditt	Kredittreforsikringsordning	6 000 000	4 902 181

* Tilskuddene er ført på kapittel 2460, post 24 i administrasjonsregnskapet.

Garantifullmakter				
Prop. 57 S (2019–2020) og Innst. 200 S (2019–2020)	Flygarantiordning		6 000 000 000	0
Prop. 57 S (2019–2020) og Innst. 200 S (2019–2020) Prop. 67 S (2019–2020) og Innst. 216 S (2019–2020)	Lånegarantiordning		10 000 000 000	12 306 600
Prop. 117 S (2019–2020) og Innst. 360 S (2019–2020)	Kredittreforsikringsordning		1 620 000 000	23 899 711

Oppstilling av fondsregnskap med noter (de midlertidige garantiordningenes regnskap)

Resultatregnskap

Resultat	Note	Flygaranti-ordning	Lånegaranti-ordning	Kredittreforsikrings-ordning
Tilskudd fra Dept til drift		6 000 000	10 000 000	6 000 000
Tilskudd fra Dept til tap		6 000 000 000	10 000 000 000	1 620 000 000
Garantipremier		47 643 944	58 447 475	133 119 634
Gebyrinntekter			9 414 687	
Sum overføringer til fondet		6 053 643 944	10 077 862 162	1 759 119 634
Garantibeløp overført staten		47 643 944	67 862 162	133 119 634
Utbetaling under garanti	2		12 306 600	23 615 951
Administrasjonskostnader		1 745 790	5 641 109	4 902 181
Sum overføringer fra fondet		49 389 734	85 809 871	161 637 766
Resultat av periodens aktiviteter		6 004 254 210	9 992 052 291	1 597 481 868

Disponering

Overføring av periodens resultat til opptjent fondskapital		6 004 254 210	9 992 052 291	1 597 481 868
---	--	----------------------	----------------------	----------------------

Balanse

	Note	Flygaranti-ordning	Lånegaranti-ordning	Kredittreforsikrings-ordning
Eiendeler og gjeld				
Fordringer				283 760
Bankkontoer med statlige midler Norges Bank		6 004 254 210	9 992 052 291	1 597 198 108
Sum eiendeler		6 004 254 210	9 992 052 291	1 597 481 868
Opptjent fondskapital		6 004 254 210	9 992 052 291	1 597 481 868
Sum gjeld og fondskapital		6 004 254 210	9 992 052 291	1 597 481 868

1) Prinsippnote ordninger opprettet som tiltak under pandemien

For de midlertidige garantiordningene som er innført av norske myndigheter for å håndtere koronasituasjonen, skal GIEK avlegge fondsregnskap etter kontantprinsippet. Dette gjelder følgende ordninger;

- ♦ Garantiordning for luftfarten (FLY)
- ♦ Garantiordning for små og mellomstore bedrifter (LÅN)
- ♦ Midlertidig garantiordning for re-forsikring av kortsiktig kredittforsikring (REF)

De enkelte garantiordningene har separate regnskap. GIEK presenterer årsregnskapene for hvert av fondene (garantiordningene) samlet i ett dokument, som en del av årsrapporten.

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.5 og 3.4.6, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a. Regnskapet følger kalenderåret
- b. Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c. Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d. Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

2) Utbetalinger under garanti

Utbetalinger under garanti vil bli forsøkt gjenvunnet og er ikke endelig avskrevet som tap.

Kontantprinsippet innebærer at utbetalinger skal rapporteres som utgifter i den perioden utbetalingen skjer, og at innbetalinger skal rapporteres som inntekter i den perioden innbetalingen skjer.

Hver garantiordning dekker sin andel av de reelle administrasjonsutgiftene. Midler til administrasjonen av garantiordningene for å håndtere koronasituasjonen er bevilget som tilskudd i egne tildelingsbrev. Tilskuddene skal dekke GIEKs utgifter til administrasjon til etablering og drift av ordningene over flere år.

Dersom det ved årsslutt er ubenyttede midler i fondene, skal ubenyttede midler føres til fondskapital for den enkelte ordningen, og kan benyttes i etterfølgende år.

Årsregnskapet for de midlertidige garantiordningene består av ledelseskomentarer, bevilgningsrapportering og fondsregnskap som viser fondets utgifter, inntekter, eiendeler og fondskapital.

Garantiinstituttet for
eksportkreditt

Postadresse:

Postboks 1763 Vika,
N-0122 Oslo

Besøksadresse:

Støperigata 1
0250 Oslo

Tlf.: +47 22 87 62 00
postmottak@giek.no

www.giek.no

Design: Mikemaster as, mikemaster.no

GIEK er det norske Garantiinstituttet for eksportkreditt

GIEK stiller langsiktige garantier som stimulerer norsk næringsliv til økt internasjonal handel og eksport. Vi garanterer på vegne av staten for lån, investeringer eller produktleveranser på kommersielle vilkår. Garantiene gis til norske bedrifter, deres internasjonale kjøpere og banker.

GIEK er en forvaltningsbedrift underlagt Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og omfattes også av internasjonale regler og avtaler for garantiinstitutter (Export Credit Agencies).

GIEK og Eksportkreditt Norge AS blir fra 1. juli til Eksportfinansiering Norge (Eksfin). Målet med sammenslåingen er en forenkling, økt kvalitet og økt effektivitet for kundene.